

Πανεπιστήμιο Πειραιώς – Τμήμα Πληροφορικής

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

«Προηγμένα Συστήματα Πληροφορικής»

Μεταπτυχιακή Διατριβή

Τίτλος Διατριβής	Χρήση των ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων Use of ICT for the social integration of the ethnic minorities
Όνοματεπώνυμο Φοιτητή	Πέτρος Σαλίχος
Πατρώνυμο	Μιχαήλ
Αριθμός Μητρώου	ΜΠΣΠ/ 12092
Επιβλέπων	Δέσποινα Πολέμη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Ημερομηνία Παράδοσης **10/2014**

Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή

(υπογραφή)

(υπογραφή)

(υπογραφή)

Όνομα Επώνυμο
Βαθμίδα

Όνομα Επώνυμο
Βαθμίδα

Όνομα Επώνυμο
Βαθμίδα

Περίληψη

Η μετανάστευση αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο και οι πολιτισμικές συγκρούσεις στις χώρες υποδοχής των μεταναστών είναι μια υπαρκτή πραγματικότητα. Γι' αυτό τον λόγο, αναπτύσσονται συνεχώς πρωτοβουλίες και δράσεις που προσανατολίζονται στην κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων προωθώντας την κοινωνική συνοχή και το συλλογικό όφελος. Στην εποχή της Κοινωνίας της Πληροφορίας και της ψηφιακής εποχής τα εργαλεία που διαθέτουμε σαν μέσο για να πραγματώσουμε αυτές τις δράσεις είναι χωρίς αμφιβολία οι νέες τεχνολογίες. Σε αυτή την κατεύθυνση, η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή ερευνά το φαινόμενο της μετανάστευσης σε ελληνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, τις αντίστοιχες ερευνητικές δραστηριότητες, προγράμματα και οργανισμούς που χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών για αυτόν τον σκοπό, και υλοποιεί ένα πληροφοριακό σύστημα που προσπαθεί να καλύψει το ψηφιακό κενό, συγκεντρώνοντας σημαντικό υλικό για τους μετανάστες σε μια ιστοσελίδα σε μια προσπάθεια ενσωμάτωσής τους στον κοινωνικό ιστό της χώρας.

Immigration is a world wide phenomenon and the cultural conflicts in the host countries are an existing reality. For that reason, there are constantly developing initiatives and actions towards the social integration of the ethnic minorities enhancing social cohesion and common benefit. At the age of Information Society, the tools that we possess in order to realize those actions are, without doubt, the new technologies. This thesis is analyzing the phenomenon of immigration in European and Greek level, initiatives programmes and tools that use the technologies of information and communication into the direction of bridging the digital gap and finally implements a portal that gathers important information related with the social integration of immigrants.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Για την υλοποίηση της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής θα ήθελα να ευχαριστήσω την κα Δ.Πολέμη για την επιμονή και υπομονή που επέδειξε καθώς και την οικογένεια μου.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	3
1 Εισαγωγή	7
1.1 Νομοθετικό πλαίσιο και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα	9
1.2 Ελληνική κοινωνία και μετανάστευση.....	10
1.2.1 Μετανάστευση, οικονομία και αγορά εργασίας	10
1.2.2 Μετανάστες και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης	11
1.3 Νομοθετικό πλαίσιο και μεταναστευτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση	12
1.3.1 Σύνοδος κορυφής της Λισαβόνας.....	13
1.3.2 Πρόγραμμα i2010	14
1.3.3 Υπουργική Διακήρυξη της Ργα	14
1.3.4 Horizon 2020	15
1.4 Ηλεκτρονική Συμμετοχή	16
1.4.1 Κοινωνικός αποκλεισμός	16
1.4.2 Ηλεκτρονική συμμετοχή στην Ενωμένη Ευρώπη	17
2 Έρευνα για την χρήση των ΤΠΕ.....	19
2.1 Εισαγωγή.....	19
2.2 Θεματικό εύρος της χρήσης των ΤΠΕ	19
2.3 Πρωτοβουλίες και ερευνητική δραστηριότητα στην Ε.Ε.....	25
2.3.1 Ερευνητικές πρωτοβουλίες	25
2.3.2 Ευρωπαϊκοί οργανισμοί και εργαλεία	32
2.3.3 Ερευνητική δραστηριότητα.....	35
2.4 Πρωτοβουλίες και ερευνητική δραστηριότητα στην Ελλάδα	37
2.4.1 Τεχνολογική επισκόπηση της Ελληνικής πραγματικότητας.....	40
2.5 Προβλήματα και ανοιχτά θέματα της έρευνας	40
3 Τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για την ενσωμάτωση και την κοινωνική συνοχή.....	41
3.1 Συνεργατικές Τεχνολογίες – Web 2.0	42
3.1.1 Εξ'αποστάσεως μάθηση (distance learning)	42
3.1.2 Κοινωνική πληροφορική για την εκπαίδευση των εθνικών μειονοτήτων.....	43
3.1.3 Εκπαίδευση και μάθηση σε συνδεδεμένα δίκτυα και διαδικτυακές κοινότητες	43
3.2 Συνεργατικές πλατφόρμες και συστήματα διαχείρισης περιεχομένου(CMS)	45
3.2.1 Wikis.....	45
3.2.2 Συστήματα διαχείρισης περιεχομένου.....	45
3.2.3 E-learning συνεργατικές πλατφόρμες.....	46
3.3 Τεχνολογική αξιολόγηση	47
4 Πληροφοριακό σύστημα «Φιλοξενία»	48
4.1 Εισαγωγή.....	48
4.2 Περιγραφή της πλατφόρμας.....	49
4.2.1 Περιγραφή της πλατφόρμας σε επιχειρησιακό επίπεδο	49
4.2.2 Περιγραφή των διεργασιών/υποδιεργασιών της πλατφόρμας	56

4.3	Οδηγίες Χρήσης	57
5	Συμπεράσματα και Μελλοντικές επεκτάσεις.....	58
6	Βιβλιογραφία	61

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	17
ΠΙΝΑΚΑΣ 2	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ.....	30
ΠΙΝΑΚΑΣ 3	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ.....	33
ΠΙΝΑΚΑΣ 4	ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ.....	34
ΠΙΝΑΚΑΣ 5	ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ.....	35
ΠΙΝΑΚΑΣ 6	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ.....	39
ΠΙΝΑΚΑΣ 7	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΩΝ.....	47

ΛΙΣΤΑ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΑ 1	ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ «ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ».....	17
ΕΙΚΟΝΑ 2	ΕΝΤΥΠΑ ΑΙΤΗΣΕΩΝ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 3	ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 4	ΟΔΗΓΙΕΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟΥ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 5	ΠΡΟΤΥΠΑ ΣΕ ΜΟΡΦΗ PDF.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 6	ΛΙΣΤΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 7	ΛΙΣΤΑ ΔΩΡΕΑΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 8	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 9	ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 10	ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΑ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 11	ΡΑΔΙΟΦΩΝΑ.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 12	ΧΡΗΣΙΜΑ LINKS.....	17
ΕΙΚΟΝΑ 13	ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΝΕΑ.....	17

1 Εισαγωγή

Μέχρι τα τέλη του 20ού αιώνα στον Ελλαδικό χώρο δεν είχαν εμφανιστεί εισροές μεταναστευτικών κυμάτων. Παράλληλα, υπήρχαν εκροές μεταναστών από την ελληνική επικράτεια προς το εξωτερικό εξαιτίας της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης και της πολιτικής αστάθειας. Η πτώση της στρατιωτικής δικτατορίας συνέπεσε με την παγκόσμια κρίση του πετρελαίου, την οποία ακολούθησαν σκληρές μεταναστευτικές πολιτικές στην διεθνή κοινότητα, με αποτέλεσμα οι ελληνικές μεταναστευτικές εκροές να μειωθούν και να αρχίσουν να εμφανίζονται οι πρώτες μικρές εισροές πληθυσμών που αποτελούνταν όμως, κυρίως από έλληνες παλιννοστούντες. Μέχρι τότε, το μεταναστευτικό ζήτημα δεν αποτελούσε πρόβλημα στον δημόσιο βίο της Ελλάδας.

Οστόσο η κατάσταση αρχίζει να αλλάζει τις επόμενες δεκαετίες. Η πτώση της Σοβιετικής Ένωσης δημιούργησε ένα ρευστό γεωπολιτικό περιβάλλον και ανάγκασε κύματα μεταναστών να μετακινηθούν. Η Ελλάδα, εξαιτίας του ολοένα αυξανόμενου βιοτικού της επιπέδου και της ελλιπώς φυλασσόμενης συνοριακής της γραμμής, αποτέλεσε ένα ευνοϊκό προορισμό γι'αυτούς τους πληθυσμούς (Petrasou et. al.,2007). Ταυτόχρονα ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και η εισροή πληθυσμών από τις γειτονικές χώρες που δοκιμαζόντουσαν οικονομικά, κυρίως από την Αλβανία, την Βουλγαρία και Ρουμανία (Cavounidis, 2004) με αποτέλεσμα να παρατηρηθεί για πρώτη φορά στην σύγχρονη ιστορία του νεοελληνικού κράτους η είσοδος ενός μαζικού μεταναστευτικού κύματος. Χαρακτηριστικά, ο αριθμός των νομίμων μεταναστών στην χώρα την περίοδο 1991-2001 εξαπλασιάστηκε από 176000 σε 760000, ενώ μόνο οι 47.000 εξ'αυτών είχαν ευρωπαϊκή υπηκοότητα. (Γενικές Απογραφές Πληθυσμού).

Μετά το 2000, παρατηρήθηκε μια μαζική εισροή μεταναστών από ασιατικές χώρες (Ινδία, Πακιστάν, Ιράκ κτλ) αποτελώντας ουσιαστικά το δεύτερο μεγάλο και συνεχιζόμενο μεταναστευτικό ρεύμα προς την ελληνική επικράτεια (Kassimis and Kassimi , 2004). Κοινή συνισταμένη των παραπάνω μεταναστευτικών ρευμάτων είναι η παράνομη είσοδος στον ελλαδικό χώρο (σε αντίθεση με τις περισσότερες μετακινήσεις πληθυσμών στα υπόλοιπα δυτικά έθνη-κράτη).

Τις τελευταίες δεκαετίες η έλλειψη σοβαρού κρατικού σχεδιασμού απέναντι στο μεταναστευτικό ζήτημα, η απουσία πολιτικών δράσεων ενσωμάτωσης των εθνικών μειονοτήτων και η κατ'επέκταση περιθωριοποίησή τους, ταυτόχρονα με την συνεχιζόμενη εισροή πληθυσμών στην χώρα, ενισχύει την υπάρχουσα πολιτισμική ανομοιογένεια, δημιουργώντας ένα συγκρουσιακό περιβάλλον στην κοινωνία, το οποίο επιτείνεται εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Το γεωπολιτικό πλαίσιο της παρούσας συγκυρίας επιτάσσει σε μεγάλο βαθμό την εκκίνηση των διαδικασιών εκείνων που θα ομαλοποιήσουν την προσαρμογή αυτών των πληθυσμών, θα εξομαλύνουν τις υπαρκτές πολιτισμικές συγκρούσεις και θα αποτελέσουν εργαλεία που θα προωθήσουν την κοινωνική ομοιογένεια.

Συγκριτικά με την Ελλάδα, η κατάσταση σε πανευρωπαϊκό επίπεδο είναι σαφώς καλύτερη. Υπάρχουν εκατοντάδες δράσεις και πρωτοβουλίες, που προσαρμόζονται στις επιταγές της σύγχρονης εποχής και της κοινωνίας της πληροφορίας, και χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες με στόχο την καταπολέμηση των κοινωνικών διακρίσεων και την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Τέτοιες δράσεις είτε συντονίζονται και χρηματοδοτούνται απευθείας από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, είτε αποτελούν δημιούργημα τοπικών κοινοτήτων και φορέων που αναγνωρίζοντας τα υπαρκτά προβλήματα της κοινωνικής ένταξης των ευπαθών ομάδων παίρνουν πρωτοβουλίες προσπαθώντας να τα διορθώσουν.

Η παρούσα εργασία κινείται πάνω στα ευρωπαϊκά παραδείγματα που χρησιμοποιούν τις Τεχνολογίες της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών(ΤΠΕ) και δημιουργεί ένα Πληροφοριακό Σύστημα με στόχο την εξυπηρέτηση των εθνικών μειονοτήτων στην κατεύθυνση της κοινωνικής τους

ενσωμάτωσης. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζοντας το κενό ανάλογων δράσεων δημιουργήσαμε μια ιστοσελίδα που συγκεντρώνει υλικό προσπαθώντας να εξυπηρετήσει τις καθημερινές ανάγκες ενός μετανάστη. Το Πληροφοριακό Σύστημα αυτό καλύπτει σημαντικούς τομείς της κοινωνικής ένταξης όπως η **Εκπαίδευση**, η εύρεση **Εργασίας** και η **Υγεία** ενώ ταυτόχρονα παρέχει τα απαραίτητα έγγραφα και αιτήσεις που μπορεί να χρειαστεί ένας μετανάστης αλληλεπιδρώντας με τις κρατικές υπηρεσίες. Επίσης ανάμεσα σε άλλα, εμπεριέχονται πληροφορίες που αφορούν τις **μεταναστευτικές νομοθεσίες** ανα κατηγορία και τις διαδικασίες απόκτησης **Ιθαγένειας** ανα κατηγορία.

Ο στόχος της παρούσας υλοποίησης είναι η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, του ψηφιακού αναλφαριθμητισμού και η ενίσχυση της ψηφιακής συμμετοχής των μεταναστών. Η ψηφιακή εποχή μπορεί να παρέχει τα κατάλληλα εργαλεία, με μειωμένο κόστος, ευελιξία και προσαρμοστικότητα έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι αντίστοιχες αποδοτικές λύσεις που θα καλύψουν αυτά τα κενά. Οι κατηγορίες στις οποίες εμπίπτει το Πληροφοριακό Σύστημα που δημιουργήθηκε είναι ΤΠΕ που παρέχουν **διαδικτυακούς πόρους για τις εθνικές μειονότητες**, οι ΤΠΕ για την **εκπαίδευση και την μάθηση**, οι ΤΠΕ για την **αστική κοινωνία και το ανθρώπινο κεφάλαιο** και οι ΤΠΕ για την **προσβαση στις διαδικτυακές κρατικές υπηρεσίες**.

Σκοπός του Πληροφοριακού Συστήματος «Φιλοξενία» είναι η δημιουργία ενός ψηφιακού χώρου που μπορεί να συγκεντρώνει έναν μεγάλο όγκο πληροφορίας διαφορετικών κατηγοριών που αυτή την στιγμή βρίσκεται διασπαρμένος σε πολλές διαφορετικές ιστοσελίδες και αφορούν χρηστικές, καίριες ανάγκες ενός νόμιμου μετανάστη ταυτόχρονα με οδηγίες που μπορούν να βελτιώσουν την ψηφιακή εκπαίδευσή του και κατ' επέκταση την κοινωνική προσαρμογή του. Κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, ο τρόπος με τον οποίο μπορεί κάποιος να αναζητήσει εργασία είτε γενικότερα σημαντικές πληροφορίες μεταφέρεται με γρήγορους ρυθμούς στο διαδίκτυο. Γι' αυτόν τον λόγο, είναι πολύ σημαντικό μια κατηγορία που ανήκει στις ευπαθείς ομάδες όπως είναι οι εθνικές μειονότητες, να μην αποκλειστεί στην ψηφιακή αυτή αλλαγή, αλλά αντίθετα να ενισχυθεί με κάθε τρόπο.

Για την υλοποίηση του Πληροφοριακού Συστήματος χρησιμοποιήσαμε το ελεύθερο Σύστημα Διαχείρισης Περιεχομένου (CMS) ανοιχτού κώδικα Joomla. Η επιλογή αυτή έγινε με βάση την πολυμορφικότητά του, την ευελιξία και τις δυναμικές εξατομικευμένες λύσεις που μπορεί να προσφέρει για την δημιουργία ενός αξιόπιστου και ευπαρουσίαστου ιστόχπου. Ταυτόχρονα, υποστηρίζεται από μια κοινότητα δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων που το βελτιώνουν και το εξελίσσουν καθημερινά.

Στο πρώτο κεφάλαιο της παρούσας εργασίας γίνεται μια αναλυτική περιγραφή του νομοθετικού μεταναστευτικού πλαισίου που υπάρχει στην Ελλάδα ταυτόχρονα με μια ιστορική αναδρομή όλων των νομοθετημάτων στην ιστορία του νεοελληνικού κράτους που αφορούν την μετανάστευση. Στην συνέχεια υπάρχει μια ανάλυση του μεταναστευτικού φαινομένου στην Ελληνική επικράτεια και των επιδράσεων του στην οικονομία και την κοινωνία. Ακολουθούν όλες οι νομοθετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (Οδηγίες και Ρυθμίσεις) και μια ιστορική αναδρομή Συνόδων, Προγραμμάτων και εργαλείων που αφορούν την θεματική ενότητα της παρούσας διατριβής και σχηματίζουν μια εικόνα για το ευρωπαϊκό πλαίσιο. Τέλος παρουσιάζεται μια ανάλυση των θεωρητικών βάσεων στην οποία στηρίζονται τα εργαλεία αυτά σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δηλαδή ο **κοινωνικός αποκλεισμός και η ηλεκτρονική συμμετοχή**.

Στο δεύτερο κεφάλαιο υπάρχει μια ανάλυση του θεματικού εύρους στο οποίο απλώνονται οι χρήσεις των ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων. Ύστερα παρουσιάζονται πολλές ερευνητικές δραστηριότητες και πρωτοβουλίες, αντίστοιχες του θεματικού εύρους και Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί και εργαλεία που κινούνται στο θεωρητικό επίπεδο που περιγράψαμε αρχικά, τόσο σε επίπεδο έρευνας, όσο και σε επίπεδο δράσης. Στην συνέχεια παρουσιάζουμε παραδείγματα και πρωτοβουλίες της ελληνικής πραγματικότητας.

Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται μια ανάλυση των τεχνολογιών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην κατεύθυνση της κοινωνικής προσαρμογής των εθνικών μειονοτήτων ταυτόχρονα με το αντίστοιχο θεωρητικό υπόβαθρό τους. Τεχνολογίες όπως οι συνεργατικές πλατφόρμες, τα wikis, και τα Συστήματα Διαχείρισης Περιεχομένου παρουσιάζονται και αξιολογούνται τεχνολογικά.

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζεται το Πληροφοριακό Σύστημα «Φιλοξενία», η πληροφορία που συγκεντρώνει σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες, του τρόπου χρήσης του από τα διαδικτυακά του μέλη και ο στόχος ο οποίος προσπαθεί να επιτελέσει.

Το πέμπτο κεφάλαιο είναι τα Συμπεράσματα της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής μαζί με όλες τις μελλοντικές επεκτάσεις που θεωρούμε πως μπορούν να βελτιώσουν τις υπηρεσίες που προσφέρει το παρόν Πληροφοριακό Σύστημα και να το εξελίσουν θετικά.

1.1 Νομοθετικό Πλαίσιο και μεταναστευτική πολιτική στην Ελλάδα

Η πρώτη νομοθετική πρωτοβουλία του ελληνικού κράτους γεννιέται σαν επιτακτική ανάγκη έπειτα από την μικρασιατική καταστροφή. Με τον νόμο **4310/1929**, η ελληνική κυβέρνηση ρυθμίζει για πρώτη φορά τις συνθήκες εισόδου, εξόδου, παραμονής και ελέγχου αλλοδαπών στην ελληνική επικράτεια. Ενδεικτικά, απαγορεύεται η είσοδος οποιουδήποτε αλλοδαπού που δεν έχει θεωρημένο τακτικό διαβατήριο στην χώρα, καθιερώνεται ο υποχρεωτικός αστυνομικός έλεγχος σε οποιονδήποτε επιθυμεί να εισέλθει ή να εξέλθει της χώρας και νομιμοποιεί την είσοδο οποιουδήποτε κατέχει την ελληνική υπηκοότητα εντός των συνόρων.

Η επόμενη νομοθετική μεταναστευτική ρύθμιση έρχεται πολλές δεκαετίες αργότερα. Συγκεκριμένα, με τον νόμο **1775/1991** η ελληνική κυβέρνηση επεκτείνει σε πολύ μεγάλο βαθμό την προηγούμενη νομοθεσία καθώς πλέον δεν μπορεί να καλύψει τις υπάρχουσες συνθήκες. Πρόκειται περί μιας πολύ αυστηρής νομοθεσίας ενάντια στην παράνομη μετανάστευση. Για πρώτη φορά δημιουργούνται ομάδες δίωξης των μεταναστών που προσπαθούν να εισέλθουν παράνομα στην ελληνική επικράτεια. Όσοι συλληφθούν ενώ βρίσκονται στην χώρα χωρίς νομικές διατυπώσεις απελαύνονται, ενώ προβλέπεται και η ποινή των 5 χρόνων κάθειρξης για όποιον εισέρχεται στην χώρα παράνομα. Ωστόσο, στην νομοθεσία συμπεριλαμβάνονται ρυθμίσεις για τις άδειες εργασίας, τις άδειες παραμονής των νομίμων μεταναστών και την δυνατότητα έγκρισης αδειών παραμονής και στις οικογένειές τους.

Το **1997** με το προεδρικό διάταγμα υπ' αριθμόν **357**, γίνεται προσπάθεια να καταγραφούν όλοι οι αλλοδαποί που κατοικούν παράνομα στην χώρα, είτε απασχολούνται είτε ψάχνουν για απασχόληση, με σκοπό την έναρξη της διαδικασίας νομιμοποίησής τους, υπο ορισμένες προϋποθέσεις.

Ενώσω το πρόβλημα της παράνομης μετανάστευσης ολοένα και οξύνεται, το **2001** αποτελεί ένα έτος τομή στις πολιτειακές νομοθετικές πρωτοβουλίες πάνω στο μεταναστευτικό ζήτημα, καθώς με τον νόμο υπ' αριθμόν **2910**, εντάσσονται οι μετανάστες στο φορολογικό και ασφαλιστικό σύστημα και ταυτόχρονα με την πρόσβασή τους στο σύστημα δικαιοσύνης και κοινωνικής προστασίας ρυθμίζεται και η πολιτογράφησή τους. Η σαφώς βελτιωμένη προσέγγιση έγγειται στο γεγονός πως η νόμιμη παραμονή τους σχετίζεται πλέον με την εργασιακή τους κατάσταση και την συνεισφορά τους στο φορολογικό σύστημα, εντάσσοντάς τους θεσμικά πλέον στην κοινωνία.

Το **2005** με τον νόμο υπ' αριθμόν **3386**, προβλέπονται ποινικές κυρώσεις για όσους παρέχουν εργασία σε παράνομους μεταναστές, ενθαρρύνεται η νομιμοποίηση παράνομων μεταναστών υπο προϋποθέσεις, μειώνεται η γραφειοκρατία στην κατεύθυνση της ευκολότερης νομιμοποίησης ενώ

ενσωματώνονται οι κοινοτικές οδηγίες 2003/86 και 2003/109 για την οικογενειακή επανένωση των μεταναστών και για το καθεστώς του επι μακρόν διαμένοντος αλλοδαπού αντίστοιχα. Το νομοθέτημα αυτό βρίσκεται στην λογική της ενσωμάτωσης στον κοινωνικό ιστό των μεταναστών καθώς η αποδεδειγμένη γνώση της ελληνικής γλώσσας απο την πλευρά του μετανάστη πλέον αποτελεί στοιχείο πως διαμένει αρκετά χρόνια στην χώρα.

Στην λογική της ενσωμάτωσης ακολουθεί και το επόμενο νομοθέτημα το **2007** με τον νόμο υπ' αριθμόν **3536**. Κύρια σημεία του είναι η δυνατότητα νομιμοποίησης των γονέων μεταναστών αν τα παιδιά τους φοιτούν στην πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση, η διευκόλυνση όσων μεταναστών επιθυμούν να ανανεώσουν την άδεια παραμονής τους εξαγοράζοντας το υπόλοιπο 20% των ενσήμων που τους λείπουν ενώ δημιουργείται διυπουργική επιτροπή που θα συνέρχεται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο και θα επιβλέπει την μεταναστευτική πολιτική και αποτελείται απο τους υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Ανάπτυξης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Δημόσιας Τάξης και Εμπορικής Ναυτιλίας.

Τελευταία προσπάθεια εκσυγχρονισμού του νομοθετικού πλαισίου γύρω απο το μεταναστευτικό ζήτημα έγινε το **2010** με τον νόμο υπ' αριθμόν **3838**. Ο νόμος αυτός διευκολύνει κατά μεγάλο βαθμό την απόκτηση ιθαγένειας στους μετανάστες που βρίσκονται αρκετά χρόνια και εργάζονται στον Ελλαδικό χώρο. Επίσης, για πρώτη φορά, οι νόμιμοι μετανάστες της χώρας αποκτούν κάποια πολιτικά δικαιώματα καθώς τους παρέχεται το δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές εκλογές .

1.2 Ελληνική κοινωνία και μετανάστευση

Το μεταναστευτικό ζήτημα, ιδιαίτερα εν καιρώ κρίσης, τίθεται σε δημόσια συζήτηση ολοένα και περισσότερο. Συνήθως, η συζήτηση αυτή συνοδεύεται απο κοινωνικές προκαταλήψεις και μύθους που δεν συμβάλλουν στον δημόσιο διάλογο, αντιθέτως τον πολώνουν και εντείνουν μία ήδη τεταμένη κοινωνική ατμόσφαιρα.

Στην πραγματικότητα, η μετανάστευση αποτελεί μία πολύπλοκη πραγματικότητα με πολλές διαφορετικές εκφάνσεις που παρουσιάζονται στην καθημερινότητά μας με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο.

1.2.1 Μετανάστευση, Οικονομία και Αγορά Εργασίας

Ίσως το σημαντικότερο ζήτημα που απορρέει απο την μετανάστευση και τίθεται προς συζήτηση στην ελληνική κοινωνία είναι ο αντίκτυπός της στην οικονομία της χώρας. Πρόκειται για ένα θέμα με ξεχωριστές διαστάσεις που επηρεάζει με διαφορετικό τρόπο ετερόκλητα τμήματα του πληθυσμού. Σε κάθε περίπτωση, η απάντηση είναι πολυσύνθετη.

Ένα βασικό χαρακτηριστικό της μετανάστευσης είναι η επιβάρυνση των ασφαλιστικών ταμείων καθώς οι μετανάστες στερούνται της πρόσβασης στην εργασία και πολλές φορές στην ασφαλισμένη εργασία και με αυτό τον τρόπο το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας δεν λαμβάνει τις απαιτούμενες εισφορές για την περίθαλψή τους. Επίσης η περίπτωση κατα την οποία οι οικογένειες μεταναστών επανενώνονται συνεισφέρει στην παραπάνω κατάσταση και μπορεί να επιβαρύνει εξίσου τα ασφαλιστικά ταμεία (Borjas and Trejo,1991).Ο Α.Καρασαββόγλου (2001) χαρακτηριστικά αναφέρει πως ο κρατικός προϋπολογισμός μπορεί να επιβαρυνθεί καθώς μειώνονται τα κρατικά έσοδα όταν οι μετανάστες εργαζόμενοι δουλεύουν ανασφάλιστοι.

Ωστόσο, στην έρευνά τους πάνω στο μεταναστευτικό Ελληνικό φαινόμενο κατα την διάρκεια των ετών 2000-2007 οι Chassamboulli και Palivos (2013) φτάνουν στα εξής συμπεράσματα:

- Η μετανάστευση βοηθάει στην αύξηση της απασχόλησης και των μισθολογικών προοπτικών για τους γηγενείς πληθυσμούς.
- Τα μεταναστευτικά ρεύματα μειώνουν το κόστος της ανειδίκευτης εργασίας ενώ παράλληλα αυξάνουν τις μισθολογικές προοπτικές της εξειδικευμένης εργασίας.
- Συνολικά, το μέσο Ελληνικό εισόδημα τα χρόνια κατά τα οποία πραγματοποιήθηκε η είσοδος αυτού του μεταναστευτικού ρεύματος έχει αυξηθεί. Ο συνολικός οικονομικός αντίκτυπος πάνω στο βιωτικό επίπεδο των Ελλήνων μπορεί να χαρακτηριστεί ως θετικός.
- Τα στρώματα τα οποία πλήττονται στους γηγενείς πληθυσμούς, είναι κυρίως οι ανειδίκευτοι εργάτες .

Το συγκεκριμένο ζήτημα, κατά πόσο δηλαδή πλήττεται το μισθολογικό επίπεδο των γηγενών πληθυσμών έχει αποτελέσει θέμα διαρκούς συζήτησης με ετερόκλητες προσεγγίσεις. Υπάρχουν έρευνες που καταλήγουν στο συμπέρασμα πως η ανεργία μπορεί να αυξηθεί από μεγάλα ρεύματα μετανάστευσης τα οποία μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά και το επίπεδο των μισθών των γηγενών εργατών (Borjas ,2003; Borjas et al,2008). Σε αντίθεση με αυτά τα ευρήματα έρχονται οι έρευνες των Card (2009) και Ottaviano and Peri(2012) που καταλήγουν πως οι αρνητικές επιδράσεις πάνω στους μισθούς μπορεί να είναι πολύ μικρές ή ακόμα και θετικές σε πολλές περιπτώσεις.

1.2.2 Μετανάστες και Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ένα σημαντικό πρόβλημα στην πορεία ενσωμάτωσης των μεταναστών στην Ελληνική κοινωνία τα προηγούμενα χρόνια ήταν η επιλεκτική προβολή και η εν τέλει, ταύτιση των μεταναστών με κακουρηματικές πράξεις από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Πιο συγκεκριμένα η έρευνα της Κοιλιάρη (1997) καταλήγει στα εξής συμπεράσματα:

- Τα δημοσιεύματα του τύπου αναφορικά με τους μετανάστες συντριπτικά αναφέρονται σε προβλήματα που έχουν δημιουργήσει.
- Δεν υπάρχει κάλυψη των συνθηκών διαβίωσης των μεταναστών, της υγειονομικής περίθαλψής τους, της εκπαίδευσής τους και των πολιτισμικών τους ενδιαφερόντων.
- Ο κοινωνικός ρατσισμός και αποκλεισμός σπάνια συναντάται σαν θέμα συζήτησης στα ΜΜΕ.
- Υπάρχει υποεκπροσώπηση των μεταναστών στα ΜΜΕ και σπάνια τους δίνεται βήμα στον δημόσιο διάλογο.

Στην απουσία εκπροσώπησης των μεταναστευτικών πληθυσμών στο δημόσιο διάλογο στέκεται και η έρευνα της Τριανταφυλλίδου (2001) η οποία καταλήγει στην διαπίστωση πως πολλές φορές εμμέσως τα ΜΜΕ συνδέουν την εθνικότητα των μεταναστών με χαρακτηριστικά που μπορούν να τους οδηγήσουν σε παράνομη συμπεριφορά ταυτίζοντας με αυτό τον τρόπο την εγκληματικότητα με την εθνική τους προέλευση.

1.3 Νομοθετικό πλαίσιο και μεταναστευτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει σε μια σειρά οδηγιών και ρυθμίσεων σε μια προσπάθεια να ενοποιήσει την μεταναστευτική πολιτική εντός της επικράτειάς της. Με αυτόν τον τρόπο τα κράτη μέλη έχουν έναν σαφή τρόπο δράσης απέναντι στην παράνομη μετανάστευση ενώ ταυτόχρονα δημιουργούνται και οι διαδικασίες ομαλής ένταξης των εθνικών μειονοτήτων και των νομίμων μεταναστών που ζούν και εργάζονται σε αυτά. Το νομοθετικό πλαίσιο σε αυτή την κατεύθυνση είναι το εξής:

- **Κοινοτική Οδηγία 2000/43/EC** : Η πρώτη οδηγία που ορίζει την αρχή της ισότητας ανάμεσα στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανεξαρτήτου φυλετικής ή εθνικής καταγωγής.
- **Κοινοτική Οδηγία 2000/78/EC** : Η οδηγία αυτή δημιουργεί για πρώτη φορά το πλαίσιο για ίση μεταχείριση στην εργασία και την απασχόληση.
- **Κοινοτική Οδηγία 2001/40/EC** : Αμοιβαία αναγνώριση στις αποφάσεις που αφορούν τις απελάσεις υπήκοων τρίτων χωρών.
- **Κοινοτική Οδηγία 2002/90/EC** : Η οδηγία αυτή αφορά ρυθμίσεις αναφορικά με την παράνομη μετακίνηση, είσοδο και διαμονή.
- **Κοινοτική Οδηγία 2003/86/EC** : Η οδηγία ορίζει το δικαίωμα των νόμιμων μεταναστών στην οικογενειακή επανένωση.
- **Κοινοτική Οδηγία 2003/109/EC** : Οδηγία που ορίζει την κατάσταση υπήκοων τρίτων χωρών που διαμένουν για πολύ καιρό σε μια Ευρωπαϊκή χώρα(επι μακρός διαμένοντος).
- **Κοινοτική Οδηγία 2000/110/EC** : Οδηγία αναφορικά με την παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις μετακινήσεων που χρειάζονται αεροπορική μεταφορά.
- **Ευρωπαϊκή Ρύθμιση 377/2004** : Ρύθμιση που ορίζει την δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού δικτύου συνδέσμων μετανάστευσης.
- **Ευρωπαϊκή Ρύθμιση 491/2004** : Η Ευρωπαϊκή βουλή και το Συμβούλιο δημιουργούν ένα πρόγραμμα για την τεχνική και οικονομική υποστήριξη τρίτων χωρών στον τομέα της μετανάστευσης(AENEAS).
- **Κοινοτική Οδηγία 2004/58/EC** : Οδηγία που ορίζει το δικαίωμα των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελεύθερη μετακίνηση και διαμονή εντός των χωρών – μελών.
- **Κοινοτική Οδηγία 2004/81/EC** : Οδηγία που δίνει το δικαίωμα νόμιμης παραμονής σε υπήκοους τρίτων χωρών που έχουν γίνει θύματα της παράνομης ανθρώπινης εμπορίας(trafficking) και συνεργάζονται με τις αρχές.
- **Κοινοτική Οδηγία 2004/83/EC** : Οδηγία που ορίζει τα κριτήρια με οποία ένας υπήκοος τρίτης χώρας μπορεί να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας και χρήζει διεθνούς προστασίας.

- **Κοινοτική Οδηγία 2004/114/EC** : Οδηγία που ορίζει το πλαίσιο εισόδου υπήκων τρίτων χωρών στην Ευρωπαϊκή Ένωση με σκοπό τις σπουδές, την εκπαίδευση και την εθελοντική εργασία.
- **Κοινοτική Οδηγία 2005/36/EC** : Οδηγία που ορίζει τα κριτήρια αναγνώρισης των επαγγελματικών δεξιοτήτων.
- **Κοινοτική Οδηγία 2005/71/EC** : Οδηγία που ορίζει τα κριτήρια εισόδου υπήκων τρίτων χωρών με στόχο την επιστημονική έρευνα.
- **Κοινοτική Οδηγία 2008/115/EC** : Οδηγία που ορίζει τις κοινές πρακτικές και διαδικασίες όσον αναφορά την επιστροφή υπήκων τρίτων χωρών που εισήλθαν παράνομα στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Κοινοτική Οδηγία 2009/50/EC** : Οδηγία που ορίζει τις συνθήκες και το πλαίσιο εισόδου υπήκων τρίτων χωρών για εξειδικευμένη εργασία.
- **Κοινοτική Οδηγία 2009/52/EC** : Οδηγία που ορίζει τα μέτρα εναντίον εργοδοτών που απασχολούν μετανάστες που έχουν εισέλθει παράνομα στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Κοινοτική Οδηγία 2011/98/EC** : Οδηγία που ορίζει μια ενοποιημένη άδεια παραμονής και εργασίας στην επικράτεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- **Κοινοτική Οδηγία 2011/36/EC** : Οδηγία που αφορά την καταπολέμηση των κυκλωμάτων ανθρώπινης εμπορίας και προστατεύει τα θύματα.

1.3.1 Σύνοδος κορυφής της Λισαβόνας

Στην σύνοδο κορυφής της Λισαβόνας, οι ηγέτες των μελών-χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμφώνησαν σε μία κοινή στρατηγική δράσης στην κατεύθυνση εξάλειψης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού . Πρόκειται για μία φιλόδοξη πολιτική ατζέντα που έθετε ως στόχο την ανάδειξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι το 2010 ως την δυναμικότερη και ανταγωνιστικότερη οικονομία στον κόσμο , με συστηματική οικονομική ανάπτυξη , καλύτερη εργασιακή απασχόληση και μεγαλύτερη κοινωνική συνοχή (Conclusions of the Lisbon European Council, 2000). Βασικός άξονας της πολιτικής αυτής ήταν η δημιουργία της «Κοινωνίας της Πληροφορίας για όλους» η οποία προέβλεπε καταρχάς δύο σχέδια για το 2002 και το 2005 με την επονομασία Ηλεκτρονική Ευρώπη (e-Europe) . Τα σχέδια αυτά είχαν ως στόχο τον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών μέσω της ψηφιοποίησης τους και την δημιουργία ενός ανταγωνιστικού και δυναμικού περιβάλλοντος για τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες (e-business) μέσω της καθολικής πρόσβασης στο Διαδίκτυο και την παροχή φτηνών δικτυακών υπηρεσιών. Ένας ακόμα σημαντικός στόχος αυτών των σχεδίων ήταν η επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό και στην εκπαίδευση , κυρίως στις νεαρές ηλικίες συνδέοντας όλα τα σχολεία με ευρυζωνικά δίκτυα. Στο κέντρο της πολιτικής αυτής ατζέντας βρίσκεται η ο ψηφιακός αλφαριθμητισμός και η ανάπτυξη δεξιοτήτων στην κατεύθυνση συμμετοχής στην «Κοινωνία της Πληροφορίας» μέσω του προγράμματος eAccessibility που προβλέπει ένα δημόσιο σημείο πρόσβασης στο διαδίκτυο για κάθε 10.000 κατοίκους(Kluzer and Rissola, 2009).

1.3.2 Πρόγραμμα i2010

Την πολιτική ατζέντα της Λισαβόνας ακολούθησε το 2005 το πρόγραμμα i2010 με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Κοινωνία της Πληροφορίας για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση» που έθετε τρεις βασικούς στόχους (Commission of the European Communities, 2005) [COM(2005)229]:

- Την ολοκλήρωση ενός **Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου της Πληροφορίας** που θα προωθεί την ανοιχτή και ανταγωνιστική εσωτερική αγορά για την κοινωνία της πληροφορίας.

Η ολοκλήρωση αυτή προϋπέθετε τέσσερις βασικές προκλήσεις. Την **ταχύτητα**, δηλαδή γρηγορότερα ευρυζωνικά δίκτυα, **το πλούσιο περιεχόμενο**, δηλαδή την αυξημένη νομική και οικονομική βεβαιότητα έτσι ώστε να ενθαρρυνθούν νέες υπηρεσίες και το διαδικτυακό τους περιεχόμενο, **την ασφάλεια**, δηλαδή την διασφάλιση των διαδικτυακών συναλλαγών στην κατεύθυνση ενός ασφαλέστερου διαδικτυακού χώρου ώστε να αυξηθεί η εμπιστοσύνη ανάμεσα στους επενδυτές και τους καταναλωτές και τέλος, την **διαλειτουργικότητα**, δηλαδή την ενίσχυση συσκευών και πλατφορμών που επικοινωνούν και υπηρεσιών που μπορεί να είναι «φορητές».

- Την ενδυνάμωση **της Καινοτομίας και των Επενδύσεων στην έρευνα που σχετίζονται με τις Τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών** (ΤΠΕ εφεξής) με απώτερο στόχο την ανάπτυξη και την απασχόληση.

Η Ευρώπη κατέχει το 1/3 των παγκόσμιων πωλήσεων σε προϊόντα που σχετίζονται με τις ΤΠΕ, κάτι που καθιστά τις επενδύσεις στην καινοτομία ζωτικής σημασίας. Η στρατηγική έρευνα πάνω σε αυτόν τον τομέα είναι αναγκαία για την διασφάλιση της ηγεμονίας της Ευρώπης στην τεχνολογική αγορά. Παρόλα αυτά, η έρευνα από μόνη της δεν είναι αρκετή, χρειάζεται να υιοθετηθούν τα οφέλη των ΤΠΕ σε προϊόντα, υπηρεσίες και νέα επιχειρηματικά μοντέλα, ιδιαίτερα στην νέα αυτή ψηφιακή εποχή.

- Την επίτευξη της **Συμμετοχικής Ευρωπαϊκής Κοινωνίας της Πληροφορίας** που θα προωθεί την ανάπτυξη και την δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στην κατεύθυνση μιας βιώσιμης ανάπτυξης που θα θέτει ως προτεραιότητά της την βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών και του γενικότερο βιοτικού επιπέδου.

Η συμμετοχή των ευπαθών ομάδων και η διασφάλιση πως δεν θα αποκλειστούν στην καινούργια αυτή ψηφιακή εποχή είναι ο κύριος στόχος για την επίτευξη της Συμμετοχικής Ευρωπαϊκής Κοινωνίας της Πληροφορίας. Πρέπει να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα στο Διαδίκτυο, ο ψηφιακός αλφαριθμητισμός ενώ ταυτόχρονα θα ενσωματωθούν οι ΤΠΕ στις δημόσιες υπηρεσίες και θα δημιουργηθεί ένα κοινό σχέδιο δράσης πάνω στην ηλεκτρονική Διακυβέρνηση (e-government) ώστε η ενσωμάτωση αυτή να γίνει πραγματικότητα.

1.3.3 Υπουργική Διακήρυξη της Ρίγα

Ως συνέχεια της πολιτικής των προηγούμενων πολιτικών δράσεων και με στόχο την εξάλειψη των ομάδων που είναι ηλεκτρονικά αποκλεισμένες όπως άνθρωποι που βρίσκονται στην τρίτη ηλικία, άνθρωποι με χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, εθνικές μειονότητες ή άνθρωποι με σωματικές αναπηρίες υπογράφηκε τον Ιούνιο του 2006 η υπουργική διακήρυξη της Ρίγα με τίτλο «ΤΠΕ για μία συμμετοχική κοινωνία της πληροφορίας» έτσι ώστε να ενισχυθεί η ηλεκτρονική συμμετοχή (e-inclusion) με 6 βασικούς άξονες (Borkert et al.,2009):

- Ηλεκτρονική Προσβασιμότητα (e-Accessibility)
- Γήρανση
- Ηλεκτρονικές Ικανότητες
- Κοινωνικό-πολιτισμική ηλεκτρονική συμμετοχή
- Γεωγραφική ηλεκτρονική συμμετοχή
- Συμμετοχική ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Οι πρακτικές της ηλεκτρονικής συμμετοχής συμπεριλαμβάνουν (European Commission,2006b):

- **Την αξιοποίηση της δυναμικής της κοινωνίας της πληροφορίας για ανθρώπους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.**

Η αξιοποίηση αυτή προϋποθέτει τον εμπλουτισμό του διαδικτυακού περιεχομένου και των υπηρεσιών, την ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων μέσω διαδικτυακών υπηρεσιών και δικτύων και την ανάδειξη εργασιακών ευκαιριών που σχετίζονται με τις ΤΠΕ για τους ανθρώπους που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

- **Την απομάκρυνση των εμποδίων από την κοινωνία της πληροφορίας**

Τα όποια εμπόδια για την κοινωνία της πληροφορίας μπορούν να εξαλειφτούν με την διαρκή ενημέρωση για τις ευκαιρίες που παρέχονται σε μια ανοιχτή κοινωνία, με την παροχή φτηνών και προσβάσιμων ΤΠΕ, με Δημόσια Σημεία προσβάσιμα στο διαδίκτυο (PIAP), με κίνητρα για την ατομική πρόσβαση στις ΤΠΕ, δομές για τις ΤΠΕ στην περιφέρεια και στις απομακρυσμένες περιοχές και την συνολική ενίσχυση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού διαμέσω των νέων τεχνολογιών.

1.3.4 Horizon 2020

Το Horizon 2020 αποτελεί το βασικό πλαίσιο και εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την χρηματοδότηση της έρευνας και των καινοτομικών δραστηριοτήτων για την περίοδο 2014-2020. Το πρόγραμμα έχει βασιστεί σε τρεις άξονες:

- **Υπέρβαση των κοινωνικών προκλήσεων** (41% του προϋπολογισμού).
- **Πρώθηση της επιστημονικής υπεροχής** (32% του προϋπολογισμού).
- **Διατήρηση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας** (23% του προϋπολογισμού).

Αναγνωρίζοντας την παγκοσμιοποιημένη πλέον φύση των κοινωνικών προκλήσεων και της παραγωγής της γνώσης, ταυτόχρονα με την ολοένα και αυξανόμενη ανάγκη έρευνας και καινοτομικών λύσεων πάνω σε αυτά τα θέματα, το HORIZON 2020 απευθύνεται σε εν δυνάμει συμμετέχοντες απ' όλο τον κόσμο βασισμένο στην διεθνή συνεργασία προηγούμενων προγραμματιστικών πλαισίων.

Το καινούργιο αυτό πρόγραμμα διευρύνει τις κεντρικές χρηματοδοτήσεις που ξεκινούν από την βασική έρευνα και καταλήγουν σε καινοτομίες που σχετίζονται με την αγορά. Πιο συγκεκριμένα, η χρηματοδότηση ερευνητικών δραστηριοτήτων αυξάνεται κατά 100%, των καινοτομικών δραστηριοτήτων κατά 70% ενώ υπάρχει αύξηση κατά 20% για να καλυφθούν τα έμμεσα κόστη.

1.4 Ηλεκτρονική Συμμετοχή

Η ηλεκτρονική συμμετοχή κινείται στην κατεύθυνση της ενίσχυσης και της ενθάρρυνσης των πολιτών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ουσιαστικά αποτελεί ένα νέο διοικητικό μοντέλο δημόσιας διοίκησης που προσπαθεί να εναρμονιστεί με τις επιταγές του 21^{ου} αιώνα και της κοινωνίας της πληροφορίας. Οι πυλώνες στους οποίους στηρίζεται η ηλεκτρονική συμμετοχή είναι αυτοί της **ηλεκτρονικής διευκόλυνσης**, δηλαδή της ψηφιακής ενσωμάτωσης συγκεκριμένων ευπαθών ομάδων που δεν είναι εξοικειωμένοι με την χρήση του διαδικτύου και των ΤΠΕ, της **ηλεκτρονικής συνδιαλλαγής** δηλαδή της ενθάρρυνσης συμμετοχής των πολιτών στην διαδικασία διαμόρφωσης των πολιτικών σαν ενεργός ενδιαφερόμενος φορέας και της **ηλεκτρονικής εξουσιοδότησης**, δηλαδή δράσεις και πρωτοβουλίες που πλέον αναλαμβάνουν οι ίδιοι οι πολίτες όπως ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα, ηλεκτρονικές υπογραφές κ.ο.κ. Η ηλεκτρονική συμμετοχή μπορεί να επιτευχθεί μόνο με δράσεις απέναντι στον κοινωνικό αποκλεισμό ομάδων που είναι ψηφιακά αναλφάβητες και στερούνται στοιχειωδών γνώσεων γύρω από τις ΤΠΕ.

1.4.1 Κοινωνικός Αποκλεισμός

Ο κοινωνικός αποκλεισμός αποτελεί ένα φαινόμενο πολυδιάστατο και αρκετά σύνθετο. Οι κύριες αιτίες που μπορούν να οδηγήσουν συγκεκριμένες ομάδες στην περιθωριοποίηση είναι (Bradshaw et al, 2004):

- Χαμηλό εισόδημα
- Αποκλεισμός από την αγορά εργασίας
- Χαμηλό μορφωτικό επίπεδο
- Πρόσβαση στην εκπαίδευση και στην εξειδίκευση
- Κοινωνικό κεφάλαιο και περίγυρος

Οι έρευνες των τελευταίων ετών σε σχέση με τον αποκλεισμό και την ανέχεια, μας υποδεικνύουν το γεγονός πως το άνοιγμα της ψαλίδας ανάμεσα στους φτωχούς και τους πλούσιους ολοένα και μεγαλώνει αντί να μειώνεται. Παρόλα αυτά, υπάρχουν στοιχεία πως, ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κάποιες κοινωνίες παρουσιάζονται λιγότερο επιρρεπείς στον κοινωνικό αποκλεισμό (Justino and Litchfield, 2003)

Σε αυτή την κατεύθυνση, είναι κοινά αποδεκτό πως κοινωνίες, κοινότητες και συλλογικότητες που αναπτύσσουν και υιοθετούν μηχανισμούς που προωθούν την κοινωνική συνοχή και την αλληλεγγύη, μπορούν να αντιμετωπίσουν με μεγαλύτερη ευχέρεια, οικονομικά ή κοινωνικά προβλήματα που δύναται να προκύψουν (Elstad, 1998; Krieger, 2004).

Κοινή συνισταμένη του κοινωνικού αποκλεισμού είναι, σε όλες τις εκφάνσεις του, η **στέρωση** (Perry, 2004). Κατά κύριο λόγο ο κοινωνικός αποκλεισμός σχετίζεται με τις παρακάτω στερήσεις: Στέρωση εργασίας, στέρωση εισοδήματος, στέρωση περίθαλψης, στέρωση εκπαίδευσης και δεξιοτήτων, στέρωση στέγασης, πρόσβαση σε υπηρεσίες, έκθεση στο έγκλημα και απο το φυσικό περιβάλλον.

Η ποιότητα υπηρεσιών και η προσβασιμότητα τους, η κοινωνική πρόνοια και η καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας αποτελούν θεμελιώδη ζητήματα στην Κοινωνία της Πληροφορίας έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στην τεχνολογία. Η πρόσβαση στη τεχνολογία στην νέα ψηφιακή εποχή μπορεί να διασφαλίσει πως η καινούργια αυτή πραγματικότητα δεν θα δημιουργήσει νέες κατηγορίες πολιτών αλλά αντίθετα θα προωθήσει την συμμετοχή και την συνοχή (European Commission, 2000b).

Αυτή την στιγμή η πραγματικότητα είναι κάπως πιο δυσάρεστη. Το κύριο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε είναι αυτό του χάσματος ανάμεσα στους ανθρώπους που είναι εξοικειωμένοι με τις νέες τεχνολογίες και σε αυτούς που δεν τις έχουν υιοθετήσει στην καθημερινότητα τους και στην εξυπηρέτηση των αναγκών τους. Ο όρος **ψηφιακό κενό** ή **ψηφιακό χάσμα** περιγράφει επακριβώς την απόσταση ανάμεσα στους ανθρώπους που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις νέες ΤΠΕ και σε αυτούς που δεν μπορούν.

1.4.2 Ηλεκτρονική συμμετοχή στην Ενωμένη Ευρώπη

Η ηλεκτρονική συμμετοχή τοποθετείται στο κέντρο κάθε πανευρωπαϊκής πολιτικής πρωτοβουλίας και δράσης στην λογική της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων ομάδων του πληθυσμού και της αποφυγής του κοινωνικού τους αποκλεισμού και ορίζεται ως εξής (Karlan, 2005): Η ηλεκτρονική συμμετοχή αναφέρεται στην ενεργή ατομική και συλλογική συμμετοχή σε όλες τις διαστάσεις την κοινωνίας της πληροφορίας μέσω της πρόσβασης στις ΤΠΕ. Επίσης περιγράφει τον βαθμό στον οποίο οι ΤΠΕ συνεισφέρουν στην προώθηση της συμμετοχής στην κοινωνία και την κατ' επέκταση εξισορρόπησης της.

<i>Πρόγραμμα</i>	<i>Στόχος</i>	<i>Όραμα της Ευρωπαϊκής Πολιτικής</i>	<i>e-inclusion</i>
eEurope 2002, eEurope 2005, i2010	Πρόσβαση	Παροχή της πρόσβασης και της εξασφάλισης ευρέων ευρυζωνικών δικτύων και τεχνολογικών υποδομών που καθιστούν την κοινωνία της Πληροφορίας εφικτή.	Η συμμετοχή, είτε αποφεύγοντας τους αποκλεισμούς είτε χρησιμοποιώντας τους υπάρχοντες τεχνολογικούς πόρους.

eEurope 2002, eEurope 2005, i2010	Προσβασιμότητα	Διασφάλιση της κοινωνικο-τεχνικής προσβασιμότητας για συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού με διαφορετικά μέσα.	Η συμμετοχή, ξεπερνώντας όποιες λειτουργικές και κοινωνικές προκλήσεις που συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού μπορεί να αντιμετωπίσουν.
eEurope 2002, eEurope 2005, i2010	Εξέλιξη και αξιοποίηση των υπηρεσιών	Διασφάλιση της προσβασιμότητας και ανάπτυξη των ηλεκτρονικών υπηρεσιών σε διάφορους τομείς	Η συμμετοχή, ξεπερνώντας όποιες λειτουργικές και κοινωνικές προκλήσεις που συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού μπορεί να αντιμετωπίσουν.
eEurope 2005 , i2010	Ανάπτυξη ατομικών δεξιοτήτων	Παροχή σε τμήματα του πληθυσμού με επαρκείς δεξιότητες ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν υπηρεσίες που βασίζονται σε ΤΠΕ συμμετέχοντας στην Κοινωνία της Πληροφορίας.	Η συμμετοχή μέσω της κατάκτησης βασικών δεξιοτήτων.
i2010	Ανθρώπινο και Κοινωνικό Κεφάλαιο	Ενίσχυση διαφόρων δικτύων με έμφαση στις προσεγγίσεις bottom-up και εκπαιδευτικά περιβάλλοντα για την προώθηση του ανθρώπινου και κοινωνικού κεφαλαίου	Η συμμετοχή εξισορροπώντας οποιαδήποτε κοινωνικο-πολιτισμικά θέματα που μπορεί να προκύψουν.
i2010	Συμμετοχή των πολιτών	Η δημιουργία ενδιαφέροντος περιεχομένου και η ενθάρρυνση των πολιτών να συμμετάσχουν σε όποια θέματα τους ενδιαφέρουν.	Η συμμετοχή μέσω κινήτρων και συνεχούς ενεργής ενίσχυσης τους.
Horizon 2020	Ανάπτυξη, ανθρώπινο και κοινωνικό κεφάλαιο	Διεύρυνση της χρηματοδότησης που αφορά τις καινοτομίες, την επιστημονική υπεροχή και την υπέρβαση των κοινωνικών προκλήσεων	Η συμμετοχή ξεπερνώντας τις κοινωνικές προκλήσεις .

Πίνακας 1: Εξέλιξη Ευρωπαϊκών προγραμμάτων

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2007

2 Έρευνα για την χρήση των ΤΠΕ

2.1 Εισαγωγή

Η τεχνολογία μπορεί να αποτελέσει βασικό εργαλείο ενσωμάτωσης των εθνικών μειονοτήτων στις Ευρωπαϊκές κοινωνίες. Στο παρελθόν τον ρόλο των ΤΠΕ υποκαθιστούσε ο Εθνικός τύπος, δηλαδή εφημερίδες γραμμένες στην γλώσσα των μεταναστών που τους ενημέρωναν για επικαιρότητα τόσο της χώρα προελεύσεώς τους όσο και της χώρα υποδοχής τους, ενισχύοντας έτσι σταδιακά το συναίσθημα του «ανήκειν» στην κοινωνία στην οποία διέμεναν. Με αυτό τον τρόπο, οι μεταναστευτικές κοινότητες είχαν την δυνατότητα να ενημερώνονται για τοπικές υπηρεσίες και προϊόντα κάτι που βοήθησε αρκετά στην βαθμιαία τους προσαρμογή (Elliot et al 2006; Jakobson 2002).

Η τηλεφωνία άλλαξε ριζοσπαστικά τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούσαν οι μετανάστες, δημιούργησε γέφυρες επικοινωνίας με τις γεννέτειρές τους και επηρέασε δραστικά την καθημερινότητά τους στις χώρες που κατοικούσαν (Mazzucato et al, 2006). Οι νέες τεχνολογίες όπως οι **διαδικτυακές συναλλαγές χρημάτων**, η **διαδικτυακή τηλεφωνία**, το **ηλεκτρονικό ταχυδρομείο** διαμόρφωσαν μία τελείως διαφορετική πραγματικότητα, δίνοντας την δυνατότητα απεριόριστης επικοινωνίας στις εθνικές μειονότητες, διαταράσσοντας τα κοινωνιολογικά μεταναστευτικά στερεότυπα. Ο Diminescu (2007) σημείωσε πως βιώνουμε την εποχή του «Συνδεδεμένου» μετανάστη, δηλαδή ενός ανθρώπου που μπορεί να είναι παρών στις εξελίξεις και των δύο κοινωνιών που ανήκει. Αντιμετωπίζοντας την παγκόσμια αλλαγή στην επικοινωνία η έρευνα πάνω στην χρήση των ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων άρχισε να απασχολεί έντονα την Ευρωπαϊκή κοινότητα (Borkert et al, 2009).

Καθοριστικός παράγοντας για την επιτυχία της υιοθέτησης των ΤΠΕ σε αυτή την κατεύθυνση είναι η προσβασιμότητα τους από αυτό το κομμάτι της κοινωνίας. Όταν οι μετανάστες δεν έχουν πρόσβαση σε τερματικά με διαδικτυακή σύνδεση ή δεν διαθέτουν κωδικούς για να εισέλθουν είτε σε δημόσιες είτε σε ιδιωτικές διαδικτυακές υπηρεσίες, μπορούν δίκαια να αισθάνονται κοινωνικά αποκλεισμένοι. Η επίτευξη υψηλών επιπέδων ψηφιακής συμμετοχής όπως αυτή επιδιώκεται από την διακήρυξη της Ρίγα, προσδίδει έναν πολύ σημαντικό ρόλο στις ΤΠΕ για την ενίσχυση της ενσωμάτωσης των εθνικών μειονοτήτων στην Ευρωπαϊκή οικονομία και κοινωνία (Kluzer et al., 2008). Η κατεύθυνση αυτή ενισχύεται από το δεδομένο πως οι μειονότητες έχουν εξοικειωθεί σημαντικά με τις καινούργιες τεχνολογίες καθώς ενισχύουν την επικοινωνία με τις χώρες από τις οποίες κατάγονται. Έρευνες έχουν δείξει πως οι μετανάστες εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά ψηφιακού αλφαριθμητισμού σε σχέση με τους γηγενείς πληθυσμούς με κριτήριο τα αντίστοιχα επίπεδα εκπαίδευσης (Guiral and Le Corvec, 2006).

2.2 Θεματικό εύρος της χρήσης των ΤΠΕ

Η κοινωνική ένταξη των μεταναστών είναι στην πραγματικότητα ένα πολυδιάστατο πρόβλημα που ξεκινά κατ' αρχάς από τους πολιτειακούς θεσμούς σε πολιτικό επίπεδο, και προεκτείνεται σε όλο το φάσμα των κοινωνικών δράσεων και πρωτοβουλιών. Η τεχνολογία καλείται να λειτουργήσει καταλυτικά σε μια διαδικασία που δεν είναι ούτε εύκολη ούτε γρήγορη, αυτήν της ενσωμάτωσης. Εξαιτίας της πολυπλοκότητας του ζητήματος είναι λογικό η χρήση των ΤΠΕ να απλώνεται σε ένα μεγάλο θεματικό εύρος, όπως η **εκπαίδευση**, η **αγορά εργασίας**, η **απόκτηση δεξιοτήτων** κ.ο.κ.

Οι Kluzer, Hache and Codagnone (2008) συνοψίζοντας αυτό το θεματικό εύρος κατηγοριοποίησαν τις διαφορετικές κατευθύνσεις που μπορεί να έχουν οι πρωτοβουλίες για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων:

- Δράσεις για την αντιμετώπιση των εμποδίων στην χρησιμοποίηση των ΤΠΕ :
 - **Εκστρατεία ενημέρωσης για την προώθηση της χρήσης των ΤΠΕ :** Οι πρωτοβουλίες αυτές θέτουν ως στόχο την ενημέρωση πάνω στην χρήση των ΤΠΕ και στις ευκαιρίες-οφέλη που μπορούν να προκύψουν από αυτή την διαδικασία. Ακόμα προσπαθούν να ξεδιαλύνουν τυχόν προκαταλήψεις ή φόβους απέναντι στις ΤΠΕ.
 - **Συλλογική Πρόσβαση :** Δημόσια σημεία με ελεύθερη και ανοιχτή πρόσβαση στο Διαδίκτυο, κέντρα που παρέχουν δωρεάν ίντερνετ ή άλλα ψηφιακά μέσα και συνήθως μπορούν να προσφέρουν και τεχνική υποστήριξη ή εκπαίδευση Πάνω στις ΤΠΕ.
 - **Ατομική Πρόσβαση :** Παροχή κινήτρων (εκπτώσεις κοκ) σε ατομικό επίπεδο πλέον για την αγορά τεχνολογικού εξοπλισμού.
 - **Βασική τεχνολογική εκπαίδευση , Ψηφιακός Αλφαριθμητισμός:** Εργαστήρια , τάξεις ή ψηφιακές πλατφόρμες που παρέχουν τεχνολογικές δεξιότητες και μπορούν να παρέχουν κάποιο πιστοποιητικό ενώ μπορεί να συνοδευτούν από την εκμάθηση των γλωσσών των χωρών υποδοχής ή από μαθήματα επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Δράσεις που ενισχύουν τις γνώσεις και τις δεξιότητες που σχετίζονται με τις ΤΠΕ :
 - **Προχωρημένη εκπαίδευση των ΤΠΕ για εξοικειωμένους χρήστες :** Στόχος αυτών των πρωτοβουλιών είναι η περαιτέρω εξειδίκευση των χρηστών με απώτερο σκόπο την ένταξη στην αγορά εργασίας κυρίως με e-learning πρακτικές .
 - **Εκπαίδευση πολυμέσων :** Ουσιαστικά πρόκειται για μία υποκατηγορία της παραπάνω κατηγορίας που επικεντρώνεται στα ψηφιακά πολυμέσα . Η εξειδίκευση των εθνικών μειονοτήτων στα πολυμέσα μπορεί να λειτουργήσει σαν μια απο κάτω προς τα πάνω (bottom-up) προσέγγιση με προεκτάσεις στις μεταναστευτικές κοινότητες και στην αυτοοργάνωσή τους.
- Δράσεις που παρέχουν υλικό ή υπηρεσίες :
 - **Παροχή υλικού και υπηρεσιών από την Δημόσια Διοίκηση :** Είτε πρόκειται για γενικές πληροφορίες που σχετίζονται με τις δημόσιες υπηρεσίες που αφορούν τις εθνικές μειονότητες όπως το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας ή το σύστημα δημόσιας περίθαλψης, είτε πρόκειται για δημόσιες συναλλαγές που πραγματοποιούνται διαδικτυακά στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης περιλαμβάνοντας στις εκδόσεις τους τις γλωσσικές διαφορές των εθνικών μειονοτήτων.

- **Παροχή υλικού και υπηρεσιών απο ιδιώτες** : Πρόκειται για πρωτοβουλίες που συνήθως προέρχονται απο τις ίδιες τις μειονότητες είτε συλλογικά είτε ατομικά και λειτουργούν συμπληρωματικά με αυτές της δημόσιας διοίκησης παρέχοντας τις περισσότερες φορές πληροφορίες ,χρησιμοποιώντας τις περισσότερες φορές τεχνολογίες του web 2.0.
- **Παροχή υλικού και υπηρεσιών απο την ιδιωτική αγορά** : Ψηφιακό υλικό και υπηρεσίες προς πώληση που απευθύνονται στις εθνικές μειονότητες και σχετίζονται με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.
- **Υποστήριξη δικτύωσης σε οργανισμούς** : Τις περισσότερες φορές σε αυτές τις περιπτώσεις οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται με στόχο τον συντονισμό των πρωτοβουλιών που αφορούν τις εθνικές μειονότητες ώστε να παρέχουν τις κατάλληλες πληροφορίες και δικτυώσεις για την ενίσχυση των αναγκών και των θεμάτων που προκύπτουν σε αυτούς τους οργανισμούς .

Οι Hache et al (2010) χώρισαν τις πρωτοβουλίες σε θεματικές ενότητες που χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των Εθνικών Μειονοτήτων:

- **ΤΠΕ για την εκπαίδευση και την μάθηση** :

Εκπαίδευση Ενηλίκων : Πρόκειται για πρωτοβουλίες με στόχο την κοινωνική ενσωμάτωση , την οικονομική συμμετοχή και την ομαλή παραμονή ενηλίκων που ανήκουν στις εθνικές μειονότητες βελτιώνοντας τις δεξιότητές τους στις νέες τεχνολογίες.

Άτυπη μάθηση : Πρόκειται για πρωτοβουλίες που θέτουν ως στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και δικτύωσης ενώ ταυτόχρονα ενημερώνουν τους συμμετέχοντες για πολλές διαφορετικές ενότητες που αφορούν την χώρα που κατοικούν. Συνήθως, αυτές οι πρωτοβουλίες απευθύνονται σε μετανάστες νεαρής ηλικίας.

Διαδικτυακοί Πόροι για τις Εθνικές Μειονότητες : Υλικό που παρέχεται διαδικτυακά και παρουσιάζει τις πολιτισμικές διαφορές των λαών που συνυπάρχουν .

- **ΤΠΕ για την αστική κοινωνία και το κοινωνικό κεφάλαιο** :

Διαπολιτισμικός διάλογος ανάμεσα στις Εθνικές Μειονότητες και την χώρα υποδοχής : Πρόκειται για πρωτοβουλίες με σκοπό την ενημέρωση για τις πολιτιστικές κληρονομίες των διαφορετικών εθνικοτήτων ενώ παράλληλα αποτελεί και μέσο εκπροσώπησης για τις μειονότητες όπου μπορούν να έχουν ένα βήμα για να συμμετάσχουν στον κοινωνικό διάλογο.

Συλλογική αυτοοργάνωση : Μία ξεχωριστή κατηγορία πρωτοβουλιών καθώς κινείται σε μία απο κάτω προς τα πάνω λογική, και υλοποιείται απο τις ίδιες τις εθνικές μειονότητες χρησιμοποιώντας κυρίως τεχνολογίες του Web 2.0 . Απώτερος σκοπός είναι η δημιουργία διαδικτυακών κοινοτήτων σαν βήμα διαλόγου και υποστήριξης .

Διευκόλυνση της υγιούς ανάπτυξης μίας κοινότητας : Αναφέρεται σε πρωτοβουλίες με στόχο την επικοινωνία και την ενημέρωση μιας συγκεκριμένης εθνικότητας που κατοικεί σε μία συγκεκριμένη περιοχή.

Εθελοντισμός : Πρωτοβουλίες που προωθούν τις εθελοντικές δραστηριότητες που σχετίζονται με τις εθνικές μειονότητες.

- **ΤΠΕ για την απασχόληση και την οικονομική συμμετοχή:**

Ενημέρωση απέναντι στις διακρίσεις : Πρωτοβουλίες που θέτουν ως στόχο την ενημέρωση των μειονοτήτων και σχετίζονται με τις νομοθεσίες και τα νόμιμα δικαιώματά τους παρέχοντάς τους το σχετικό υλικό.

Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αγορά εργασίας : Πρωτοβουλίες με σκοπό την βελτίωση των δεξιοτήτων των μεταναστών, την βελτίωση της εργασιακής τους θέσης και κατ' επέκταση την αύξηση της πιθανότητας να βρουν εργασία.

Εκπαίδευση και αναζήτηση εργασίας : Πρωτοβουλίες που βελτιώνουν τις μεθόδους αναζήτησης εργασίας στις εθνικές μειονότητες ενώ πολλές φορές παρέχονται και μαθήματα επαγγελματικού προσανατολισμού.

Αξιολόγηση Δεξιοτήτων : Πρωτοβουλίες στην λογική του επαγγελματικού προσανατολισμού με στόχο την καλύτερη αξιολόγηση των ικανοτήτων των συμμετεχόντων και την δημιουργία ενός βιογραφικού που θα τους εισάγει στην αγορά εργασίας.

Εξοικείωση με τις οικονομικές συναλλαγές : Πρωτοβουλίες που σχετίζονται κυρίως με τις τραπεζικές συναλλαγές και τα εμβάσματα.

- **ΤΠΕ για περαιτέρω εξοικείωση με τις ΤΠΕ :**

Πρόσβαση στις διαδικτυακές δημόσιες υπηρεσίες : Πρωτοβουλίες που παρέχουν συνήθως μεταφρασμένο υλικό , προσαρμόσιμο στις γλώσσες των μειονοτήτων.

Ανάγκες επικοινωνίας : Πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τους καινούργιους μετανάστες και έχουν ως στόχο την ενημέρωση για τοποθεσίες με δωρεάν πρόσβαση στο Διαδίκτυο ή στο τηλέφωνο και παρέχουν γενικότερη υποστήριξη.

Τέλος πρέπει να τονίσουμε πως οι ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων, διαχωρίζονται ανάλογα με το κομμάτι των μεταναστευτικών πληθυσμών που στοχεύουν, σε :

- Εθνικές Μειονότητες (Γενικές) : Πρωτοβουλίες που δεν ασχολούνται με κάποιο συγκεκριμένο κομμάτι των εθνικών μειονοτήτων.
- ΕΜ (Εθνικότητας) : Πρωτοβουλίες που αφορούν μία συγκεκριμένη εθνικότητα.
- ΕΜ (Νέοι) : Πρωτοβουλίες που εξειδικεύονται στις νεαρές ηλικίες.
- ΕΜ (Ηλικιωμένοι) : Πρωτοβουλίες που στοχεύουν σε ηλικιωμένους μετανάστες.
- ΕΜ (Γυναίκες) : Πρωτοβουλίες που στοχεύουν στον γυναικείο μεταναστευτικό πληθυσμό.
- ΕΜ (Αιτούντες για άσυλο/Πρόσφυγες) : Πρωτοβουλίες που στοχεύουν στους αιτούντες για άσυλο και στους πρόσφυγες.
- ΕΜ (2^{ης} και 3^{ης} Γενιάς) : Πρωτοβουλίες που στοχεύουν σε νέους που έχουν την εθνικότητα και προέρχονται απο εθνικές μειονότητες.
- ΕΜ (Γηγενείς πληθυσμοί και εθνικές μειονότητες) : Πρωτοβουλίες που στοχεύουν ταυτόχρονα και στους γηγενείς πληθυσμούς και στις μειονότητες.
- Μεσάζοντες που εργάζονται με τις ΕΜ : Πρωτοβουλίες για αυτούς που εργάζονται με τις ΕΜ όπως γιατροί , δάσκαλοι κτλ..

2.2.1 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και συμμετοχικά εργαλεία για την μεταναστευση

Οι Keohane and Nye (2000) όρισαν την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως εξής: «Ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι η χρήση των ΤΠΕ για μια πιο αποτελεσματική και αποδοτική διακυβέρνηση που ταυτόχρονα θα είναι περισσότερο προσβάσιμη και υπόλογη στους πολίτες.»

Η χρήση και η ενσωμάτωση των ΤΠΕ με σκοπό την βελτίωση της αποδοτικότητας και της διαφάνειας στις δημόσιες υπηρεσίες αποτελεί όραμα πολλών κυβερνήσεων ανα τον κόσμο (von Waldenberg , 2004). Χώρες απ' όλο τον κόσμο έχουν εισαγάγει επιτυχημένα τις ΤΠΕ στην πορεία για την **ηλεκτρονική διακυβέρνηση** με πολύ θετικά αποτελέσματα όσον αναφορά την καταπολέμηση της διαφθοράς (Anderson , 2009). Έρευνες έχουν δείξει πως οι πρωτοβουλίες της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχουν θετικά αποτελέσματα σε χρόνο και κόστος τόσο για τους πολίτες όσο και για την δημόσια διοίκηση (European Commission, 2004). Στην εποχή της κοινωνικής πληροφορικής , τα **κοινωνικά μέσα** μπορεί να χρησιμοποιηθούν σαν εργαλείο που θα ενισχύσει την διαφάνεια απέναντι σε λογοκριτικές πρωτοβουλίες απο πολλές κυβερνήσεις ανα τον κόσμο. Ωστόσο, και τα κοινωνικά μέσα έχουν δεχθεί επιθέσεις λογοκρισίας σε πολλές χώρες (Makinen and Kuira , 2008 ; MacKinnon , 2009).

Οι στόχοι της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σχετικά με την ενσωμάτωση των ΤΠΕ είναι οι εξής:

- **Βελτίωση της ποιότητας και της ταχύτητας των δημόσιων υπηρεσιών :** Οι υπηρεσίες σε ηλεκτρονική μορφή είναι ποιοτικότερες καθώς και πολύ πιο εύκολα προσβάσιμες , απο υπολογιστές, κινητά και όλες τις συσκευές που συνδέονται στο διαδίκτυο. Με αυτό τον τρόπο ο εξυπηρετείται πολύ πιο εύκολα ο πληθυσμός που κατοικεί εκτός των αστικών κέντρων ενώ επιταχύνεται και η τεχνολογική ανάπτυξη της υπαίθρου.
- **Ενίσχυση της θέσης του πολίτη καθώς υπάρχει μεγαλύτερη πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν την διακυβέρνηση και του δίνεται η δυνατότητα να συμμετάσχει και να αλληλεπιδράσει:** Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ανοίγει νέες προοπτικές στην σχέση των πολιτών με την διακυβέρνηση καθώς τους δίνει την δυνατότητα να είναι πιο ενημερωμένοι για την λειτουργία της. Η προσβασιμότητα σε αυτή καθώς και η συμμετοχή ενισχύει τους δημοκρατικούς θεσμούς.
- **Διασφάλιση της διαφάνειας και ευκολότερος έλεγχος της διακυβέρνησης:** Η αλληλεπίδραση των πολιτών ηλεκτρονικά με την διακυβέρνηση ευνοεί την προώθηση της διαφάνειας ενώ η πρόσβαση σε υλικό που ανεβαίνει στο Διαδίκτυο και αφορά την διακυβέρνηση καθιστά ευκολότερο τον έλεγχο της.
- **Αύξηση της αποδοτικότητας και μείωση του κόστους :** Μειώνονται κατα πολύ το κόστος συναλλαγών, το κόστος υποδομών ενώ ξεπερνιέται η γραφειοκρατία και βελτιώνεται η αποδοτικότητα των υπηρεσιών.
- **Βελτιώνεται συνολικά η σχέση κυβέρνησης –πολιτών:** Οι παραπάνω διαδικασίες βελτιώνουν συνολικά την εμπιστοσύνη των πολιτών στον θεσμό της δημοκρατίας γενικότερα και στην κυβέρνηση ειδικότερα. Η διαφάνεια, η αποδοτικότητα, η παραγωγικότητα και ο εύκολοτερος έλεγχος παίζουν καθοριστικό ρόλο.

Τα προγράμματα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης έχουν μέχρι στιγμής προσανατολιστεί στην ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών και στην προσβασιμότητά τους. Γενικά ακολουθούν μια **απο πάνω προς τα κάτω (top-down)** λογική, δηλαδή οι πρωτοβουλίες υλοποιούνται και εφαρμόζονται σε κυβερνητικό επίπεδο (Anthopoulos Siozos and Tsooukalas, 2007). Σε αντίθεση με αυτή την προσέγγιση υπάρχει η **απο κάτω προς τα πάνω (bottom-up)** λογική , στην οποία οι συμμετέχοντες στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση (χρήστες , ανώτεροι δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί) συγκεράζουν τις γνώσεις τους για τα υφιστάμενα προβλήματα της διακυβέρνησης, τις αναλύουν απο πολλές

διαφορετικές οπτικές γωνίες και καταλήγουν σε εκσυγχρονισμένες λύσεις που μπορούν να εκμοντερνίσουν τις δημόσιες υπηρεσίες μέσω της χρήσης των ΤΠΕ. Σε αυτή την κατεύθυνση, όπως θα δούμε και παρακάτω, συμμετοχικά εργαλεία (participatory tools) μπορεί να χρησιμοποιηθούν στην διαδικασία της κοινωνικής ένταξης των μειονοτήτων και όχι μόνο υποδεικνύοντας τις διαδικασίες και λειτουργίες που πρέπει να ενσωματώνουν οι ΤΠΕ. Τα παραδείγματα που ακολουθούν μπορούν να λειτουργήσουν σαν πρότυπα αλληλεπιδραστικών πλατφορμών που τοποθετούν τον πολίτη στο κέντρο των αποφάσεων και ενισχύουν την συμμετοχικότητά του.

2.2.2 Συμμετοχικά Εργαλεία (Participatory Tools) – Περιπτώσεις Χρήσης

➤ **AfriAfya** (Κένυα) - <http://www.afriafya.org/>

Το AfriAfya είναι ένα αφρικανικό δίκτυο για την διαχείριση της γνώσης σε θέματα υγείας και την επικοινωνία. Δημιουργήθηκε απο την συνεργασία 7 μεγάλων μη-κυβερνητικών οργανώσεων σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας της Κένυας. Το σχέδιο ήταν να δημιουργηθεί ένας κεντρικός σταθμός που θα επεξεργάζεται τα στοιχεία που συλλέγει απο 7 χώρους που έχουν στηθεί και λειτουργούν με προσωπικό που καταγράφει ηλεκτρονικά τις αλληλεπιδράσεις του με το κοινό, με σκοπό την εξυπηρέτηση των πολιτών μέσω της συμμετοχής των κοινοτήτων τους, σε θέματα υγείας, τυχόν απορίες τους κοκ. Ο κεντρικός σταθμός ανατροφοδοτεί τα σημεία με τις αντίστοιχες απαντήσεις σε μορφή γραπτού κειμένου συνταγμένου στην απλούστερη και πιο κατανοητή μορφή. Η συμμετοχή των μη κυβερνητικών οργανώσεων έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία του προγράμματος καθώς συνέλεξαν πολλά στοιχεία ενώ κατάφεραν να τα ανταλλάξουν μεταξύ τους αφού συνδέθηκαν και αυτές στο σύστημα. Η δικτύωση και η συνεργασία θεσμικών οργάνων , υγειονομικών οργανισμών μη κυβερνητικών οργανώσεων και πολιτών συνετέλεσε υγιή λειτουργία του συνεργατικού αυτού προγράμματος.

➤ **Tom Portal** (Εσθονία)

Το 2001 η κυβέρνηση της Εσθονίας δημιούργησε την άμεσο δημοκρατική πύλη με τίτλο “Today I decide (TOM)” με σκοπό την δημιουργία ενός εργαλείου που θα παρέχει στους πολίτες την δυνατότητα να εκφράσουν τα προβλήματά τους, να προτείνουν την δημιουργία καινούργιων νόμων και να εγείρουν πολιτικά θέματα της αρεσκείας τους. Ταυτόχρονα η Κρατική Διεύθυνση ήταν υποχρεωμένη να απαντά στα αιτήματα των πολιτών. Η πλατφόρμα έδινε την δυνατότητα στους χρήστες να αλληλεπιδρούν συζητώντας και να επικοινωνούν με δημόσιους λειτουργούς. Ένας ακόμα στόχος της πρωτοβουλίας αυτής ήταν η ευαισθητοποίηση της νεολαίας σχετικά με τα κοινά και τις νομοθεσίες. Ωστόσο μετά από κάποια χρόνια οι πολίτες έχασαν το ενδιαφέρον τους κυρίως λόγω της χαμηλής έως ανύπαρκτης ανταπόκρισης των αξιωματούχων στα προβλήματά τους και στις προτάσεις τους.

➤ **NBportal** (Πολωνία) - <https://www.nbportal.pl/>

Το NBPortal είναι μια εκπαιδευτική πλατφόρμα που δημιουργήθηκε απο την Εθνική Τράπεζα της Πολωνίας με στόχο την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την πορεία της πολωνικής οικονομίας. Η πλατφόρμα περιέχει πληροφορίες και υλικό σχετικά με την ανάπτυξη της οικονομίας , παιχνίδια επηρεασμένα απο ρεαλιστικές περιστάσεις που διευρύνουν τις οικονομικές γνώσεις του χρήστη και γενικά συζητήσεις που συντονίζονται απο τους διαχειριστές. Η πρωτοβουλία αυτή στοχεύει σε φοιτητές, σε εκπαιδευτικούς, στην ακαδημαϊκή κοινότητα και γενικότερα στους απλούς πολίτες. Απο την ημέρα έναρξης του προγράμματος έχουν εγγραφεί 700.000 χρήστες και υπάρχουν 30.000 ενεργοί χρήστες, αριθμοί οι οποίοι είναι πολυ ικανοποιητικοί για μια τέτοιου είδους πλατφόρμα.

➤ **Virtual Payment Office** (VPO)

Πρόκειται για μια διαδικτυακή υπηρεσία που παρέχει την δυνατότητα σε οδηγούς που έχουν λάβει κλήσεις στην περιοχή του Βουκουρεστίου να την πληρώσουν διαδικτυακά. Ο πολίτης γλυτώνει αρκετό χρόνο για την εξυπηρέτησή του, η γραφειοκρατία μειώνεται και ταυτόχρονα βελτιώνεται η διαδικασία συλλογής φόρων.

➤ **CReP (Εσθονία)**

Η πλατφόρμα αυτή παρέχει την δυνατότητα στους χρήστες της να εγγράψουν σαν νομική οντότητα την εταιρεία τους σε πολύ λίγο χρόνο. Η πρωτοβουλία αυτή μειώνει δραματικά τον χρόνο δημιουργίας μιας εταιρείας, καθώς στο προηγούμενο καθεστώς χρειαζόντουσαν περίπου 5 ημέρες.

➤ **Tryggur (Ισλανδία)**

Η πλατφόρμα αυτή παρέχει πληροφόρηση και υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική Ασφάλιση. Υπάρχει δυνατότητα πληρωμών των ασφαλιστικών εισφορών ενώ οι χρήστες μπορούν να ενημερώνονται για τις περιπτώσεις που τους αφορούν. Επίσης μπορούν πολύ εύκολα να κάνουν επίσημες αιτήσεις απο το σπίτι τους.

➤ **Online Police Station (Ιταλία)**

Πρόκειται για την πρώτη διαδικτυακή ιστοσελίδα που λειτουργεί σαν αστυνομικό τμήμα. Οι χρήστες μπορούν να κάνουν παράπονα για υλικό που υπάρχει στο διαδίκτυο, μπορούν να δηλώσουν μια κλοπή, να αναφέρουν παράνομες δραστηριότητες που έχουν υποπέσει στην αντίληψή τους, να ενημερωθούν για θέματα που τους αφορούν, να λάβουν συμβουλές και να αλληλεπιδράσουν με ειδικούς

➤ **Μονάδα e-Health (Ελλάδα)**

Η πλατφόρμα αυτή εγκαινιάστηκε το 1999 στο νοσοκομείο «Σωτηρία» από το Υπουργείο Υγείας με στόχο τον εκμοντερνισμό της αρχειοθέτησης των ασθενών. Η ηλεκτρονική καταγραφή βελτίωσε σε μεγάλο βαθμό τις υπηρεσίες που τους παρέχονται καθώς δημιουργήθηκαν χρονικά ιστορικά για τον κάθε ασθενή με αποτέλεσμα η ποιότητα των ιατρικών του παροχών να μπορεί να γίνεται αποδοτικότερα. Σε έρευνα του νοσοκομείου πάνω στο πρόγραμμα βρέθηκε πως η ποιότητα των ιατρικών υπηρεσιών έχει βελτιωθεί κατά 28%.

2.3 Πρωτοβουλίες και ερευνητική δραστηριότητα στην Ε.Ε

Υπάρχουν εκατοντάδες πρωτοβουλίες και προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν τα τελευταία χρόνια στον χώρο της Ενωμένης Ευρώπης στην κατεύθυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των μεταναστών και όπως είναι λογικό δεν γίνεται να τις καλύψουμε όλες. Σε αυτή την ενότητα θα προσπαθήσουμε να παραθέσουμε ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα των πρωτοβουλιών αυτών και της ερευνητικής δραστηριότητας που απλώνονται σε όλο το θεματικό φάσμα της παραπάνω ενότητας.

2.3.1 Ερευνητικές Πρωτοβουλίες

▪ **Πρωτοβουλία 1^η**

Όνομα	Πρόσβαση στις ΤΠΕ για τους ηλικιωμένους μετανάστες
Χώρα	Γερμανία
Ιστοσελίδα	http://www.awo-integration.de
Κατηγορία	ΤΠΕ για ηλικιωμένους και σε περιπτώσεις για γυναίκες

Έτος έναρξης	2009 μέχρι σήμερα
Θεματική ενότητα	Εκπαίδευση Ενηλίκων

Η Awo είναι μια μη κερδοσκοπική οργάνωση που δραστηριοποιείται στην κοινωνία οργανώνοντας δραστηριότητες για παιδιά, για ανθρώπους με αναπηρίες, για μετανάστες και για ηλικιωμένους. Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία στοχεύει στην εκπαίδευση ηλικιωμένων ανθρώπων με μεταναστευτικό περιβάλλον και την εξοικείωσή τους με τις ΤΠΕ έτσι ώστε να αποφευχθεί ο ψηφιακός τους αποκλεισμός στην κοινωνία της πληροφορίας. Πιο συγκεκριμένα, οι χρήστες εκπαιδεύονται σε βασικές και συνάμα απλές δεξιότητες που σχετίζονται με την χρήση των νέων τεχνολογιών όπως η πρόσβαση στο Διαδίκτυο. Επίσης παρέχεται υποστήριξη στην κατεύθυνση της επίλυσης των δυσκολιών που προκύπτουν στην πορεία ενσωμάτωσης στον ψηφιακό κόσμο. Οι εργαζόμενοι σε αυτή την πρωτοβουλία σε ένα μεγάλο ποσοστό προέρχονται από τις εθνικές μειονότητες γεγονός που βοηθάει στον διαπολιτιστικό διάλογο.

- **Πρωτοβουλία 2^η**

Όνομα	Ravalgames
Χώρα	Ισπανία
Ιστοσελίδα	http://jovesteb.org/ravalgames
Κατηγορία	ΤΠΕ για νεαρούς μετανάστες
Έτος έναρξης	2008-2010
Θεματική ενότητα	Άτυπη Εκπαίδευση

Το Ravalgames είναι ένα project –videogame που δημιουργήθηκε από μια ομάδα 25 νέων ανθρώπων στην γειτονιά Raval της Βαρκελώνης. Το έργο αυτό ενσωμάτωνε διαφορετικά γκρούπ ανθρώπων, πολυμέσα (ραδιόφωνο, βίντεο, γραφικά κ.κ.) μουσική, χάρτες και συνεντεύξεις. Ο βασικός στόχος ήταν η βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων των νεαρών μεταναστών και της εν γένει διευκόλυνσης της κοινωνικοποίησης τους ενισχύοντας τον διαπολιτισμικό διάλογο. Οι δραστηριότητες που εμπειρείχε το ravalgames ήταν η δημιουργία ενός βίντεο κλίπ, η σύνθεση μουσικής, η δημιουργία σεναρίων και πολλά άλλα. Ο βασικός χαρακτήρας του παιχνιδιού ονομάζεται Patel και είναι μια νεαρή κοπέλα με καταγωγή από την Ινδία που κάνει την βόλτα της στην πολυπολιτισμική γειτονιά της Raval, ψάχνει για δουλειά και για μία καλύτερη ζωή. Για να το πετύχει αυτό πρέπει να αλληλεπιδράσει με την γειτονιά της και με τους υπόλοιπους ανθρώπους.

- **Πρωτοβουλία 3^η**

Όνομα	P.IN.O.K.I.O
Χώρα	Ευρώπη
Ιστοσελίδα	http://www.pinokioproject.eu
Κατηγορία	ΤΠΕ για νεαρούς μετανάστες και για μεσάζοντες που ασχολούνται με τις ΕΜ(δασκάλους)
Έτος έναρξης	2009-μέχρι σήμερα
Θεματική ενότητα	Διαδικτυακοί πόροι για τις Εθνικές μειονότητες

Το P.IN.O.K.I.O αφορά ηλικίες μέχρι 11 ετών, κυρίως δηλαδή μέχρι και την πρωτοβάθμια εκπαίδευση και αποτελεί ένα διαδικτυακό εργαλείο για τους δασκάλους που χρησιμοποιεί ήρωες παραμυθιών σαν μέθοδο επικοινωνίας ανάμεσα στα παιδιά των μεταναστών και στα παιδιά των γηγενών πληθυσμών. Πρόκειται για μία δραστηριότητα ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό που ενθαρρύνει τα παιδιά να μάθουν για τους διαφορετικούς πολιτισμούς, τον σεβασμό στην διαφορετικότητα, τις

ανθρωπιστικές αξίες όπως η ισότητα των φύλων και των ανθρώπων και τα ανθρώπινα δικαιώματα εν γένει. Βασικό εργαλείο του P.IN.O.K.I.O είναι η ανταλλαγή παραδοσιακών παραμυθιών, κάτι που δραστηριοποιεί και τις οικογένειες των παιδιών και ενισχύει τον διαπολιτισμικό διάλογο μέσα στην κοινωνία. Στην συγκεκριμένη περίπτωση είναι φανερό πως το διαδίκτυο μπορεί να αποτελέσει την βάση της κατανόησης και του σεβασμού των διαφορετικών πολιτισμών με αποτέλεσμα την σταδιακή ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων στην τοπική κοινότητα.

- **Πρωτοβουλία 4^η**

Όνομα	Couscous global
Χώρα	Ολλανδία
Ιστοσελίδα	http://www.couscousglobal.com
Κατηγορία	ΤΠΕ για νεαρούς μετανάστες
Έτος έναρξης	2008-2009
Θεματική ενότητα	Διαπολιτισμικός διάλογος

Το Couscous global ήταν αρχικά ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα με την ονομασία «Couscous and Cola» στο οποίο νέοι διαφορετικών εθνικοτήτων συζητούσαν ιδέες και αξίες. Στην συνέχεια, έπειτα απο απαίτηση του νεανικού κοινού, κυρίως έφηβοι και νεαροί ενήλικες, πραγματοποιήθηκε η μετάβαση στο Διαδίκτυο δημιουργώντας έναν ιστότοπο όπου η συζήτηση και ο διάλογος αποτελούν βασικό εργαλείο διαπολιτισμικής αλληλεπίδρασης. Στην πλατφόρμα αυτή, κινηματογραφήθηκαν διάφορες θεματικές συζητήσεις υποτιτλίστηκαν και ανέβηκαν στο διαδίκτυο. Η πλατφόρμα λειτουργούσε σαν μεσάζοντας που έφερνε σε επαφή δύο ανθρώπους με διαφορετικές απόψεις για να συζητήσουν και να πραγματοποιηθεί μια πραγματική συζήτηση διαδικτυακά. Ακόμα, χρησιμοποιήθηκαν τεχνολογίες του Web 2.0 όπως το youtube και τα κλίπ από την πλατφόρμα είχαν λίγο παραπάνω απο 1.200.000 views.

- **Πρωτοβουλία 5^η**

Όνομα	Multikulti
Χώρα	Αγγλία
Ιστοσελίδα	http://www.multikulti.org.uk
Κατηγορία	ΤΠΕ για τους μετανάστες
Έτος έναρξης	2000 – 2008
Θεματική ενότητα	Συλλογική αυτοοργάνωση

Το Multikulti είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα που παρέχει εύκολη πρόσβαση στην πληροφορία και λειτουργεί συμβουλευτικά για τις εθνικές μειονότητες καθώς το υλικό που βρίσκεται ανεβασμένο είναι μεταφρασμένο σε 13 γλώσσες (Αλβανικά, κινέζικα, ινδικά ,γαλλικά κοκ). Κύριος του στόχος είναι η ενημέρωση των μεταναστών πάνω σε σημαντικά θέματα που τους αφορούν, όπως η εκπαίδευση, η υγεία και τα νόμιμα δικαιώματά τους. Ακόμα, δίνει έμφαση στην εύρεση εργασίας στους μετανάστες καθώς σαν κοινότητα προσφέρει εξειδικευμένο προσωπικό όπως μεταφραστές, διορθωτές τυπογραφείων και γενικότερα ανθρώπους που αλληλεπιδρούν στους χώρους εργασίας τους με τις εθνικές μειονότητες. Επίσης, έχει διάφορες θεματικές ενότητες στις οποίες μπορούν να εκπαιδευτούν μετανάστες. Πρόκειται για το μεγαλύτερο δίκτυο υποστήριξης των μεταναστών στην Αγγλία και είναι εξαιρετικής σημασίας καθώς μπορεί να παράσχει πληροφορίες για θέματα βιωτικής σημασίας για τους μετανάστες όπως είναι η απόκτηση ιθαγένειας. Σταμάτησε να λειτουργεί το 2008 λόγω υποχρηματοδότησης.

- **Πρωτοβουλία 6^η**

Όνομα	Εκπαιδευτικό δίκτυο χωρίς σύνορα
Χώρα	Γαλλία
Ιστοσελίδα	http://www.educationsansfrontieres.org
Κατηγορία	ΤΠΕ και εθελοντισμός
Έτος έναρξης	2004 – μέχρι σήμερα
Θεματική ενότητα	Διαπολιτισμικός διάλογος της κοινωνίας με τις Εθνικές μειονότητες

Το Εκπαιδευτικό Δίκτυο Χωρίς Σύνορα δημιουργήθηκε σε μία συνάντηση στο Συμβούλιο Εργασίας και αποτελεί την σύμπραξη εκπαιδευτικών και προσωπικού από το Εθνικό Συμβούλιο της Εκπαίδευσης με φοιτητές, γονείς, καθηγητές, οργανώσεις, συνδικάτα και διάφορους οργανισμούς ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Κύριος στόχος αυτής της σύμπραξης είναι η νομιμοποίηση μικρών παιδιών που έχουν λάβει μέρος στην εκπαίδευση στην Γαλλία και κατοικούν παράνομα στην χώρα. Όλα τα μέλη του Εκπαιδευτικού Δικτύου Χωρίς Σύνορα είναι εθελοντές. Στην πραγματικότητα το δίκτυο αυτό λειτουργεί σαν εργαλείο, ως μεσάζων για την εύρεση τέτοιων παιδιών και την υιοθέτησή τους από ένα μέλος του, σαν «ανάδοχος». Οι «ανάδοχοι» παρέχουν στα παιδιά οικονομική και εκπαιδευτική βοήθεια εθελοντικά και τα βοηθάνε να ενσωματωθούν στην Γαλλική κοινωνία. Πρόκειται για ένα πρωτότυπο τρόπο που ενισχύει την αλληλεπίδραση την τοπική κοινωνία με την μεταναστευτική κοινότητα τοποθετώντας τα παιδιά που απειλούνται με απέλαση, ως ανθρωπιστική προτεραιότητα.

- **Πρωτοβουλία 7^η**

Όνομα	Migration Online
Χώρα	Γερμανία
Ιστοσελίδα	http://www.migration-online.de
Κατηγορία	ΤΠΕ για την χώρα υποδοχής και τις Εθνικές Μειονότητες
Έτος έναρξης	2004 – μέχρι σήμερα
Θεματική ενότητα	Υποστήριξη απέναντι στις διακρίσεις

Το Migration Online είναι μια διαδικτυακή κοινότητα για τους μετανάστες που τους επιτρέπει να μοιραστούν τις εμπειρίες τους και να οργανώνουν τις δράσεις τους απέναντι στις διακρίσεις. Η ιστοσελίδα αυτή διαθέτει και βιβλιοθήκη των καλών πρακτικών που έχουν προηγηθεί στον τομέα της δράσης ενώ λειτουργεί και ενημερωτικά για μια πληθώρα θεμάτων που αφορούν τους μετανάστες όπως νομοθεσίες, κανονισμούς και στατιστικά. Η βιβλιοθήκη που διαθέτει ενισχύει και προωθεί την ισότητα κυρίως στο εργασιακό περιβάλλον συμπεριλαμβάνοντας για παράδειγμα συμφωνίες των επιχειρήσεων για ίσες ευκαιρίες των μεταναστών στην εύρεση εργασίας. Τα κύρια θέματα προς συζήτηση είναι η μετανάστευση, παράνομη και νόμιμη, ο αντιρατσισμός, οι διακρίσεις, η Γερμανική και Ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική.

- **Πρωτοβουλία 8^η**

Όνομα	Πρωτοβουλία για την εργασία
Χώρα	Σουηδία
Ιστοσελίδα	http://www.stockholm.se/Arbete/
Κατηγορία	ΤΠΕ για τις Εθνικές Μειονότητες γενικά
Έτος έναρξης	2009 – μέχρι σήμερα
Θεματική ενότητα	Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την απασχόληση

Η πλατφόρμα αυτή συστάθηκε απο την κοινότητα της Στοκχόλμης με σκοπό την εκπαίδευση νέων μεταναστών και με απώτερο στόχο την εργασιακή τους αποκατάσταση. Στην ιστοσελίδα αυτή οι μετανάστες μπορούν να εξειδικευτούν για συγκεκριμένες ανοιχτές θέσεις εργασίας μέσω εφαρμογών. Η βασικότερη και πιο δημοφιλής εφαρμογή είναι η μια κινητ εφαρμογή, που παρέχει γλωσσική εκπαίδευση μέσω διαφόρων σεναρίων που οι μετανάστες καλούνται να αντιμετωπίσουν στην καθημερινότητά τους. Υπάρχει συνεχής αξιολόγηση των προγραμμάτων, και συνεργάζοντε με το Ανοιχτό Διαδικτυακό Πανεπιστήμιο για την συνεχή εξέλιξη των εφαρμογών. Τα αποτελέσματα είναι πολύ ενθαρρυντικά καθώς σε 7 χρόνια πάνω απο 1000 μετανάστες έχουν βρεί εργασία μέσω της πλατφόρμας

- **Πρωτοβουλία 9^η**

Όνομα	Οι Γειτονιές μας έχουν ταλέντο
Χώρα	Γαλλία
Ιστοσελίδα	http://www.nosquartiers-talents.com/
Κατηγορία	ΤΠΕ για μετανάστες 2 ^{ης} και 3 ^{ης} γενιάς
Έτος έναρξης	2005 – μέχρι σήμερα
Θεματική ενότητα	Αξιολόγηση ανταγωνιστικότητας

Η ιστοσελίδα αυτή λειτουργεί ουσιαστικά σαν γέφυρα ανάμεσα σε απόφοιτους που προέρχονται απο υποβαθμισμένες γειτονιές και επιχειρήσεις με σκοπό την εύρεση εργασίας. Στόχος της είναι η ενίσχυση της αξιοκρατίας και η εργασιακή ισότητα που δεν βασίζεται στις γνωριμίες. Τα μέλη έχουν την ευκαιρία να χρηματοδοτηθούν απο σπόνσορες που η πλατφόρμα διαθέτει, υπάρχει μεγάλη βάση δεδομένων με βιογραφικά τα οποία επιδεικνύονται στις 500 επιχειρήσεις που συνεργάζονται ενώ μπορούν να επωφεληθούν απο μαθήματα επαγγελματικής κατεύθυνσης απο έμπειρους μάντζερ που εννίστε λειτουργούν και σαν μέντορες.

2.3.1.1 Τεχνολογική Επισκόπηση των ερευνητικών πρωτοβουλιών

Στα τεχνολογικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται, παρατηρούμε την χρήση των περισσότερων νέων διαδικτυακών τεχνολογιών με κύρια έμφαση να δίνεται στις δυναμικές javascript βιβλιοθήκες. Η php αποτελεί την βασική προγραμματιστική γλώσσα, κάτι που συσχετίζεται με την χρησιμοποίηση ως βασικού web server του apache. Ακόμα παρατηρείται η χρήση σε αρκετές περιπτώσεις των συστημάτων διαχείρισης περιεχομένου ενώ υπάρχει σχετική έλλειψη στο κομμάτι των πιστοποιητικών ασφαλείας.

	Awo-Integration	Raval-Games	Pinokkio	Couscous Global	Multikulti	Education Sans Frontieres	Migration Online	Arbete	NosQuartiers
Web Server	Apache	Apache	Apache	Apache, Varnish	Apache	Apache, Varnish	Apache	IIS	Apache
CMS	Joomla		Drupal			SPIP			
Frameworks	Php	Php		Php, Shockwave flash embed		Python, Php		ASP.NET	Php
Javascript Libraries	MooTools		jQuery Lightbox	jQuery, jQuery UI, Flash Object		jQuery, jQuery Cookie, jQuery form	jQuery		jQuery, FlexSlider, Modernizr
Document Information	XHTML, CSS, Javascript,		CSS, XHTML,	CSS, XHTML, Javascript,	XHTML, CSS,	HTML, CSS, Javascript,	HTML, CSS, Javascript	XHTML, X-UA	XHTML, CSS, Javascript

	P3P Policy		Javascript	P3P Policy, Image Tool Bar	Javascript	Revisit After		Compatible CSS,OpenSearch Javascript	
Encoding	UTF-8		UTF-8		UTF-8	UTF-8	ISO/IEC 8854	UTF-8	UTF-8
Server Information		Debian		Suhosin, Debian		Open SSL, MOD_SSL, Debian	Ubuntu		Ubuntu
Analytics and Tracking			Google Analytics	Google Analytics	Google Analytics		Google Analytics	Google Analytics, WebTrends	Google Analytics
Aggregation Functionality			RSS			RSS	Dublin Core	Dublin Core	
Widgets			CKEditor, Add to Any	Reddit, Digg Stumbleupon		CKEditor	Google font API		
SSL Certificate					Comodo SSL	Comodo SSL			
Content Delivery Network					Gstatic Google Delivery Network				AJAX Libraries

Πίνακας 2: Τεχνολογική Επισκόπηση Ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών

2.3.2 Ευρωπαϊκοί Οργανισμοί και Εργαλεία

Στην ευρωπαϊκή πραγματικότητα συναντούμε μια πολύ μεγάλη ποικιλία οργανισμών και εργαλείων που σχετίζονται με την χρήση των ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών. Παρακάτω παραθέτουμε κάποια από τα σημαντικότερα, καθώς και μικρή περιγραφή του στόχου που εκπληρώνουν.

- **Bridge-it** - <http://www.bridge-it-net.eu/>

Πρόκειται για ένα εγχείρημα που προωθεί την κοινωνική συνοχή, την ενσωμάτωση των μεταναστών και την πολιτισμική διαφορετικότητα. Το Bridge-it ουσιαστικά συγκεντρώνει πολλά από τα υπάρχοντα εγχειρήματα που χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για την ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων και των μεταναστών και δίνει έμφαση στην δυνατότητα συμμετοχής όλων των εμπλεκόμενων φορέων (Δημόσιες αρχές, μεταναστευτικές οργανώσεις κτλ.) στον δημόσιο διάλογο.

- **EQUAL** – http://ec.europa.eu/employment_social/equal_consolidated/

Το Equal ήταν μια πρωτοβουλία που χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση κατά την περίοδο 2000-2008 και είχε ως στόχο την καταπολέμηση των διακρίσεων κυρίως στον χώρο της εργασίας. Επίσης, ενίσχυε την απασχολησιμότητα, την επιχειρηματικότητα, και την προσαρμογή των μεταναστών, προωθούσε την ισότητα των φύλων και την ενσωμάτωση των αιτούντων ασύλου.

- **EURES** – <https://ec.europa.eu/eures/page/homepage?lang=en>

Το εγχείρημα αυτό δημιουργήθηκε με την προοπτική να δώσει λύσεις σε εργοδότες και εργαζόμενους που σχετίζονται με διεθνείς μετακινήσεις. Το EURES δίνει την ευκαιρία σε ανθρώπους που αναζητούν εργασία να δημιουργήσουν το δικό τους βιογραφικό διαδικτυακά ενώ ταυτόχρονα παρέχει στους εργοδότες την δυνατότητα να αναζητήσουν έμπυχο δυναμικό μέσα από την πλατφόρμα του.

- **E.C. Directorate-General for Employment**
<http://ec.europa.eu/social/home.jsp?langId=en>

Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που σε συνεργασία με τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης προωθεί την δημιουργία περισσότερων θέσεων εργασίας, την κοινωνική και Ευρωπαϊκή συνοχή και τις ίσες ευκαιρίες για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Επίσης, παρέχει τις περισσότερες πληροφορίες που μπορεί να χρειαστεί κάποιος εφόσον θέλει να ταξιδέψει και να εργαστεί σε μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- **European Web Site on Integration** - http://ec.europa.eu/ewsi/en/mang_part.cfm

Το European Web Site on Integration αποτελεί ένα εργαλείο χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή κοινότητα στα χέρια όλων των εμπλεκόμενων φορέων που χαράσσουν πολιτικές αναφορικά με την μετανάστευση έτσι ώστε να ανταλλάξουν καλές πρακτικές και να συνεργαστούν στην κατεύθυνση της ενσωμάτωσης των μεταναστών και των εθνικών μειονοτήτων.

- **Migration Policy Group** - <http://www.migpolgroup.com/>

Το Migration Policy Group είναι μια ανεξάρτητη μη-κυβερνητική οργάνωση που συγκεντρώνει και προωθεί πληροφορίες με στόχο την καλύτερη ανάλυση του μεταναστευτικού προβλήματος, την

ενεργοποίηση των εμπλεκόμενων φορέων, την δημιουργία συνεργασιών και δικτύων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ανταλλαγή καλών πρακτικών σε αυτούς που χαράσσουν τις πολιτικές έτσι ώστε να προωθηθεί η κοινωνική ενσωμάτωση και συνοχή.

- **European Union Democracy Observatory on Citizenship** - <http://eudo-citizenship.eu/>

Το European Union Democracy Observatory on Citizenship είναι ένα ευρωπαϊκό παρατηρητήριο που παρέχει πληροφορίες και έρευνες αναφορικά με την μετανάστευση σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (Ακαδημαϊκούς, κυβερνήσεις, μεταναστευτικές οργανώσεις κτλ.) Πιο συγκεκριμένα, διαθέτει μια μεγάλη βάση δεδομένων με όλες τις εθνικές νομοθεσίες που σχετίζονται με την ιθαγένεια καθώς και συγκριτικές αναλύσεις.

- **Transnationality** - <http://www.transnationality.eu/>

Το Transnationality δημιουργήθηκε με στόχο την εξασφάλιση της εφαρμογής διεθνικών δράσεων με στόχο ανταλλαγή καλών πρακτικών την διάδοση και την δημιουργία αυτών, και την ανάπτυξη νέων εργαλείων και διαδικασιών στην κατεύθυνση της μετακίνησης και της ενσωμάτωσης.

- **ImmigrationPolicy 2.0** - <http://www.immigrationpolicy2.eu>

Το ImmigrationPolicy ήταν ένα καινοτόμο πρόγραμμα με στόχο να γεφυρώσει το κενό ανάμεσα στους νόμιμους μετανάστες και τις διαδικασίες που διαμορφώνουν τις μεταναστευτικές πολιτικές. Η πρωτοβουλία αυτή ανέπτυξε μια διαδραστική πλατφόρμα που έφερνε σε επαφή όλους τους εμπλεκόμενους φορείς με στόχο την ανταλλαγή απόψεων, καλών πρακτικών κτλ, εξελίσσοντας με αυτόν τον τρόπο συνεργατικά τα μοντέλα της μεταναστευτικής πολιτικής.

- **Daedalus** - <http://daedalusproject.eu/>

Το Daedalus είναι μια συνεργατική πρωτοβουλία των χωρών της λεκάνης της Μεσογείου. Στόχος είναι η ανάπτυξη μιας πλατφόρμας που θα ενισχύει υπήκοους τρίτων χωρών να βρουν εργασία στην Ευρωπαϊκή Ένωση είτε το αντίστροφο. Ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει το βιογραφικό του, να κάνει αιτήσεις σε θέσεις εργασίας και να ενημερωθεί για το νομοθετικό πλαίσιο της χώρας στην οποία θέλει να εργαστεί.

- **EU-Imminent** - <http://eu-imminent.com/en/>

Η πρωτοβουλία αυτή απευθύνεται σε μετανάστες που σκοπεύουν να ξεκινήσουν την δικιά τους επιχείρηση παρέχοντας πληροφορίες τόσο σε θέματα μετανάστευσης όσο και σε θέματα επιχειρηματικότητας. Το EU Imminent αποτελεί έναν οδηγό που διαθέτει μια πλούσια ψηφιακή βιβλιοθήκη δημιουργώντας ένα πολύ αξιόλογο εργαλείο στα χέρια κάθε νέου μετανάστη επιχειρηματία.

- **European Migration Network** - <http://emn.intrasoft-intl.com/html/index.html>

Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που διαθέτει μια πολύ μεγάλη βάση δεδομένων με πληροφορίες πάνω σε θέματα όπως η μετανάστευση και το άσυλο κοκ, αποτελώντας ένα χρήσιμο εργαλείο στα χέρια των φορέων που διαμορφώνουν τις μεταναστευτικές πολιτικές.

2.3.2.1 Τεχνολογική Επισκόπηση των Ευρωπαϊκών Οργανισμών και Εργαλείων

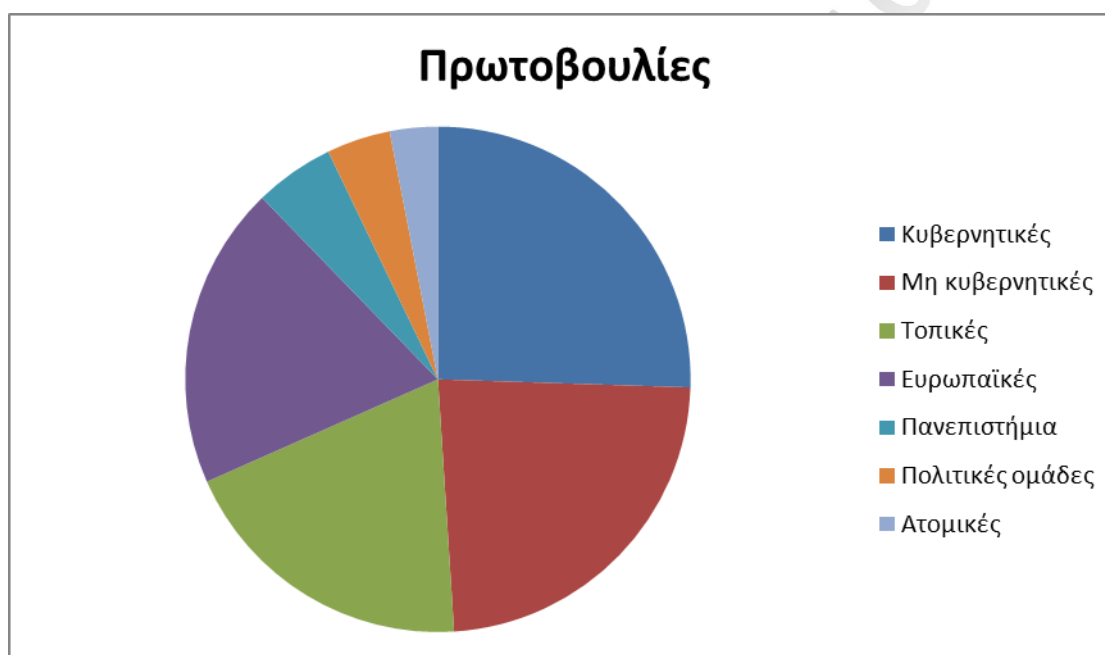
	Bridge-it	EQUAL	EURES	EC-Directorate	EWS on Integration	Migpolgroup	EUDO	Transnationality
Web Server	Apache					nginx	Apache	Apache
CMS						Wordpress	Joomla	
Frameworks	Php			J2EE	Adobe Dreamweaver, j2EE	Php	Php	Php
Javascript Libraries			jQuery, jQuery UI, Twitter	jQuery, Fancybox, jQuery UI	jQuery, Adobe Spry	jQuery, SuperFish, SWFObject	MooTools, jQuery, Raphael, Slick	jQuery
Document Information	Frameset	HTML, CSS, Javascript	HTML, Javascript, 960.gs, CSS, IFrame	HTML, Javascript, CSS	HTML, Javascript, CSS	CSS, IFrame, HTML, Javascript	XHTML, Javascript, CSS, P3P Policy	XHTML, Javascript, CSS, P3P Policy
Encoding	UTF-8	UTF-8	UTF-8	UTF-8	ISO/IEC 8859	UTF-8	UTF-8	UTF-8
Server Information	Ubuntu							Debian
Analytics and Tracking				Google Analytics	Google Analytics	Google Analytics	Google Analytics	Google Analytics
Aggregation Functionality				RSS	RSS	Really Simple Discovery, RSS		
Widgets			Twitter timeline, Facebook Lightbox	Facebook Sharer		ThemePunch, Yoast, Pinterest, Wordpress Plugins	AddThis, Google custom search	
SSL Certificate							Verisign EV, Symantec Verisign	

Πίνακας 3: Τεχνολογική επισκόπηση Ευρωπαϊκών Οργανισμών και εργαλείων

2.3.3 Ερευνητική Δραστηριότητα

Παρόμοια με τις πρωτοβουλίες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, υπάρχουν εκατοντάδες έρευνες και έργα που δραστηριοποιούνται στις ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων. Σε αυτή την ενότητα θα συνοψίσουμε τα αποτελέσματα που σχετίζονται με το αντικείμενο της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής, την εκπαίδευση και την κοινωνική ενσωμάτωση των νέων μεταναστών.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει την προέλευση των πρωτοβουλιών στην κατεύθυνση της ενσωμάτωσης των παιδιών που προέρχονται από εθνικές μειονότητες:

Πίνακας 4: Πρωτοβουλίες

Πηγή: European Commission, 2009

Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα παιδιά από τις εθνικές μειονότητες και προκύπτουν από το σύνολο των ερευνών είναι:

Πίνακας 5: Προκλήσεις

Πηγή: European Commission, 2009

Αναφορικά με τις κοινωνικές προκλήσεις που προκύπτουν για την σταδιακή προσαρμογή των παιδιών που προέρχονται από εθνικές μειονότητες, οι βασικές προτάσεις στις οποίες καταλήγουν οι περισσότερες έρευνες σε πανευρωπαϊκό επίπεδο είναι (European Commission, 2009):

- **Εκπαίδευση στην γλώσσα της χώρας παραμονής:** Θεωρείται ως η πιο θεμελιώδης προϋπόθεση για την ενσωμάτωση των νεαρών μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας που διαμένουν και την ευκολότερη προσαρμογή τους στην κοινωνία. Ωστόσο, απαιτείται έγκαιρη παρέμβαση και εκπαίδευση σε μικρές ηλικίες και συνεχής υποστήριξη. Σε αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσαν να δημιουργηθούν πολυγλωσσικά προγράμματα στα σχολεία ενώ ταυτόχρονα πρέπει να βελτιωθούν και να εξελιχθούν οι πρακτικές ηλεκτρονικής μάθησης. Σύγχρονα παραδείγματα εφαρμογών για κινητά που παρέχουν γλωσσική εκπαίδευση έχουν δημιουργηθεί ήδη και η χρήση των ΤΠΕ σε αυτή την κατεύθυνση θα διευκολύνει περισσότερο την σταδιακή τους προσαρμογή.
- **Συνεργασία με τους γονείς :** Η επικοινωνία και η συνεργασία με τους γονείς είναι ζωτικής σημασίας καθώς παίζουν σημαντικότατο ρόλο στην κοινωνική ενσωμάτωση των παιδιών τους στην κοινωνία. Η συμμετοχή των γονέων, και των μεταναστευτικών κοινοτήτων κατ' επέκταση, μέσω της κινητοποίησης, της παροχής κινήτρων και της διαρκούς ενημέρωσης μπορεί να έχουν απτά αποτελέσματα στην πορεία ενσωμάτωσης είτε με την μορφή **τυπικής γνώσης** είτε **άτυπης γνώσης**. Οι οργανώσεις των κοινοτήτων μπορούν να παίξουν καθοριστικό ρόλο στην ενημέρωση στην καθοδήγηση των γονέων ώστε να πληροφορηθούν για τις υπάρχουσες εκπαιδευτικές ευκαιρίες για τα παιδιά τους.
- **Ικανότητες καθηγητών και μετεκπαίδευση:** Η ποιότητα της εκπαίδευσης των καθηγητών και των δασκάλων παίζει εξίσου σημαντικό ρόλο. Στην νέα κοινωνική πραγματικότητα που ορίζεται από την μετανάστευση, οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι εφοδιασμένοι με τις

κατάλληλες δεξιότητες έτσι ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που γεννιούνται σε μία πολυεθνική τάξη. Ο διαπολιτισμικός διάλογος, η κατανόηση των στερεοτύπων και των πολιτισμικών διαφορών και η χρήση παιδαγωγικών προσεγγίσεων προσαρμοσμένων στις γλωσσικές και πολιτισμικές διαφορές αποτελούν βασικά εργαλεία για την υγιή ανάπτυξη μιας πολυεθνικής τάξης.

- **Διαπολιτισμική εκπαίδευση:** Η εφαρμογή μιας πολιτικής στην εκπαίδευση που ενισχύει τον σεβασμό στην διαφορετικότητα, προωθεί την κατανόηση και την δεκτικότητα τίθεται στο προσκήνιο εξαιτίας της νέας κοινωνικής πραγματικότητας. Δραστηριότητες που σχετίζονται με την κουλτούρα των εθνικών μειονοτήτων και απαιτεί την συμμετοχή όλων των μαθητών μπορεί να ενισχύσει τον διαπολιτισμικό διάλογο και να τονώσει την αυτοπεποίθηση των νεαρών μεταναστών. Ο σεβασμός στα ανθρώπινα δικαιώματα και στην διαφορετικότητα ώστε να αποφευχθούν οι συγκρούσεις μπορεί να γεννηθούν από έναν διαρκή διάλογο πάνω στις διαφορετικές πολιτισμικές κληρονομίες στην εκπαίδευση. Ένας διάλογος ο οποίος πρέπει να στηρίζεται πάνω στις πανανθρώπινες και δημοκρατικές αξίες.
- **Πρόσβαση στην εκπαίδευση σε πρώιμη ηλικία :** Σαν απάντηση απέναντι στα κύρια προβλήματα της ζωής ενός παιδιού που προέρχεται από τις εθνικές μειονότητες όπως το χαμηλό κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο και οι βασικές ελλείψεις στην γλώσσα της χώρας υποδοχής μπορεί να είναι η πρώιμη εκπαίδευσή του. Βασική προτεραιότητα πρέπει να είναι η υποστήριξη στην ανάπτυξη γλωσσικών δεξιοτήτων που θα το βοηθήσουν να προσαρμοστεί ευκολότερα στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας.
- **Συμβουλευτική καθοδήγηση:** Στην κατεύθυνση της ευκολότερης προσαρμογής, πρέπει να προωθηθούν δράσεις που εμπεικλείουν την συμμετοχή ανθρώπων που συνήθως προέρχονται από την μεταναστευτική κοινότητα, όπως μαθητές λυκείου, φοιτητές κτλ, που θα λειτουργούν σαν σύμβουλοι που θα καθοδηγούν τα παιδιά στην μάθηση και θα τα βοηθήσουν να ενσωματωθούν ευκολότερα λειτουργώντας σαν πρότυπα.
- **Εισαγωγικά προγράμματα για νεαρούς μετανάστες:** Πολλές έρευνες υπογραμμίζουν την σημασία ενός θετικού καλωσορίσματος των νεαρών μεταναστών τονίζοντας την σοβαρότητα των πρώτων τους επαφών με το εκπαιδευτικό σύστημα. Πολλοί υποστηρίζουν πως χρειάζεται η εισαγωγή εντατικών τάξεων όπου θα μαθαίνουν την γλώσσα της χώρας υποδοχής τους. Ωστόσο υπάρχουν ενστάσεις καθώς διατυπώνονται φόβοι πως τέτοιες ενέργειες μπορεί να αποτελέσουν μέσο διαχωρισμού για τους νεαρούς μετανάστες μέσα στο σχολείο με τα αντίθετα αποτελέσματα. Εναλλακτικά προτείνεται ατομικευμένη υποστήριξη που θα λειτουργήσει καθοδηγητικά στην εκπαίδευση τους. Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές πως η γρήγορη εκμάθηση της τοπικής γλώσσας είναι απαραίτητο συστατικό για την ομαλή τους προσαρμογή στο εκπαιδευτικό σύστημα και βρίσκεται σε απόλυτη προτεραιότητα.

2.4 Πρωτοβουλίες και ερευνητική δραστηριότητα στην Ελλάδα

Η κατάσταση στην χώρα μας συγκριτικά με τις δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι αρκετά χειρότερη. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια γίνονται κάποιες προσπάθειες έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες στην υπηρεσία της ενσωμάτωσης των μεταναστών. Στην ενότητα αυτή θα παραθέσουμε ελληνικά παραδείγματα που κινούνται στην λογική της κοινωνίας της πληροφορίας στην ψηφιακή εποχή.

- **Πρόγραμμα Εστία**

Όνομα	Εστία
Περιοχή	Αθήνα
Ιστοσελίδα	Δεν υπάρχει διαθέσιμη
Κατηγορία	Πρόσφυγες και αιτούντες ασύλου
Πηγή χρηματοδότησης	Πρωτοβουλία για την Ισότητα – Ευρωπαϊκή Ένωση
Έτος έναρξης	2006 – μέχρι σήμερα
Συνδιοργανωτές	Εθνικό Ίδρυμα Νεότητας(Ίδρυμα Νεολαίας και Δια Βίου Μάθησης πλέον),Υπουργεία, Νομαρχία ,Δήμοι,Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Με πρωτοβουλία του Εθνικού Ιδρύματος Νεότητας (ΙΝΔΒΜ) δημιουργήθηκε αυτό το ηλεκτρονικό σύστημα με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σε πρόσφυγες που αιτούνται άσυλο σε συνεργασία με πολλές μη-Κυβερνητικές οργανώσεις που δραστηριοποιούνταν σε αυτό τον χώρο. Εξαιτίας της γεωγραφικής θέσης της Ελλάδας, τα τελευταία χρόνια υπήρξε μεγάλη αύξηση στις αιτήσεις για άσυλο από πρόσφυγες, με αποτέλεσμα το προηγούμενο γραφειοκρατικό σύστημα που απαιτούσε την εγγραφή τους σε οποιαδήποτε υπηρεσία απευθυνόντουσαν, πολλές φορές παρέχοντας τις ίδιες πληροφορίες δύο και τρεις φορές, να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις πραγματικές απαιτήσεις των προσφύγων. Η δημιουργία του διαδραστικού ηλεκτρονικού δικτύου και της διαδικτυακής βάσης δεδομένων Εστία, εξέλιξε και βελτίωσε την υπάρχουσα κατάσταση κατά πολύ. Η εγγραφή τους γίνεται πλέον μία φορά, και οι υπηρεσίες που συνδέονται με το ηλεκτρονικό σύστημα έχουν πρόσβαση στα στοιχεία του πρόσφυγα απλά εισάγοντας τον αριθμό της εγγραφής του. Με αυτό τον τρόπο το ηλεκτρονικό σύστημα συντονίζει όλες τις ενέργειες σε αυτόν τον τομέα, και οι χρήστες του μπορούν να παρατηρήσουν την εξέλιξη κάθε αίτησης ξεχωριστά, αν και κατα πόσον δηλαδή έχει επιλυθεί το πρόβλημα μιας αίτησης. Τέλος, λειτουργεί και αξιολογικά για την αποδοτικότητα των υπηρεσιών που είναι συνδεδεμένες με το σύστημα.

- **Κέντρο για την Απασχόληση και την Επιχειρηματικότητα**

Όνομα	Κέντρο για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα
Περιοχή	Αθήνα
Ιστοσελίδα	www.kae.gr , http://www.cityofathens.gr/deltia-tyroy/2007/aprilios/04-05-2007-seminaria-ypologiston
Κατηγορία	Γυναίκες(Άνεργες , ανύπαντρες μητέρες), Μακροχρόνια άνεργοι μετανάστες, πρόσφυγες αιτούντες ασύλου
Πηγή χρηματοδότησης	Τοπικά κονδύλια και χρηματοδότηση από την Microsoft Hellas
Έτος έναρξης	2005 – μέχρι σήμερα
Συνδιοργανωτές	Νομαρχία Αθήνας και Θεσσαλονίκης

Το 2005, η Νομαρχία Αθηνών, χρησιμοποιώντας τοπικά κονδύλια και την χρηματοδότηση του προγράμματος της Microsoft Hellas «Απεριόριστη Δυναμική», δημιούργησε ένα πρόγραμμα ψηφιακού αλφαριθμητισμού για τις γυναίκες (άνεργες ή ανύπαντρες μητέρες), τους μακροχρόνια άνεργους μετανάστες και τους πρόσφυγες που αιτούνται άσυλο. Στην αρχή δημιουργήθηκαν δύο εκπαιδευτικά κέντρα στην Αθήνα και αργότερα στην Πάτρα και στην Θεσσαλονίκη. Σκοπός της πρωτοβουλίας είναι η εκπαίδευση των ανθρώπων αυτών στις νέες τεχνολογίες, η αναζήτηση εργασίας και η επικοινωνία με τους ανθρώπους τους στο εξωτερικό. Αρχικά τους παραδίδονταν

μαθήματα πάνω στις ΤΠΕ για αρχάριους αλλά αργότερα δημιουργήθηκαν εντατικές τάξεις των 100 ωρών που κατέληγαν σε εξετάσεις και στην απόκτηση πιστοποιητικού (ECDL). Το 30% των ανθρώπων που πήραν μέρος βρήκαν εργασία ενώ ο στόχος είναι να δημιουργηθούν κι άλλα παρόμοια κέντρα και στις άλλες πόλεις της Ελλάδας.

- **«Υπόγειο» Δωρεάν Πανεπιστήμιο**

Όνομα	«Υπόγειο» Δωρεάν Πανεπιστήμιο
Περιοχή	Αθήνα
Ιστοσελίδα	http://www.ufu.gr/
Κατηγορία	Κυρίως Μετανάστες
Πηγή χρηματοδότησης	Αυτοχρηματοδοτούμενη από τα μέλη
Έτος έναρξης	1997 – μέχρι σήμερα
Συνδιοργανωτές	ΜΚΟ «Στέκι Μεταναστών»

Το Στέκι Μεταναστών δημιουργήθηκε το 1997 με την υποστήριξη του Δικτύου Κοινωνικής Υποστήριξης Προσφύγων και Μεταναστών και πρόκειται για έναν ανοιχτό χώρο διαπολιτισμικού διαλόγου ανάμεσα στους Έλληνες και τους μετανάστες. Μέλη και από τις δύο κοινότητες δημιουργούν διαπολιτισμικές δραστηριότητες προωθώντας τον σεβασμό στην διαφορετικότητα και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Μία τέτοια δραστηριότητα είναι και το «Υπόγειο» Δωρεάν Πανεπιστήμιο στην κατεύθυνση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού που προσφέρει εκπαίδευση πάνω σε τεχνολογικά θέματα είτε για αρχάριους είτε για προχωρημένους χρήστες.

- **ESI –Πρωτοβουλία για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες**

Όνομα	ESI
Περιοχή	Ήπειρος, Ηλεία, Δυτική και Κεντρική Μακεδονία, Νησιά του Νότιου Αιγαίου
Ιστοσελίδα	http://www.hepis.gr/el/Pages/home.aspx , http://www.epractice.eu/node/277750
Κατηγορία	Μειονότητες, Μετανάστες και Ψηφιακά Αναλφάβητοι
Πηγή χρηματοδότησης	Αυτοχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα
Έτος έναρξης	2007 – μέχρι σήμερα
Συνδιοργανωτές	ΜΚΟ "HePIS", Τοπικές αρχές και Νομαρχίες

Η πρωτοβουλία για τις ηλεκτρονικές δεξιότητες δημιουργήθηκε από την HePIS, την ECDL Hellas και άλλους τεχνολογικούς συνεργάτες σε συνεργασία με τοπικές αρχές και νομαρχίες. Σκοπός της πρωτοβουλίας είναι η πιστοποίηση συγκεκριμένων ηλεκτρονικών δεξιοτήτων στα πρότυπα του ECDL σε ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που κινδυνεύουν από το ψηφιακό χάσμα και τον κοινωνικό αποκλεισμό και παράλληλα δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να εκπαιδευτούν πάνω σε τέτοιες τεχνολογίες. Πάνω από 1000 άνθρωποι θα εκπαιδευτούν μέχρι το τέλος του έργου.

- **Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών**

Όνομα	Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών
Ιστοσελίδα	www.migrants.gr
Κατηγορία	Μετανάστες και Χώρα υποδοχής
Πηγή χρηματοδότησης	75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση και 25% από την Ελληνική Κυβέρνηση

Έτος έναρξης	2002 – μέχρι σήμερα
Συνδιοργανωτές	39 Μεταναστευτικές κοινότητες-οργανώσεις

Το Ελληνικό Φόρουμ Μεταναστών είναι μια πρωτοβουλία που δημιουργήθηκε από 9 μεταναστευτικές κοινότητες οι οποίες σήμερα έχουν γίνει 39. Κεντρικός στόχος είναι η ενημέρωση των μεταναστών πάνω σε ζητήματα νομοθεσιών, η ενημέρωση των ερευνητών, η παρακολούθηση των ελληνικών ΜΜΕ και στον τρόπο που προβάλλουν την εικόνα των μεταναστών ενώ συνεργάζεται με αντίστοιχες ελληνικές και ευρωπαϊκές μεταναστευτικές κοινότητες. Υπάρχουν αρκετές διαδικτυακές δραστηριότητες που ενσωματώνουν λειτουργίες του Web 2.0.

2.4.1 Τεχνολογική Επισκόπηση της Ελληνικής πραγματικότητας

	KAE	Ufu.gr	ESI	Migrants.gr
Web Server	Apache	nginx	IIS	nginx
CMS	Drupal		Microsoft SharePoint Server	Wordpress
Frameworks		Php	ASP.NET	Php
Javascript Libraries	jQuery, Light box, Google API		jQuery, Google API	jQuery, Modernizr
Document Information	XHTML, Javascript, CSS	IFrame, CSS, Javascript, XHTML	HTML, Javascript, CSS	HTML, CSS, Javascript, X-UA Compatible
Encoding	UTF-8	UTF-8	UTF-8	UTF-8
Analytics and Tracking	Google Analytics			
Aggregation Functionality		RSS		RSS, Pingback Support
Widgets	Facebook Like, Twitter		Alexa Verify, Add This	Yoast, Facebook
SSL Certificate		Gandi standard SSL		

Πίνακας 6: Τεχνολογική Επισκόπηση της Ελληνικής πραγματικότητας

2.5 Προβλήματα και ανοιχτά θέματα της έρευνας

Λόγω της ερευνητικής δραστηριότητας πάνω στην χρήση των ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων έχουν ανακύψει αρκετά θέματα και αρκετά θεματικά πεδία τα οποία χρήζουν περαιτέρω έρευνας. Στην ενότητα αυτή θα παραθέσουμε τα κυριότερα ανοιχτά θέματα του ερευνητικού αυτού πεδίου (Borkert, Cingolani and Premazzi, 2009).

Ψηφιακός αλφαριθμητισμός των μεταναστών :

Παρόλο που υπάρχουν έρευνες που υποστηρίζουν πως τα επίπεδα ψηφιακού αλφαριθμητισμού των εθνικών μειονοτήτων βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα συγκριτικά με το κοινωνικο-οικονομικό τους

επίπεδο, δεν διαθέτουμε αναλυτικές περιγραφές των ηλεκτρονικών τους δεξιοτήτων και της εν γένει συμπεριφορά τους στο Διαδίκτυο.

✚ Αποτελέσματα της εφαρμογής της πολιτικής του e-inclusion :

Δεν διαθέτουμε επαρκείς έρευνες για τον αντίκτυπο αυτών των πανευρωπαϊκών πολιτικών σε κοινωνικό επίπεδο. Παρόλο που υπάρχουν κάποιες ιδιωτικές πρωτοβουλίες που ερευνούν την αλληλεπίδραση των μεταναστών με κάποια ηλεκτρονικά συστήματα στην πραγματικότητα δεν έχουμε ποιοτικούς δείκτες που να αναλύουν σε τι βαθμό χρησιμοποιούν οι μετανάστες τις διαδικτυακές δημόσιες υπηρεσίες.

✚ Χρήση του διαδικτύου :

Υπάρχει έλλειψη συγκριτικών ερευνών, είτε ποιοτικών είτε ποσοτικών, αναφορικά με την χρήση του διαδικτύου που επιλέγουν να κάνουν οι μετανάστες. Ουσιαστικά δεν διαθέτουμε τα ποιοτικά χαρακτηριστικά αυτής της χρήσης όπως ο σκοπός που το χρησιμοποιούν, το περιεχόμενο και τις ιστοσελίδες που επισκέπτονται. Είναι δεδομένο πως χρειάζονται περισσότερα στατιστικά στοιχεία που θα χαρακτηρίζουν την χρήση αυτή από την πλευρά των εθνικών μειονοτήτων.

✚ Κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας προέλευσης :

Υπάρχει σοβαρή έλλειψη στο πεδίο της έρευνας που ασχολείται με το πώς επηρεάζονται οι χώρες προέλευσης από την επικοινωνία που διατηρούν με αυτή οι μετανάστες που διαμένουν στο εξωτερικό. Στην πραγματικότητα, δεν γνωρίζουμε τις ακριβείς προεκτάσεις όλης αυτής της ροής της πληροφορίας πάνω στο κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο αυτών των χωρών.

Άλλα προβλήματα στο ερευνητικό αυτό πεδίο είναι (Adela Ros, 2007):

✚ **Αύξηση των Internet café και των καταστημάτων που παρέχουν τηλεφωνικές υπηρεσίες:** Το ερώτημα που ανακύπτει σε αυτή την περίπτωση είναι κατά πόσον πρέπει να θεωρηθούν τα καταστήματα αυτά σε μεταναστευτικές περιοχές ως χώροι επικοινωνίας και κοινωνικοποίησης σε σχέση με τις υπάρχουσες κοινωνικές δομές.

✚ **Οι μετανάστες και η επίδραση τους στις τηλεφωνικές και μεταφορικές εταιρείες:** Η θεματική αυτή κατηγορία αναζητεί τον αντίκτυπο πάνω στις επιχειρήσεις των ΤΠΕ από τα μεταναστευτικά ρεύματα και στο πως κατ'επέκταση επηρεάζουν την ανάπτυξη και την εξέλιξη αυτών των τεχνολογιών.

3 Τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για την ενσωμάτωση και την κοινωνική συνοχή.

Η μετανάστευση μπορεί να συνεισφέρει στην ανάπτυξη, στην απασχόληση και την ευημερία στην Ευρώπη (European Commission, 2008a). Η αποφυγή του κοινωνικού και ψηφιακού αποκλεισμού αυτών των πληθυσμών είναι προτεραιότητα που θα συμβάλει στην βελτίωση της Ευρωπαϊκής κοινωνικής συνοχής και της προόδου κατ'επέκταση. Η ενσωμάτωση αυτών των πληθυσμών παραμένει μια μακροχρόνια πρόκληση για την Ευρωπαϊκή κοινότητα (European Commission, 2009a). Στο παρόν κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε κάποιες τεχνολογίες και πλατφόρμες που μπορεί να

χρησιμοποιηθούν σε πρωτοβουλίες, στην κατεύθυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των εθνικών μειονοτήτων στην νέα αυτή ψηφιακή εποχή.

3.1 Συνεργατικές Τεχνολογίες – Web 2.0

Βρισκόμαστε στην εποχή του Διαδικτύου όπου η ροή της πληροφορίας έχει αυξηθεί ραγδαία. Σε αυτή την νέα ψηφιακή πραγματικότητα, με την ποιότητα των διαδικτυακών συνδέσεων να βελτιώνεται συνεχώς, γεννιούνται τεχνολογίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην λογική της ευύρυθμης και καλύτερης λειτουργίας των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων.

3.1.1 Εξ'αποστάσεως μάθηση (distance learning)

Τα συστήματα που ακολουθούν αποτελούν τις βάσεις για την **εξ'αποστάσεως εκμάθηση – ηλεκτρονική μάθηση (e-learning)** και χρησιμοποιούνται ήδη σε πολλές Ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην εκπαίδευση των εθνικών μειονοτήτων. Η εκμάθηση μέσω του Διαδικτύου θα αποτελέσει την βάση της εκπαίδευσης στην κοινωνία της πληροφορίας.

- **E-mail** : Το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, απο την δημιουργία του αποτελεί βασικό πυλώνα της ασύγχρονης επικοινωνίας στο Διαδίκτυο με πολύ αξιόπιστο τρόπο.
- **Διαδικτυακή Τηλεπικοινωνία (telecommuting)**: Υπηρεσίες διαδικτυακής τηλεφωνίας (Voice-over-ip) όπως το Skype έχουν βελτιώσει ριζικά την ποιότητα της επικοινωνίας στο διαδίκτυο.
- **Διαδικτυακή Τηλεδιάσκεψη (teleconference)** : Τηλεδιασκέψεις που επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να επικοινωνούν με ζωντανή εικόνα ανεξάρτητα απο την φυσική τους θέση. Πρόκειται για τεχνολογία που ευνοείται πολύ απο την εξέλιξη των ευρυζωνικών δικτύων.
- **Blogs**: Τα ιστολόγια είναι η συντομογραφία του όρου Web log. Πρόκειται για ένα πληροφοριακό σύστημα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την δημοσίευση πληροφοριών στο διαδίκτυο κυρίως με εισαγωγές κειμένων που παρέχουν ενημέρωση, εκφράζουν προσωπικές πεποιθήσεις ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό μπορεί να χρειαστεί. Υπάρχουν ήδη blog πλατφόρμες (θα τις αναλύσουμε πιο διεξοδικά παρακάτω) στο Διαδίκτυο με εκατομμύρια μέλη καθιστώντας αυτό τον τρόπο επικοινωνίας ως έναν απο τους πιο δημοφιλείς και αξιόπιστους.
- **Wikis**: Τα Wikis είναι μία απλή διαδικτυακή εφαρμογή που επιτρέπει την συνδιαμόρφωση του περιεχομένου της απο ένα σύνολο ανθρώπων δημιουργώντας έτσι πολύ δημοφιλείς **διαδικτυακές συνεργατικές πλατφόρμες**. Η πιο δημοφιλής από αυτές είναι η Wikipedia, η δωρεάν διαδικτυακή εγκυκλοπαίδεια που οργανώνει και συνθέτει το περιεχόμενό της απο ένα μεγάλο δίκτυο εθελοντών.
- **Forums**: Τα διαδικτυακά Φόρα αποτελούν ένα μέσο συζήτησης, επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μίας ομάδας ανθρώπων και λειτουργούν με παρόμοιο τρόπο με τα ιστολόγια. Τα μέλη τους, μπορούν να δημιουργήσουν ένα θέμα (*topic*) και μπορούν να σχολιάσουν (*post*) σε θέματα που έχουν δημιουργήσει άλλα μέλη. Πρόκειται για μια

τεχνολογία που ευνοεί την ασύγχρονη μορφή επικοινωνίας και έχει την δυνατότητα να λειτουργήσει σαν χώρος συμβουλευτικής πάνω σε μια ποικιλία θεμάτων προωθώντας την αλληλεπίδραση των χρηστών. Κατα κύριο λόγο, η λειτουργία τους ορίζεται από την ύπαρξη ενός ή περισσότερων διαχειριστών που κατέχουν ελεγκτικό ρόλο πάνω στις δραστηριότητες των χρηστών.

- **Chat Rooms:** Τα Δωμάτια (χώροι) Συζητήσεως μπορούν να είναι μια ιστοσελίδα ή ένα κομμάτι ιστοσελίδας στο οποίο οι χρήστες του έχουν την δυνατότητα να επικοινωνούν σύγχρονα ανταλλάσσοντας μηνύματα ή να δημιουργούν ομαδικές συζητήσεις. Πρόκειται για μια από τις πιο δημοφιλείς τεχνολογίες του διαδικτύου καθώς αποτελεί έναν αμεσο, ευχάριστο, διαδραστικό τρόπο επικοινωνίας δίνοντας την ευκαιρία στους χρήστες να συμμετέχουν σε μία συνεργατική διαδικτυακή κοινότητα ανταλλάσσοντας γνώσεις, εμπειρίες πόρους κ.ο.κ.
- **Πολυμεσικές Βιβλιοθήκες:** Οι μεγάλες ταχύτητες στο διαδίκτυο ευνοούν την χρήση, αποθήκευση και ανταλλαγή φωτογραφιών, μουσικών και βίντεο κλίπ. Η ενσωμάτωση τέτοιων δραστηριοτήτων σε πρωτοβουλίες που σχετίζονται με την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων μπορεί να ενισχύσει την ανταλλαγή γνώσης και πληροφορίας. Τα ψηφιακά πολυμέσα έχουν ενταχθεί ήδη σε καινούργιες παιδαγωγικές προσεγγίσεις όσον αφορά την εκπαίδευση και αποτελούν μια δημιουργική εναλλακτική πρόταση στην νέα ψηφιακή εποχή.

3.1.2 Κοινωνική Πληροφορική για την εκπαίδευση των εθνικών μειονοτήτων

Με τις καινούργιες τεχνολογίες που αναδεικνύονται στον Παγκόσμιο Ιστό, είναι λογικό οι συνθήκες στην εκπαίδευση να αλλάζουν ραγδαία ταυτόχρονα με τον τρόπο που μαθαίνουν οι νέοι. Οι υπολογιστές και το διαδίκτυο είναι πλέον πολύ σημαντικό κομμάτι στην ζωή των νέων, υπάρχει συνεχής επικοινωνία μέσω της τεχνολογίας ενώ η ταυτόχρονη απασχόληση σε διαφορετικές εργασίες (multitasking) είναι φυσιολογική (Frans, 2000). Οι διαδικτυακές εφαρμογές του social computing βρίσκονται σε ραγδαία άνοδο τα τελευταία χρόνια (Pascu, 2008) και η συνεισφορά, κυρίως των νέων, στην μετάδοση της πληροφορίας και της γνώσης και στην ανταλλαγή ιστοσελιδών είναι τεράστια (Cachia, 2008). Η νέα αυτή πραγματικότητα επηρεάζει σε τεράστιο βαθμό τους νέους που προέρχονται από τις μειονότητες καθώς η επαφή τους με τις τεχνολογίες αυτές βρίσκεται σε πολύ καλό επίπεδο, και σε αυτή την κατεύθυνση η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αναγνώρισε την ανάγκη για τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων ενάντια στον κοινωνικό αποκλεισμό και προωθώντας την ποιότητα της εκπαίδευσης μέσω της εξατομικευμένης **Δια Βίου Μάθησης** (European Commission, 2006). Για αυτό τον λόγο, συνεργατικές πλατφόρμες όπως **τα ιστολόγια και τα wikis** μπορεί να αποτελέσουν βασικά εκσυγχρονιστικά εργαλεία καθώς η γνώση διαμοιράζεται με πολύ πιο γρήγορο και εύκολο τρόπο. Η ενσωμάτωση των εργαλείων και των τεχνολογιών του Web 2.0 πρέπει να βρίσκεται στο επίκεντρο της εκπαίδευσης των νέων μεταναστών και των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

3.1.3 Εκπαίδευση και μάθηση σε συνδεδεμένα δίκτυα και διαδικτυακές κοινότητες

Η κοινωνική διασύνδεση στο διαδίκτυο μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στις εκπαιδευτικές και μαθησιακές διαδικασίες είτε αναφερόμαστε στην τυπική είτε στην άτυπη μάθηση. Ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι θέλουν να έχουν πρόσβαση και να συμμετέχουν σε διαδικτυακά περιβάλλοντα, να μοιράζονται αρχεία ή πόρους γενικότερα, και να συζητούν για κοινά πράγματα που τους απασχολούν. Σε πολλές περιπτώσεις προβλήματα μπορούν να επιλυθούν ή μπορούν να εξελιχθούν από μια διαδικτυακή κοινότητα μέσω διάφορων δραστηριοτήτων. Οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να έχουν συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (Ala-Mutka, 2009):

- **Πρόσβαση σε ειδικές γνώσεις :** Οι άνθρωποι συνηθίζουν και στην κανονική τους ζωή να προσελκύνονται από ένα συγκεκριμένο θέμα, να συζητούν για αυτό, να ανταλλάσσουν γνώμες και να μαθαίνουν ο ένας από τον άλλο. Αυτή την λειτουργία μπορεί να την υποκαταστήσει και μια διαδικτυακή πλατφόρμα (Ala-Mutka, 2010).
- **Πρόσβαση σε πολλές διαφορετικές κατηγορίες γνώσεων (αποσπασματική γνώση) :** Η καλή χρηστικότητα και διαδραστικότητα μιας διαδικτυακής πλατφόρμας μπορεί να δημιουργήσει μεγάλη θεματική ποικιλία. Οι χρήστες πρέπει να μπορούν να αναζητούν και να ψάχνουν πληροφορίες για διάφορα θέματα και να λαμβάνουν γρήγορες απαντήσεις. Σε έρευνα πριν από μερικά χρόνια το 68% των ερωτηθέντων απάντησαν πως η συμμετοχή τους σε διαδικτυακές κοινότητες βοήθησε στην εξέλιξη της επαγγελματικής τους διαδρομής (King Research, 2007).
- **Ανταλλαγή και ανάπτυξη εξειδικευμένης γνώσης :** Για την προώθηση της εξειδικευμένης γνώσης πρέπει να υπάρχουν και τα κατάλληλα εργαλεία που θα ενισχύουν την συζήτηση και την επικοινωνία των χρηστών διευκολύνοντας την ενεργό συμμετοχή τους στην κοινότητα. Πολλά μέλη διαδικτυακών κοινοτήτων αισθάνονται την ανάγκη να διαμοιραστούν την γνώση τους αλληλεπιδρώντας (Hew and Hara ,2008).
- **Εξέλιξη και ανάπτυξη μέσω της κοινωνικοποίησης :** Οι συνεργατικές πλατφόρμες μπορούν να δίνουν την δυνατότητα στους χρήστες να διατηρούν αδύναμους δεσμούς με πολλούς ανθρώπους και ισχυρούς δεσμούς με λίγους ανθρώπους διευκολύνοντας την πρόσβαση τους στην εξειδικευμένη γνώση. Σε κάθε κοινότητα η αίσθηση της συμμετοχής είναι απαραίτητη (Ala-Mutka , 2010).
- **Παρατήρηση και αλληλεπίδραση :** Τα διαδραστικά εργαλεία στις πλατφόρμες μπορούν να συνδέουν το προφίλ των χρηστών με αυτά άλλων χρηστών ανταλλάσσοντας πληροφορίες και εμπειρίες δίνοντας την αίσθηση της επαφής χωρίς να υπάρχει προσωπική αλληλεπίδραση. Αυτό μπορεί να έχει ευεργετικά αποτελέσματα καθώς ο τρόπος ζωής άλλων ανθρώπων και οι εμπειρίες τους μπορούν να επιδράσουν παραγωγικά αντανακλώντας κριτικά πάνω στον χρήστη (Park et al., 2008).
- **Δημιουργία επαγγελματικής και προσωπικής ταυτότητας μέσω των διασυνδέσεων μιας κοινότητας :** Η συμμετοχή σε διαδικτυακές κοινότητες μπορεί να δώσει την ευκαιρία σε ανθρώπους που έχουν δυσκολίες να εκφραστούν στο τοπικό τους περιβάλλον ή αν είναι κοινωνικά αποκλεισμένοι να αλληλεπιδράσουν με τους υπόλοιπους χρήστες, να εκφραστούν ελεύθερα, να λάβουν ανατροφοδότηση και να αναπτύξουν μια πιο θετική προσέγγιση για την ζωή .
- **Συνεργατική και Συλλογική Δημιουργία :** Η συνεργατική και συλλογική δημιουργία, πέρα από τα διαδραστικά εργαλεία που διευκολύνουν την επικοινωνία, χρειάζεται και τεχνολογίες που προωθούν την ανταλλαγή πόρων (αρχεία , βίντεο κτλ). Η αλληλεπίδραση

αυτή μπορεί να συνεισφέρει καταλυτικά στην συλλογική αυτοδημιουργία (Ala-Mutka , 2010).

- **Συνεργατικές και συμμετοχικές δεξιότητες :** Οι διαδικτυακές κοινωνικές εφαρμογές πρέπει να ενισχύουν τις δεξιότητες αυτές μέσω της αλληλεπίδρασης και της επικοινωνίας. Η συμμετοχή σε μία διαδικτυακή κοινότητα απο μόνη της μπορεί να αναπτύξει αυτές τις δεξιότητες καθώς τα κοινωνικά περιβάλλοντα ενισχύουν την καινοτομία και την γέννηση καινούργιων ιδεών.

3.2 Συνεργατικές Πλατφόρμες και Συστήματα διαχείρισης περιεχομένου(CMS)

3.2.1 Wikis

- ✓ **Wiki** (www.wiki.com)

Πρόκειται για μία ιστοσελίδα που παρέχει την δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργήσουν μια ιστοσελίδα τύπου wiki και λειτουργεί σαν μία βάση δεδομένων για τις σελίδες αυτές, τις οποίες οι χρήστες συνδιαμορφώνουν. Επίσης , οι χρήστες μπορούν να επιλέξουν αν επιθυμούν την δημιουργία ενός ιδιωτικού wiki ή δημόσιου . Ακόμα υπάρχει η προεπιλογή ενός ελεγχόμενου wiki , στο οποίο οι δημιουργοί του λειτουργούν σαν διαχειριστές και μπορούν, πριν αποφασίσουν την δημοσίευση των σχολίων των χρηστών στην κεντρική σελίδα , να τα επιθεωρήσουν και να τα ελέγξουν. Η δημιουργία ενός wiki σε αυτή την ιστοσελίδα παρέχεται δωρεάν και συμπεριλαμβάνει δύο χώρους εργασίας μέχρι 5 μέλη το καθένα και 25 MB αποθηκευτικό χώρο. Εάν οι απαιτήσεις είναι μεγαλύτερες υπάρχουν κλιμακούμενες τιμές ανάλογα με αυτά που χρειάζονται οι χρήστες.

- ✓ **Wikispaces** (www.wikispaces.com)

Το Wikispaces είναι μία εκπαιδευτική συνεργατική πλατφόρμα που διευκολύνει την δημιουργία ενός wiki που λειτουργεί σαν εκπαιδευτικό περιβάλλον όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να δουλεύουν και να επικοινωνούν είτε ομαδικά είτε ατομικά. Υπάρχει μεγάλη ποικιλία εργαλείων που ενισχύουν την σύγχρονη επικοινωνία. Η εκπαιδευτική αυτή πλατφόρμα ευνοεί την αξιολόγηση και την ανατροφοδότηση και είναι σχεδιασμένο στην κατεύθυνση της σύγχρονης **συνεργατικής μάθησης** . Ο χρήστης αφού εγγραφεί μπορεί να δημιουργήσει το δικό του wiki ή να περιηγηθεί στα ήδη υπάρχοντα διαλέγοντας μια θεματική κατηγορία. Υπάρχουν εκατομμύρια εγγεγραμμένοι χρήστες, εκπαιδευτικοί και εκπαιδευόμενοι, με αποτέλεσμα το περιεχόμενο να είναι πλούσιας εκπαιδευτικής αξίας.

3.2.2 Συστήματα διαχείρισης περιεχομένου

Τα συστήματα διαχείρισης περιεχομένου είναι εφαρμογές του διαδικτύου που έχουν την δυνατότητα να ενημερώνουν το περιεχόμενο τους και να το διαμορφώνουν διαδικτυακά, το οποίο βρίσκεται εγκατεστημένο σε διακομιστές. Παρακάτω θα παραθέσουμε τα βασικότερα και πιο δημοφιλή τέτοια συστήματα

- ✓ **Wordpress** (www.wordpress.org)

Το Wordpress είναι μία πλατφόρμα ανοιχτού κώδικα που προσφέρει την δυνατότητα στους χρήστες να δημιουργήσουν ένα blog ή μία πιο πολύπλοκη ιστοσελίδα. Με την ποικιλία των Plugins που διαθέτει, ο χρήστης μπορεί να φτιάξει ευφάνταστα ιστολόγια και να κινηθεί πιο δημιουργικά όσον αφορά το ιστολόγιό του. Έχουν εμφανιστεί αρκετά προβλήματα όσον αφορά την ασφάλεια της πλατφόρμας ωστόσο διατηρεί το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς στο διαδίκτυο και αποτελεί την πιο δημοφιλή συνεργατική πλατφόρμα παγκοσμίως με πολλούς δεκάδες εκατομμύρια χρήστες. Το Wordpress δεν απαιτεί ενδελεχή γνώση των Php και Mysql και μπορεί να δημιουργήσει αξιόπιστες λύσεις με εκπαιδευτικό προσανατολισμό.

✓ **Blogger** (www.blogger.com)

Το Blogger είναι μια υπηρεσία που παρέχει την δημιουργία ιστολόγων. Δημιουργήθηκε από την εταιρεία Pyra Labs και αργότερα εξαγοράστηκε από την Google. Τα blogs που δημιουργούνται συνήθως φιλοξενούνται στον υποτομέα blogspot.com . Κάθε χρήστης μπορεί να έχει έως και 100 ιστολόγια. Το blogger σε αντίθεση με το Wordpress δεν έχει την δυνατότητα να εγκατασταθεί σε έναν web server. Πρόκειται για μία από τις πιο δημοφιλείς πλατφόρμες για την δημιουργία ενός ιστολόγιου, παρέχει την δυνατότητα σχολιασμού μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ενώ πρόσφατα ανανεώθηκε και παρέχει διάφορα υποστηρικτικά εργαλεία και drag-and-drop λειτουργίες .

✓ **Joomla** (www.joomla.org)

Το Joomla είναι μια πολυμορφική, δωρεάν και ανοιχτού κώδικα πλατφόρμα που μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν ιστολόγιο ή σαν μια ιστοσελίδα που περιέχει υλικό (ειδήσεις, έρευνες , κτλ) και ανεβαίνει στο διαδίκτυο. Ανήκει στην ίδια κατηγορία με το Wordpress και έχει αρκετά προβλήματα ασφάλειας. Ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει ό,τι ιστοσελίδα επιθυμεί ακόμα και επιχειρηματικού σκοπού. Είναι δυναμικό, εύκολο και διαθέτει μεγάλη κοινότητα που το υποστηρίζει. Επίσης , όπως και οι υπόλοιπες παρόμοιες πλατφόρμες, έχει επεκτάσεις που ενισχύουν την ευελιξία και την δυναμικότητά του.

✓ **Drupal** (www.drupal.org)

Το Drupal είναι μια δωρεάν και ανοιχτού κώδικα πλατφόρμα και μοιάζει πολύ στο περιεχόμενό του με το Joomla ωστόσο εξειδικεύεται περισσότερο σε ιστοσελίδες που λειτουργούν σαν διαδικτυακές κοινότητες. Αποτελεί μία από τις καλύτερες πλατφόρμες για την δημιουργία ιστολογίων και έχει εξίσου καλή ευελιξία με το Joomla για την δημιουργία οποιουδήποτε είδους ιστοσελίδας. Διαθέτει μια μεγάλη κοινότητα που το υποστηρίζει και έχει χιλιάδες δυναμικά συστήματα.

➤ **Alfresco** (<http://www.alfresco.com/>)

Το Alfresco είναι ένα ανοιχτού κώδικα δωρεάν σύστημα διαχείρισης περιεχομένου. Μπορεί να προσφέρει εξατομικευμένες λύσεις για την δημιουργία εύκολων και γρήγορων εφαρμογών. Έχει μεγάλη ευελιξία και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για πολλές διαφορετικές περιπτώσεις χρήσης.

3.2.3 E-learning συνεργατικές πλατφόρμες

✓ **eFront**

Το eFront είναι μια εκπαιδευτική πλατφόρμα που ενσωματώνει τις καινούργιες τεχνολογίες και μπορεί να δημιουργήσει διαφορετικές διαδραστικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Είναι εύκολο στην χρήση με απλές διεπαφές με αποτέλεσμα να δίνει την δυνατότητα στους χρήστες να φτιάξουν όμορφα εκπαιδευτικά εργαλεία. Επίσης, η πλατφόρμα έχει ενσωματώσει σύγχρονες παιδαγωγικές

μεθόδους που δίνουν κίνητρο στους εκπαιδευόμενους. Η δημιουργία μιας εκπαιδευτικής κοινότητας είναι σχετικά εύκολη ενώ η ποικιλία επιλογών στις λειτουργίες της δημιουργεί ένα προϊόν άκρως προσαρμόσιμο στις ανάγκες του χρήστη. Τέλος ο χρήστης μπορεί να δημιουργήσει πολύ εύκολα διαδικτυακές εξετάσεις ή πιστοποιήσεις, να αλληλεπιδράσει με άλλους χρήστες, να φτιάξει έρευνες και να αναθέσει εργασίες.

✓ Moodle

Το Moodle είναι μια πολύ δημοφιλής εκπαιδευτική πλατφόρμα ανοιχτού λογισμικού που κατατάσσεται είτε στα CMS (Course Management System) είτε στα LMS (Learning Management System) ή στα VLE (Virtual Learning Environment). Χιλιάδες εκπαιδευτές από όλο τον κόσμο την επιλέγουν καθώς τους δίνει την δυνατότητα να δημιουργήσουν δυναμικές εκπαιδευτικές ιστοσελίδες. Το moodle αποτελεί ένα σύγχρονο εκπαιδευτικό εργαλείο που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για οποιουδήποτε τύπου εκπαίδευση, ως πλατφόρμα για διαδικτυακά μαθήματα ενώ διευκολύνει και την δημιουργία διαδραστικών συνεργατικών κοινοτήτων με την παροχή συστημάτων όπως τα wikis, φορομ και βάσεις δεδομένων. Αυτή την στιγμή αποτελεί την πιο δημοφιλή πλατφόρμα στην παροχή υλικού σε εκπαιδευόμενους.

✓ A Tutor

Το A-tutor είναι ένα LMS εργαλείο που στοχεύει στην προσβασιμότητα και την προσαρμοστικότητα. Είναι αρκετά λειτουργικό για τους εκπαιδευτές αφού μπορούν να το τροποποιήσουν μέσα σε μερικά λεπτά καθώς τους δίνει την δυνατότητα να ανεβάσουν υλικό, να το διαμοιράσουν και να δημιουργήσουν εκπαιδευτικά μαθήματα τα οποία αποτελούν ένα προσαρμοστικό εκπαιδευτικό περιβάλλον. Ακόμα η πλατφόρμα διαθέτει ενισχυτικές λειτουργίες για άτομα με αναπηρίες.

3.3 Τεχνολογική αξιολόγηση

	Wordpress	Joomla	Drupal	Moodle	ATutor	Alfresco
Application Server	Blank	CGI	Apache	Apache	Apache	J2EE
Database	MySQL	MySQL	MySQL	MySQL	MySQL	Other
Programming Language	PHP	PHP	PHP	PHP	PHP	Java
SSL Compatible	YES	YES	YES	YES	YES	YES
Advanced Caching	Free Add On	YES	YES	YES	YES	YES
Blog	YES	YES	YES	YES	YES	NO
Wiki	Free Add On	YES	Free Add On	Free Add On	Free Add On	Free Add On
Chat	Free Add On	YES	Free Add On	Free Add On	YES	NO
Drag n Drop Content	YES	YES	YES	Free Add On	YES	Limited
XHTML Compliant	YES	YES	YES	YES	YES	YES
Web Services Front End	Free Add On	NO	YES	Limited	YES	YES
Database Reports	NO	YES	Free Add On	Free Add On	Limited	NO

Πίνακας 7: Τεχνολογική Αξιολόγηση Συνεργατικών πλατφόρμων και CMS

4 Πληροφοριακό σύστημα «Φιλοξενία»

4.1 Εισαγωγή

Το παρόν πληροφοριακό σύστημα δημιουργήθηκε με στόχο την ανάπτυξη μιας πλατφόρμας που θα συγκεντρώνει όλες τις βασικές πληροφορίες που χρειάζεται ένας μετανάστης στην επικράτεια της Ελλάδας ώστε να καταφέρει να ενσωματωθεί πιο εύκολα στον κοινωνικό ιστό της χώρας. Παράλληλα του δίνεται η δυνατότητα να κατεβάσει τα περισσότερα κρατικά έγγραφα που του χρειάζονται για τις συναλλαγές του με το Δημόσιο ενώ υπάρχουν οδηγίες που μπορούν να τον βοηθήσουν όσον αφορά τα πιο σημαντικά θέματα της καθημερινότητάς του όπως η Υγεία, η Εργασία και η Εκπαίδευση. Ακόμα, υπάρχουν όλοι οι διαδικτυακοί προορισμοί που χρειάζεται να γνωρίζει στην διαδικασία αλληλεπίδρασής του με τις δημόσιες υπηρεσίες. Επίσης, υπάρχουν όλες οι πληροφορίες αναφορικά με τις διαδικασίες απόκτησης Ιθαγένειας και όλα τα νομοθετήματα που τον αφορούν, υπουργικές διατάξεις κτλ. Όσον αναφορά την εργασία, η «Φιλοξενία» παρέχει στους χρήστες της την δυνατότητα να κατεβάσουν έτοιμα πρότυπα βιογραφικών για να τα συμπληρώσουν, ενώ υπάρχει ειδική κατηγορία που εξηγεί αναλυτικά πώς διαμορφώνεται σωστά ένα βιογραφικό βήμα-βήμα. Ακόμα υπάρχει αναλυτική λίστα με όλες τις διαδικτυακές πλατφόρμες που μπορεί να αναζητήσει κάποιος δουλειά στον ελληνικό κυβερνοχώρο.

Στο κομμάτι της υγείας παρουσιάζεται μια λίστα με όλα τα κοινωνικά ιατρεία εντός της επικράτειας της Ελλάδας. Η πρόσβαση στην υγεία αποτελεί πολύ σημαντικό αγαθό στην διαδικασία ένταξης ενός πολίτη στην συντεταγμένη κοινωνία. Για αυτό τον λόγο, συγκεντρώσαμε όλα τα κοινωνικά ιατρεία εντός και εκτός Αττικής που μπορούν να προσφέρουν ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Επίσης τους παρέχονται τα τηλέφωνα και σε πολλές περιπτώσεις και οι ιστοσελίδες. Με αυτόν τον τρόπο οι άνθρωποι αυτοί μπορούν μέσα σε λίγα λεπτά να επικοινωνήσουν με το κοντινότερο κοινωνικό ιατρείο και να παρακάμψουν χρονοβόρες διαδικασίες που πολλές φορές μπορεί να μην έχουν κανένα αποτέλεσμα.

Στο κομμάτι της εκπαίδευσης υπάρχει μια λίστα με δωρεάν ηλεκτρονικής μάθησης μαθήματα που υπάρχουν στο διαδίκτυο, είτε της ελληνικής γλώσσας (διαδικασία απαραίτητη για την απόκτηση ιθαγένειας και όχι μόνο) είτε άλλων ξένων γλωσσών και δεξιοτήτων. Με αυτόν τον τρόπο προσπαθούμε να ενισχύσουμε τις επαγγελματικές δεξιότητες των μεταναστών ώστε να μπορούν να βελτιώσουν το βιογραφικό τους και να έχουν περισσότερες πιθανότητες να βρουν εργασία. Σε περίοδο οικονομικής κρίσης τα δωρεάν μαθήματα e-learning αποτελούν μια πολύ καλή λύση για όλες τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού που πλήττονται οικονομικά.

Τέλος στην κατηγορία των τελευταίων νέων υπάρχουν ενημερώσεις που θα ανανεώνονται με βάση την επικαιρότητα και σχετίζονται είτε με νομοθεσίες, είτε για τις εξετάσεις του ελληνικού κράτους πάνω στην ελληνική γλώσσα είτε γενικότερα σε θέματα που άπτονται του ενδιαφέροντος κάθε μετανάστη.

Η πλατφόρμα υλοποιήθηκε χρησιμοποιώντας την ανοιχτού κώδικα τεχνολογία Joomla. Ο λόγος που επιλέχθηκε το συγκεκριμένο CMS (Content Management System) είναι το μηδενικό κόστος, η ευελιξία του και η ευκολία παραμετροποίησης του ανάλογα με το σενάριο της κάθε ιστοσελίδας. Ταυτόχρονα με μια διαδικτυακή κοινότητα χιλιάδων χρηστών που το υποστηρίζει, το Joomla αποτελεί μια πολύ αξιόπιστη λύση για την δημιουργία μιας ολοκληρωμένης πρότασης ενός ιστόχωρου.

Εικόνα 1: Πλατφόρμα Φιλοξενία

4.2 Περιγραφή της πλατφόρμας

4.2.1 Περιγραφή της πλατφόρμας σε επιχειρησιακό επίπεδο

Όπως αναφέραμε στην εισαγωγή της διατριβής, είναι η πρώτη φορά στην ιστορία του νεοελληνικού κράτους που υπάρχει τόσο μεγάλη και μαζική εισροή μεταναστών στην ελληνική επικράτεια. Οι ελλείψεις θεσμικών διαδικασιών και μηχανισμών που προσπαθούν να ενσωματώσουν αυτούς τους πληθυσμούς μειώνοντας την υπαρκτή πολιτισμική σύγκρουση στην Ελλάδα είναι γεγονός. Αυτός αποτελεί τον σημαντικότερο λόγο για απο την δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος

«Φιλοξενία» καθώς οι πρωτοβουλίες που χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων και των ευπαθών ομάδων μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο στην διαδικασία άμβλυνσης των πολιτισμικών διαφορών και ομαλής προσαρμογής αυτών των πληθυσμών. Παράλληλα με την οικονομική κρίση, η χρονική συγκυρία είναι πολύ σημαντική ώστε να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες που θα ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή. Η «Φιλοξενία» είναι μια πρωτοβουλία που ενισχύει την ψηφιακή συμμετοχή των εθνικών μειονοτήτων και την κοινωνική τους ενσωμάτωση.

➤ **Στόχος:**

Στόχος της διαδικτυακής εφαρμογής «Φιλοξενία» είναι να δημιουργηθεί μια ιστοσελίδα που θα συγκεντρώνει μεγάλο κομμάτι του υλικού που κρίνεται ως απαραίτητο για την ομαλότερη προσαρμογή ενός μετανάστη στην Ελλάδα. Όπως αναλύσαμε και στα παραπάνω κεφάλαια, η ενσωμάτωση καθορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την πρόσβαση που έχουν αυτοί οι άνθρωποι στην Υγεία, στην Εκπαίδευση και στην Εργασία. Στην εποχή της κοινωνίας της Πληροφορίας, η προσβασιμότητα σε αυτά τα αγαθά μπορεί να προωθηθεί ψηφιακά καθώς η εξοικείωση αυτών των πληθυσμών με τις καινούργιες τεχνολογίες είναι αρκετά καλή. Ο σκοπός λοιπόν της «Φιλοξενίας» είναι να αποτελέσει την βασική πηγή ενημέρωσης ενός μετανάστη στην Ελλάδα καθώς δεν υπάρχει άλλος παρόμοιος ιστόχωρος που να συγκεντρώνει νομοθεσίες, κρατικά έγγραφα, οδηγίες για αναζήτηση εργασίας στο διαδίκτυο, δωρεάν εκπαιδευτικές επιλογές, οδηγίες δημιουργίας ενός βιογραφικού παράλληλα με πολλές άλλες πληροφορίες που αφορούν τα βασικά ζητήματα της καθημερινότητας ενός μετανάστη. Η «Φιλοξενία» δημιουργήθηκε για να αποτελέσει βασικό κόμβο στην διαδικτυακή δραστηριότητα ενός μετανάστη.

➤ **Χρήστες και Χρήση:**

Η εφαρμογή δίνει την δυνατότητα εγγραφής του χρήστη στο σύστημα. Ωστόσο οι περισσότερες λειτουργίες της είναι προσβάσιμες από όλα τα επίπεδα χωρίς την ανάγκη εγγραφής. Η «Φιλοξενία» έχει στο επίκεντρο τον επισκέπτη παρουσιάζοντάς του με λιτότητα, οικονομία χώρου και διαβάθμιση της πληροφορίας σε επίπεδα ένα εύχρηστο χώρο στον οποίο μπορεί να αναζητήσει όποια πληροφορία επιθυμεί. Οι βασικές προδιαγραφές του Πληροφοριακού Συστήματος ήταν η φιλικότητα προς τον χρήστη (user friendliness), η ευκρίνεια ανάγνωσης του περιεχομένου με μεγάλες εικόνες που θα μπορούν να περιγράφουν το ενσωματωμένο υλικό με κατανοητό τρόπο, η ταχύτητα πρόσβασης (download) των εγγράφων και των αιτήσεων που επιθυμούν να λάβουν και η καθαρή αρχιτεκτονική δόμηση του περιεχομένου με τρόπο λιτό και ευκρινή. Για αυτούς τους λόγους, δόθηκε μεγάλη προσοχή στην δημιουργία ενός καλαίσθητου και άνετου περιβάλλοντος που θα διαθέτει εύκολη πλοήγηση.

➤ **Υπηρεσίες:**

ΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ο χρήστης μπορεί να κατεβάσει από την αρχειοθήκη όλες τις κρατικές αιτήσεις που μπορεί να χρειαστεί για να καταθέσει στον αντίστοιχο οργανισμό σε μορφή pdf. Οι αιτήσεις έχουν αγγλικούς τίτλους και καλύπτουν όλο το θεματικό φάσμα των αιτήσεων που μπορεί να χρειαστεί ένας νόμιμος μετανάστης στην Ελλάδα. Με αυτό τον τρόπο του παρέχεται η πρόσβαση στα έγγραφα αυτά ταυτόχρονα με την ενημέρωση γύρω από τις αντίστοιχες νομοθεσίες και διαδικασίες

[Ιθαγένεια](#)
[Διασκέδαση](#)
[Contact us](#)
[Έντυπα Αιτήσεων](#)

Applications

Published: Thursday, 21 August 2014 22:23 | Written by Super User | Hits: 79

Current folder: Applications info

Filter file list:

File name	Size	Last changed		
Application for appeal.pdf	57.5 KB	23/08/2014 03:47:48		
Application for information.pdf	56.4 KB	23/08/2014 03:48:01		
Application for precipitation.pdf	56.6 KB	23/08/2014 03:48:45		

Εικόνα 2 : Έντυπα αιτήσεων.

ΥΓΕΙΑ

Στο κομμάτι της Υγείας, υπάρχει μια μεγάλη λίστα με τα Κοινωνικά Ιατρεία της Αττικής και της υπόλοιπης επικράτειας της Ελλάδας στα οποία μπορεί να έχει πρόσβαση σε ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Στον χρήστη παρέχονται πληροφορίες όπως **Διεύθυνση**, **Τηλέφωνα** και στις περισσότερες περιπτώσεις και οι αντίστοιχοι **ιστόχωροί** τους.

Βρείτε το κοντινότερο σε εσάς
 Published: Thursday, 21 August 2014 16:25 | Written by Super User | Hits: 14

Κοινωνικά Ιατρεία Αττικής

Περιοχή	Διεύθυνση	Τηλέφωνο	Ιστότοπος
Αθήνα	Κάνιγγος 33 - Στουρνάρη	2103802037	http://kifagr.blogspot.gr/
Πειραιάς	Ξενοφώντος 5 & Πελοπίδα	2104960790	http://a-iatreio.blogspot.gr/
Σπάτα-Αρτέμιδα		2294086860	http://artemisdkka.blogspot.gr/2012_10_01_archive.html

Εικόνα 3 : Κοινωνικά Ιατρεία

ΕΡΓΑΣΙΑ

-Δημιουργία Βιογραφικού: Η σύνταξη ενός σωστού βιογραφικού αποτελεί πολύ σημαντικό βήμα για κάποιον που θέλει να βρει εργασία στο Διαδίκτυο. Για αυτόν τον λόγο η «Φιλοξενία» παρέχει αναλυτικές οδηγίες για το πώς δομείται ένα σωστό βιογραφικό βήμα-βήμα ενώ δίνεται η δυνατότητα στον χρήστη να λάβει απο την αντίστοιχη αρχαιοθήκη του άρθρου είτε έτοιμα βιογραφικά είτε πρότυπα βιογραφικά απο τον Ευρωπαϊκό οργανισμό Europass.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

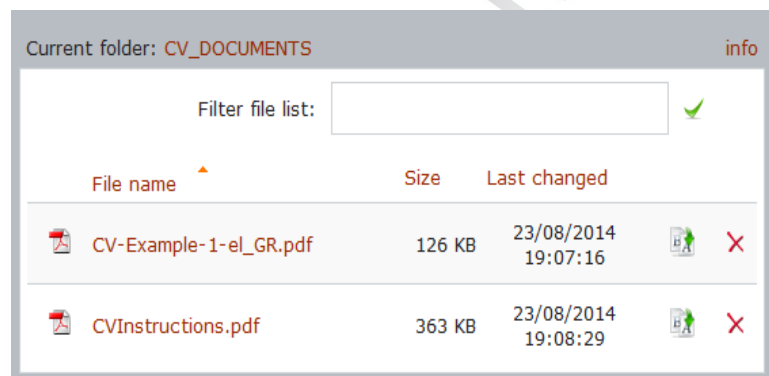
Το Βιογραφικό Σημείωμα αποτελεί ένα προσωπικό έγγραφο με το οποίο κάποιος παρουσιάζει τις δεξιότητες του, τις γνώσεις του και όλα τα προσωπικά στοιχεία που πιστεύει πως τον χαρακτηρίζουν και μπορούν να τον βοηθήσουν στην διαδικασία του να βρει εργασία. Στην συνέχεια θα αναλύσουμε διεξοδικά τον τρόπο με τον οποίο μπορείτε να φτιάξετε το δικό σας βιογραφικό, σύμφωνα με τις προδιαγραφές της Ευρωπαϊκής ιστοσελίδας Europass. Ας αρχίσουμε:

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Σημείωση: Σε αυτό το εισαγωγικό κομμάτι του βιογραφικού, τοποθετούμε γενικές πληροφορίες που αφορούν το πρόσωπο μας.

Επώνυμο και Όνομα
Διεύθυνση
Τηλέφωνο

Εικόνα 4 : Οδηγίες Βιογραφικού

Εικόνα 5 :Πρότυπα σε μορφή PDF

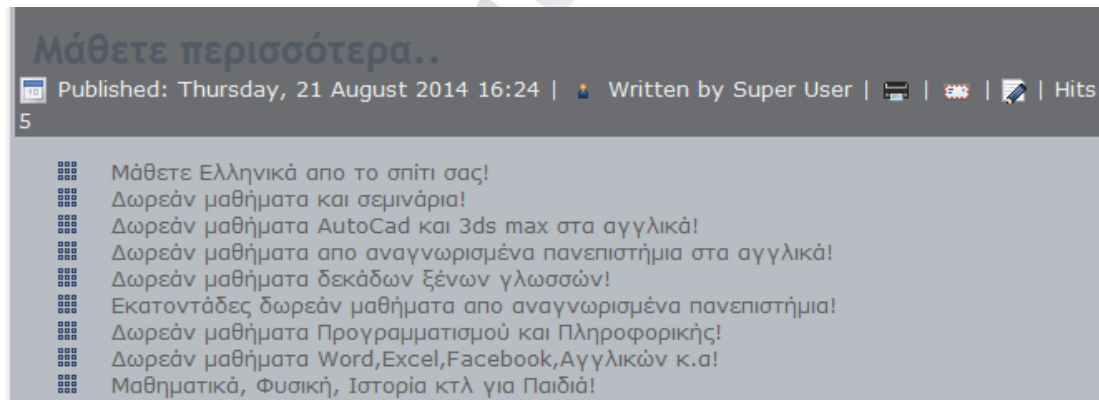
-Αναζήτηση Εργασίας: Παρέχεται στον χρήστη μια αναλυτική λίστα με όλες τις ελληνικές πλατφόρμες αναζήτησης εργασίας μαζί με μια σύντομη περιγραφή τους έτσι ώστε, αφού μάθουν να δημιουργούν το βιογραφικό τους, να ξεκινήσουν να ψάχνουν για δουλειά μέσω του διαδικτύου είτε κάνοντας αιτήσεις, είτε αναζητώντας ξεχωριστά ανακοινώσεις θέσεων εργασίας που τους ενδιαφέρουν.

Εικόνα 6 :Λίστα ιστοσελίδων για Εργασία

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

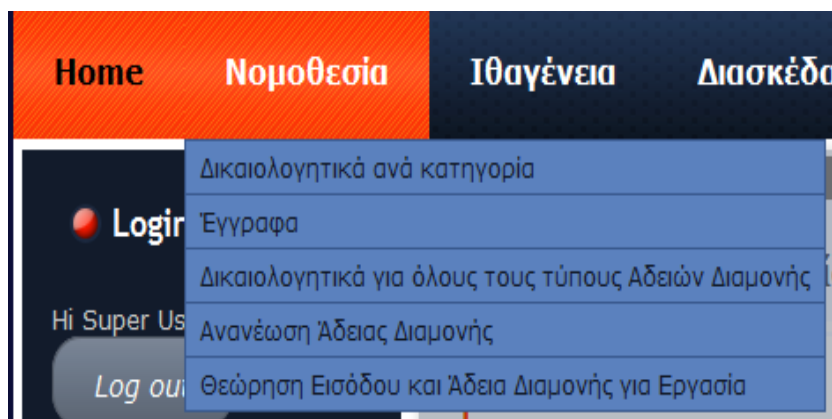
Στο κομμάτι της εκπαίδευσης , υπάρχει μια λίστα με δωρεάν μαθήματα e-learning. Το σημαντικότερο απο αυτά είναι το μάθημα των ελληνικών το οποίο τους είναι απαραίτητο για να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια. Πέρα απο τα μαθήματα της ελληνικής γλώσσας, υπάρχουν δωρεάν μαθήματα πανεπιστημίων, επαγγελματικών λογισμικών, επαγγελματικών σεμιναρίων, Προγραμματισμού και Πληροφορικής(Word, Excel κτλ), μαθήματα για χρήση του Facebook, μαθήματα των περισσότερων ξένων γλωσσών και σχολικά μαθήματα για τα παιδιά.

Εικόνα 7 :Λίστα δωρεάν μαθημάτων.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ-ΑΔΕΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

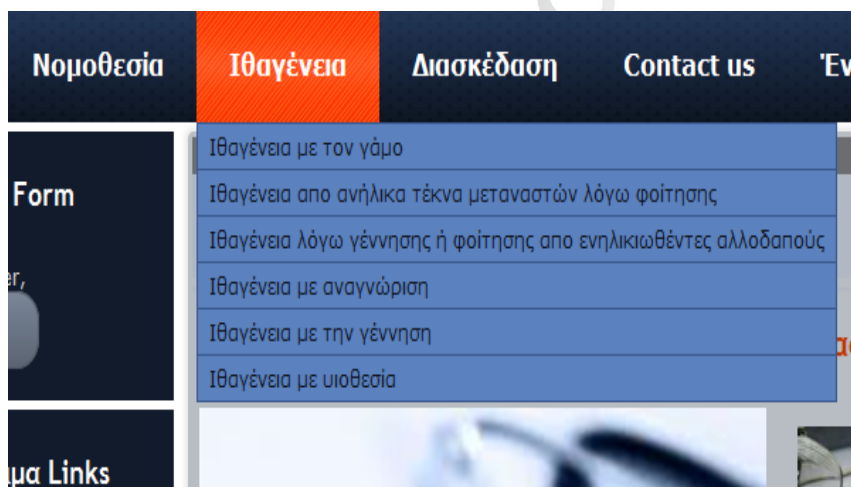
Ένα απ' τα σημαντικότερα ζητήματα που αφορούν την καθημερινότητα ενός μετανάστη είναι αυτό της άδειας διαμονής. Σε αυτή την κατηγορία μπορεί να αναζητήσει όλες τις διαδικασίες και δικαιολογητικά που του χρειάζονται είτε για να βγάλει άδεια διαμονής είτε για να αναθεωρήσει την ήδη υπάρχουσά του. Επίσης, μπορεί να βρεί και άλλες πληροφορίες γενικού ενδιαφέροντος γύρω απο σχετικές νομοθεσίες.

Εικόνα 8 : Νομοθεσία

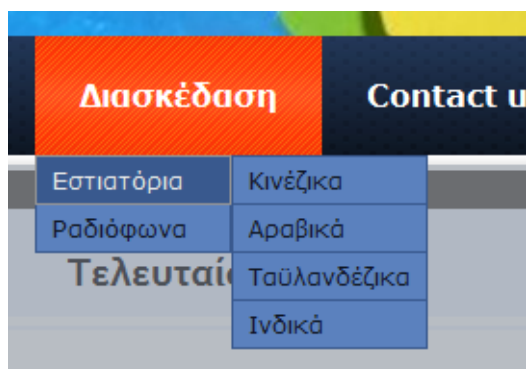
ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ

Ένα εξίσου σημαντικό ζήτημα που αφορά τους μετανάστες είναι αυτό της απόκτησης ιθαγένειας. Σε αυτή την ενότητα της ιστοσελίδας υπάρχουν αναλυτικές πληροφορίες ανάλογα με την κατηγορία που εμπίπτει ο μετανάστης που θέλει να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια. Οι κατηγορίες που υπάρχουν είναι Ιθαγένεια με τον γάμο, Ιθαγένεια απο ανήλικα τέκνα λόγω φοίτησης, Ιθαγένεια λόγω γέννησης ή φοίτησης απο ενηλικιωθέντες αλλοδαπούς, Ιθαγένεια με αναγνώριση, Ιθαγένεια με την γέννηση και Ιθαγένεια με υιοθεσία.

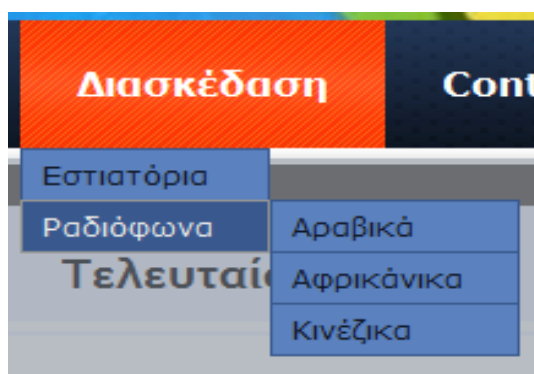
Εικόνα 9^η :Ιθαγένεια

ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΗ

Στην κατηγορία της διασκέδασης προσπαθήσαμε να ενσωματώσουμε πληροφορίες που θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες σε έναν μετανάστη και να του δώσουν ένα συναίσθημα εξοικείωσης για τον τόπο που διαμένει. Για αυτό τον λόγο, συγκεντρώσαμε λίστες έθνικ εστιατορίων και ραδιοφώνων ώστε να μπορεί έχει ευκολότερη πρόσβαση σε αυτά και είτε να γνωρίσει ανθρώπους απο την χώρα προέλευσης του είτε να ακούσει μουσική από τον τόπο του, είτε να ενημερωθεί αναλυτικά για όσα συμβαίνουν στην πατρίδα του.

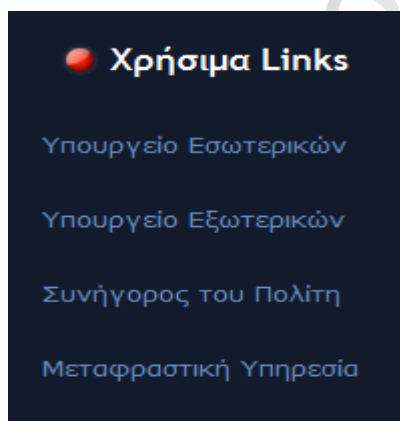

Εικόνα 10η : Εστιάτορια

Εικόνα 11η: Ραδιόφωνα

Τέλος η «Φιλοξενία» παρέχει στους χρήστες όλους τους χρήσιμους συνδέσμους που θα τους χρειαστούν απαραίτητως στην διαμονή στον ελλαδικό χώρο όπως η ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών και Εσωτερικών, ο Συνήγορος του Πολίτη και η Μεταφραστική Υπηρεσία, ενώ στην κατηγορία των τελευταίων νέων υπάρχουν πολύ χρήσιμες ενημερώσεις και σύνδεσμοι γύρω από τις εξετάσεις Πιστοποίησης της Ελληνικής Γλώσσας, την Πορεία Πολίτη Φακέλου Τρίτης Χώρας για άδεια διαμονής και άλλες πληροφορίες.

Εικόνα 12η: Χρήσιμα Links

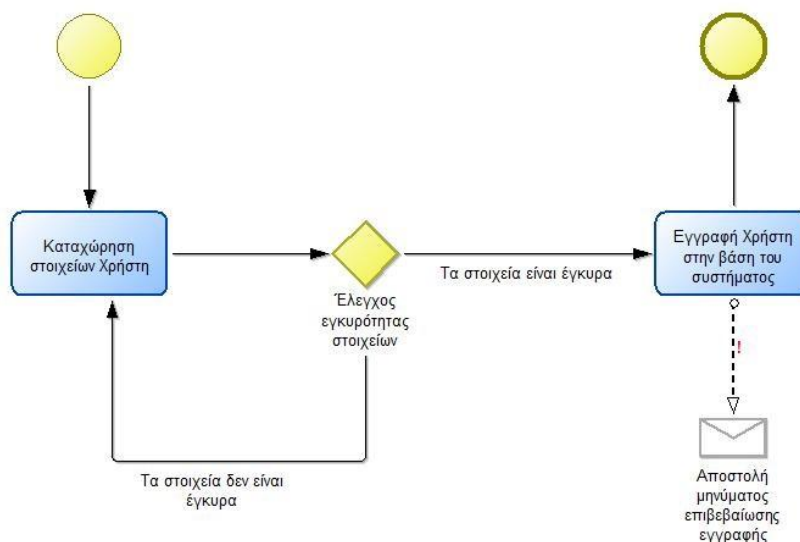
Ενημερωθείτε..
 Published: Thursday, 21 August 2014 16:24 | Written by Super User | Hits: 7

- Πορεία πολίτη φακέλου Τρίτης Χώρας για Άδεια Διαμονής
- Εξετάσεις Πιστοποίησης της Ελληνικής Γλώσσας-στοιχείων ελληνικής ιστορίας-πολιτισμού
- Παράταση προθεσμίας υποβολής προτάσεων του Ετήσιου Προγράμματος 2013 του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης

Εικόνα 13: Τελευταία νέα

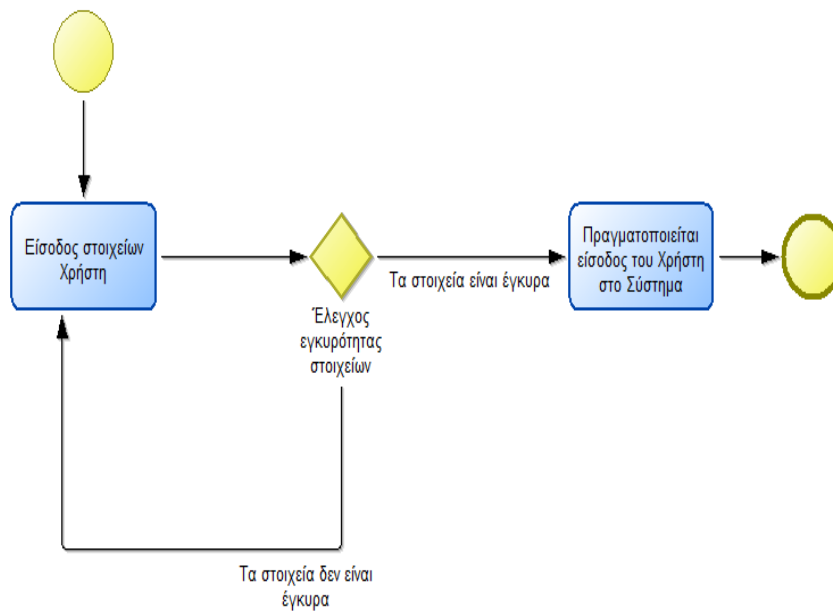
4.2.2 Περιγραφή των διεργασιών/υποδιεργασιών της πλατφόρμας

Ακολουθεί σε UML, το διάγραμμα εγγραφής του χρήστη στο σύστημα. Αρχικά γίνεται η καταχώρηση των στοιχείων του χρήστη και ακολουθεί έλεγχος εγκυρότητας των στοιχείων. Εάν τα στοιχεία δεν είναι έγκυρα ο χρήστης καλείται να τα βάλει ξανά. Εάν τα στοιχεία είναι έγκυρα τότε πραγματοποιείται η εγγραφή του στο σύστημα και επιβεβαιώνεται στον ίδιο η εγγραφή του με αποστολή μηνύματος στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο

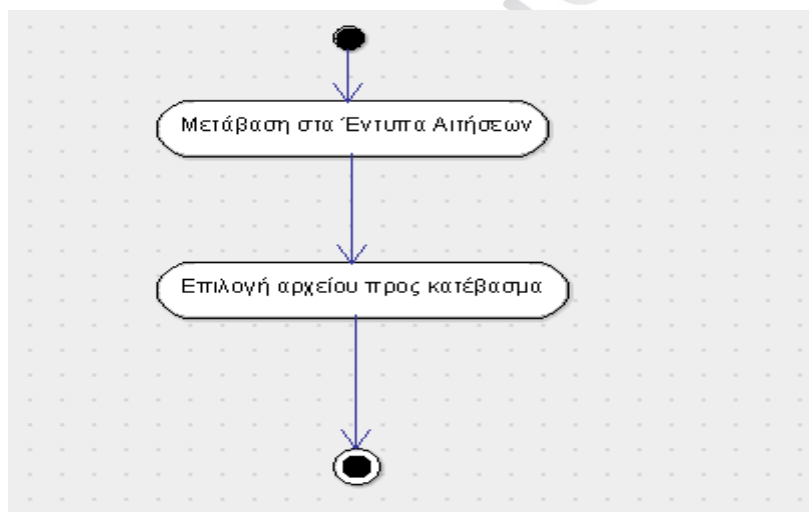
Διάγραμμα 1^ο : Διάγραμμα εγγραφής χρήστη

Στο διάγραμμα εισόδου του χρήστη στο σύστημα, βλέπουμε πως αρχικά ο χρήστης καταχωρεί τα στοιχεία του. Εάν αυτά δεν είναι έγκυρα τότε καλείται να τα καταχωρήσει ξανά, ενώ αν είναι έγκυρα πραγματοποιείται η είσοδός του στο σύστημα

Διάγραμμα 2^ο : Διάγραμμα Εισόδου Χρήστη

Ακολουθεί το διάγραμμα δραστηριότητας ενός χρήστη όταν θέλει να κατεβάσει ένα έντυπο αίτησης απο το σύστημα.

Διάγραμμα 3^ο : Διάγραμμα κατεβάσματος αρχείου

4.3 Οδηγίες Χρήσης

Στο παράρτημα σε CD, υπάρχει video με οδηγίες χρήσης του πληροφοριακού συστήματος «Φιλοξενία»

5 Συμπεράσματα και Μελλοντικές επεκτάσεις

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια πρωτοβουλία που χρησιμοποιεί τις ΤΠΕ για την κοινωνική ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων. Με δεδομένες τις παρούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες οι νέες τεχνολογίες μπορούν να αποτελέσουν ένα μέσο με μικρό κόστος που θα προσπαθήσει να καλύψει το ψηφιακό κενό ανάμεσα στις ευπαθείς ομάδες και την καινούργια πραγματικότητα που βιώνουμε. Η ιστοσελίδα που δημιουργήθηκε, βρίσκεται στην ίδια κατεύθυνση με ανάλογα ευρωπαϊκά προγράμματα που χρησιμοποιούν την τεχνολογία για τον ίδιο σκοπό. Η Ευρωπαϊκή Ένωση δίνει πολύ μεγάλη προσοχή στην ψηφιακή συμμετοχή και στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων. Σε αυτή την λογική κινείται και αυτή η εργασία, καθώς η ανάγκη για την ανάπτυξη εργαλείων και ιστοσελίδων που θα αμβλύνουν τις πολιτισμικές διαφορές και θα καταφέρουν να συνεισφέρουν στην ενσωμάτωση των μεταναστών είναι πιο πολύ απο ποτέ επίκαιρη.

Για την δημιουργία της διατριβής χρησιμοποιήθηκε το open-source Σύστημα διαχείρισης περιεχομένου Joomla. Στην πραγματικότητα υπάρχουν πολλές ευρωπαϊκές δραστηριότητες που σχετίζονται με την θεματική ενότητα της παρούσας μεταπτυχιακής διατριβής που έχουν χρησιμοποιήσει ανάλογα λογισμικά. Η δημιουργία, η ανάπτυξη και η υποστήριξη τέτοιου είδους λογισμικών μπορεί να αποτελέσει πολύ σημαντική λύση στα χέρια όλων των εμπλεκόμενων φορέων που θέλουν και μπορούν να συνεισφέρουν στην διαδικασία ενσωμάτωσης των εθνικών μειονοτήτων καθώς αποτελούν μια αξιόπιστη και εύχρηστη επιλογή. Τα CMS ανοιχτού κώδικα λογισμικά ουσιαστικά μπορούν να αποτελέσουν από μόνα τους μία προτεινόμενη λύση στις μεταναστευτικές κοινότητες καθώς έχουν την δυνατότητα να δημιουργήσουν «χώρους» και ηλεκτρονικές κοινότητες στις οποίες οι μετανάστες θα αλληλεπιδρούν, θα ανταλλάζουν γνώση και εμπειρία στην κατεύθυνση της ομαλής προσαρμογής τους στην κοινωνία. Ακόμα, οι διαδικτυακές κοινότητες που υποστηρίζουν αυτά τα λογισμικά αποτελούνται απο δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους με αποτέλεσμα η εξέλιξή τους και η βελτίωσή τους να είναι καθημερινά εντυπωσιακή.

Σημαντικό κομμάτι της διαδικασίας ένταξης των εθνικών μειονοτήτων στον κοινωνικό ιστό της χώρας αποτελεί η είσοδος και προσαρμογής τους στην αγορά εργασίας. Στην εποχή του διαδικτύου και των μεγάλων αστικών κεντρων, η εξοικείωση αυτών των πληθυσμών με τις διαδικασίες αναζήτησης εργασίας διαδικτυακά και τις συνθήκες με τις οποίες αυτή γίνεται, είναι μείζονος σημασίας. Για αυτό τον λόγο, το πληροφοριακό σύστημα «Φιλοξενία» ενέμεινε θεματικά σε θέματα που ενημερώνουν γύρω από την διαδικτυακή αναζήτηση εργασίας ταυτόχρονα και με εκπαιδευτικές προοπτικές που διαθέτει το διαδίκτυο και μπορούν να ενισχύσουν έναν μετανάστη στην διαδικασία εύρεσης εργασίας. Επίσης, σημαντικό κομμάτι του περιεχομένου που υπάρχει στο πληροφοριακό σύστημα σχετίζεται με όλα τα νομοθετήματα που διαμορφώνουν το μεταναστευτικό νομοθετικό πλαίσιο στην Ελλάδα (υπουργικές διατάξεις, νομοθεσίες κτλ) .

Οι περιορισμοί τους οποίους αντιμετωπίσαμε αφορούν κυρίως το θεσμικό επίπεδο στο οποίο βρίσκονται οι ηλεκτρονικές κυβερνητικές-κρατικές πρωτοβουλίες στην κατεύθυνση της χρησιμοποίησης του διαδικτύου για την ενσωμάτωση των εθνικών μειονοτήτων. Είναι φανερό πως το ελληνικό Κράτος δεν έχει προσαρμοστεί ακόμα στην ψηφιακή πραγματικότητα και το υλικό και οι υπηρεσίες που προσφέρει σε αυτή την κατεύθυνση είναι ανεπαρκείς. Στην ελληνική πραγματικότητα, διαπιστώνουμε πως ξεκινούν σιγά σιγά να γίνονται τα πρώτα βήματα. Ωστόσο είναι φανερό πως στην ψηφιακή εποχή και στην κοινωνία της Πληροφορίας οι ρυθμοί πρέπει να γίνουν ταχύτεροι καθώς τα προβλήματα, ιδιαίτερα εν μέσω οικονομικής κρίσης, είναι πολύ μεγάλα και μπορούν να αντιμετωπιστούν κυρίως με την χρήση των ΤΠΕ. Η χρήση των ΤΠΕ στα μεγάλα αστικά

κέντρα είτε για την βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών, είτε για την εξυπηρέτηση και την ενημέρωση των πολιτών είτε για την προώθηση της κοινωνικής συνοχής είναι πλέον μονόδρομος.

Οι μελλοντικές επεκτάσεις της παρούσας εργασίας κινούνται σε πέντε βασικούς άξονες:

➤ **Ανοιχτά Δεδομένα (Open Data):**

Η πλατφόρμα μπορεί να συνδεθεί με αντίστοιχους Ευρωπαϊκούς και Ελληνικούς οργανισμούς και εργαλεία που υλοποιήθηκαν στην κατεύθυνση της κοινωνικής ενσωμάτωσης και χρησιμοποιούν ανοιχτά δεδομένα. Η «Φιλοξενία» θα μπορεί να τραβάει δεδομένα από αυτούς τους οργανισμούς, να τα αναδιανέμει και να τα παρουσιάζει στους μετανάστες που βρίσκονται στην Ελληνική επικράτεια. Η διαλειτουργικότητα και η συνεργασία ανάμεσα σε ιστοσελίδες και οργανισμούς που παρέχουν πληροφορίες και λύσεις σε μετανάστες μπορεί να τους προσφέρει καλύτερες και πιο ολοκληρωμένες υπηρεσίες. Δεδομένα κυβερνητικών οργανισμών, παρατηρητήριων και της Ευρωπαϊκής κοινότητας θα είναι πλέον πολύ πιο εύκολα προσβάσιμα, χωρίς διεξοδικές αναζητήσεις στο διαδίκτυο, συγκεντρωμένα, δημιουργώντας καλύτερες συνθήκες και προοπτικές για την επιτυχία ενός τέτοιου εγχειρήματος. Επίσης, θα ήταν πολύ αποδοτικό για μία ιστοσελίδα να μπορεί να συγκεντρώνει πληροφορίες από όλους τους κυβερνητικούς οργανισμούς, για παράδειγμα από αυτούς που σχετίζονται με την μετανάστευση και να τους παρουσιάζει συνολικά.

➤ **Εφαρμογή για κινητό**

Εφόσον αναφερόμαστε σε μια διαδικασία ένταξης των μεταναστών στον κοινωνικό ιστό, ένα από τα σημαντικότερα κομμάτια του είναι η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας. Πέρα από την κοινή λογική που μας υπαγορεύει πως ένας νόμιμος μετανάστης θα πρέπει να γνωρίζει καλά την γλώσσα μιας χώρας για να ενσωματωθεί κοινωνικά, η εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας αποτελεί κύριο κριτήριο για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας, και για αυτό και αποτελεί πολύ σημαντική προτεραιότητα για τους εν Ελλάδι μετανάστες. Θα μπορούσε σε αυτή την κατεύθυνση να δημιουργηθεί μια εφαρμογή για κινητά που θα παρέχει μαθήματα εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας σε μετανάστες. Πρόκειται για μια πρωτοβουλία που ήδη έχει υλοποιηθεί στο εξωτερικό και μπορεί να αποτελέσει λειτουργική λύση στην προσπάθεια ενός μετανάστη να ενσωματωθεί. Η εφαρμογή αυτή μπορεί να βελτιώσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την ποιότητα των υπηρεσιών της πλατφόρμας «Φιλοξενία».

➤ **Συνεργατικότητα και Αλληλεπίδραση**

Η δημιουργία μιας ψηφιακής κοινότητας για τους μετανάστες αποτελεί μια πολύ σημαντική πρόκληση. Τέτοιου είδους κοινότητες είναι ουσιαστικά ένα πολύ καλό εργαλείο απέναντι στις διακρίσεις και τον αποκλεισμό καθώς οι χρήστες έχουν την δυνατότητα να ανταλλάσσουν εμπειρίες και γνώση με αποτέλεσμα να μπορούν να ανακαλύψουν πιο εύκολα τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να αμυνθούν νομικά σε περιπτώσεις ρατσιστικών επιθέσεων είτε σε διακρίσεις στον επαγγελματικό χώρο ή την καθημερινότητά τους. Ακόμα, είναι φανερό ότι σε μια ψηφιακή κοινότητα στην οποία οι χρήστες θα αλληλεπιδρούν είτε σύγχρονα είτε ασύγχρονα η ροή της πληροφορίας μπορεί να μεγιστοποιηθεί και τα αποτελέσματα των διαδικασιών της κοινωνικής ένταξης να βελτιωθούν εντυπωσιακά.

➤ **Μοντελοποίηση**

Στην εποχή των tablets, των κινητών και των εύχρηστων διεπαφών, η μοντελοποίηση των υπηρεσιών που προσφέρει ένα τέτοιο πληροφοριακό σύστημα θα μπορούσε να βελτιώσει σε πολύ μεγάλο βαθμό την αποδοτικότητά του. Πέρα από το περιεχόμενο και την πληροφορία

είναι σαφές πως το υλικό πρέπει να παρέχεται σε όσο πιο ευπαρουσίαστη και εύχρηστη μορφή γίνεται. Για αυτόν τον λόγο, για παράδειγμα μια υπηρεσία δημιουργίας ενός βιογραφικού θα μπορούσε να μοντελοποιηθεί και να αναπτύσσεται πολύ πιο εύκολα από την πλευρά του χρήστη με drag and drop διαδικασίες. Τέτοιες μοντελοποιήσεις είναι απαραίτητες καθώς οι τεχνολογίες της ευχρηστίας των διεπαφών εξελίσσονται ραγδαία.

➤ **Πολυγλωσσικότητα (Multilinguality)**

Ενας ιστόχωρος που σχετίζεται με τις εθνικές μειονότητες ίσως δεν μπορεί να καλυψει όλες τις διαφορετικές διαλέκτους που μπορούν να συναντηθούν στην επικράτεια του ελληνικού χώρου, ωστόσο οφείλει να παρουσιάζει το υλικό του πληροφοριακού συστήματος στις δημοφιλέστερες από αυτές. Σε αυτή την περίπτωση η ιστοσελίδα «Φιλοξενία» θα έπρεπε να έχει μεταφρασμένο υλικό σε αγγλικά, αλβανικά, ινδικά, ουρντού, αραβικά και κινέζικα.

6 Βιβλιογραφία

- Adela Ros et al., "Migration and Information flows", Internet Interdisciplinary Institute, 2007
- Anderson, T. B. (2009). E-government as an anti-corruption strategy. *Information Economics and Policy*, 21, 201–210.
- Ala-Mutka, K. (2010). Learning in Online Networks and Communities. JRC Scientific and Technical Report, EUR 24149 EN
- Ala-Mutka, K (2009). European E-Skills Conference 2009: Fostering ICT Professionalism, 20 November 2009, Conference Report
- Anthopoulos, L. et al., "Applying participatory design and collaboration in digital public services for discovering and re-designing e-Government services", *Government Information Quarterly* 24 (2007) 353-376
- Borjas, G., Trejo, S., J., (1991), "Immigrant Participation in the Welfare System", *Industrial and Labor Relations Review*, 44:2,210.
- Borjas G. J., (2003), "The labor demand curve is downward sloping: Reexamining the impact of immigration on the labor market", *The Quarterly Journal of Economics*, November 2003, pp. 1335-1374.
- Borkert, M., Cingolani, P., and Premazzi, V. (2009). 'The State of the Art of Research in the EU on the Uptake and Use of ICT by Immigrants and Ethnic Minorities (IEM)'. EUR EN: JRC Scientific and Technical Reports.
- Bradshaw J. – Kemp P. – Baldwin S. – Rowe, A. (2004): *The Drivers of Social Exclusion. A review of the literature*(Office of the Deputy Prime Minister, London)
- Cachia, R., Kluzer, S., Cabrera, M., Centeno, C. and Punie, Y. (2007). 'ICT, Social Capital and Cultural Diversity', Report on a Joint EC IPTS-DG INFSO Workshop, JRC Scientific and Technical Report: EUR 23047 EN.
- Cavounidis, J., 2003b, *Study for the Economic and Social Integration of Migrants*, (in Greek), Athens: Employment Observatory.
- Codagnone, C. (ed.) (2009). 'Vienna study on the economic and social impact of e-Inclusion'
- Codagnone, C. & Kluzer S. (2011). *ICT for the Social and Economic Integration of Migrants into Europe*JRC Scientific & Technical Report JRC63183
- Council of the European Union (2004). *Immigrant Integration Policy in the European Union*. Brussels, 19 November, 14615/04 (Presse 321).
- Cullen, J., Hadjivassiliou, K., Junge, K., and Fischer, T. (2006). 'Status of eInclusion measurement, analysis and approaches for improvement'. Topic Report 2, Revised Draft, Tavistock Institute
- Diminescu, D. (2008). 'The connected migrant: an epistemological manifesto', in: *Social Science Information*, Vol. 47, No. 4, 565-579

Elstad, J. (1998): The psycho-social perspective on social inequalities in health (in: Bartley, M. – Blane, D. – Smith, Davey G. (eds.): The sociology of health inequalities, Blackwell, Oxford)

European Commission (2000a): Communication: “Building an Inclusive Europe

European Commission (2000b): Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Social Policy Agenda

European Commission, (2003). Immigration, Integration and Employment, COM(2003) 336 final, Brussels.

European Commission. (2005). 2010—A European Information Society for growth and employment (SEC(2005) 717) (COM [2005] 229 final). Brussels: European Commission

European Commission (2007): Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. 2010 – Annual Information Society Report 2007.

European Commission (2008a). A Common Immigration Policy for Europe: Principles, actions and tools, COM(2008), 359 final, Brussels: European Commission.

European Commission (2008b). Commission Staff Working Document, Accompanying the Communication “A Common Immigration Policy for Europe: Principles, actions and tools”; Impact Assessment SEC (2008) 2026, Brussels: European Commission.

European Commission. (2008c). Proposal for the Joint Report on social protection and social inclusion 2008 (SEC(2008) 91) (COM/2008/0042)

European Commission, Directorate-General for Employment, Social Affairs and Equal Opportunities, Unit G4 (2009). ‘Media4Diversity, Taking the Pulse of Diversity in the Media, A Study on Media and Diversity in EU Member States and 3 EEA countries’, European Commission.

European Commission (2009b). Results of the consultation on the education of children from a migrant background. Commission staff working document. SEC(2009) 1115 final.

European Commission (2010). A Digital Agenda for Europe. COM(2010) 245. Brussels: European Commission.

Frاند, J. (2000). The information age mindset: Changes in students and implications for higher education. *Educause Review*, 35(5), 15–24.

Guiral A., Le Corvec A. (2006). ‘Guía para la Cultura Digital de los Inmigrantes en Europa’, Fundació Ciutat de Viladecans.

Haché, A., Kluzer, S. (2008), Contribution to ‘El uso de las TIC por las personas inmigrantes y minorías étnicas’, in *eEspaña 2008, Informe anual sobre el desarrollo de la sociedad de la información en España*, Fundación Orange

Iosifides, T., Lavrentiadou, M. Petracou, E., Kontis, A. “Forms of social capital and the incorporation of Albanian immigrants in Greece”, *Journal of ethnic and minority studies*, v.33, no.8, (2007), pp. 1343-1362.

Justino, P., 'Poverty and conflict' Poverty Research Unit at Sussex, PRUS Notes, no. 6, Brighton, University of Sussex, 2002

Kaplan, Daniel (2005): eInclusion. New Challenges and Policy Recommendations

Kasimis, C, and Kassimi, C., (June2004), "Greece: A History of Migration", Migration Policy Institute

Keohane, Robert O. and Joseph S. Nye, 2000, Introduction, in: Joseph S. Nye and John D. Donahue (eds.), Governance in a Globalizing World, Brookings Institution Press, Washington, D.C.: 1-44.

Kluzer, S., and Rissola, G. (2009). 'E-Inclusion Policies and Initiatives in Support of Employability of Migrants and Ethnic Minorities in Europe'. Information Technologies & International Development, 5(2).

Kluzer, S., Haché, A., and Codagnone, C. (2008). 'Overview of Digital Support Initiatives for/by Immigrants and Ethnic Minorities in the EU27', JRC Scientific and Technical Reports: EUR 23566 EN.

Kluzer, S. , Ferrari, A. and Centeno, C. (2010). 'ICT for learning the host country's language by adult migrants in the EU', Conclusions of Workshop of 1-2 October 2009, JRC Technical Note: 57387 EN.

Krieger, N. (2000): Epidemiology and social sciences: towards a critical reengagement in the 21st century (Epidemiology Review11: 155–63)

Mäkinen, M., & Kuira, M. W. (2008). Social media and post-election crisis in Kenya. The International Journal of Press/Politics , 13, 328–335.

MacKinnon, R. (2009). China's censorship 2.0: How companies censor bloggers. First Monday , 14

Mancinelli, E. (2008). 'e-Inclusion in the Information Society. Information Society: From Theory to Political Practice: Course book'. Budapest: Gondolt–Új Mandátum.

Mazzucato, V., Kabki, M. and Smith, L. (2006) Transnational migration and the economy of funerals: Changing practices in Ghana. Development and Change 37 (5): 1047-72.

Ottaviano, G. and Peri, G. "Rethinking the effect of immigration on wages", Journal of The European Economic Association, Volume 10, Issue 1, pages 152-197, February 2012

Official Journal of the European Union L 303, 02.12.2000, p. 0022 – 0026.

Official Journal of the European Union L 180, 19.07.2000, p. 16-22.

Official Journal of the European Union L 149, 02.06.2001, p. 0034.

Official Journal of the European Union L 328, 05.12.2002, p. 0004.

Official Journal of the European Union L 328, 05.12.2002, p. 0001-0003.

Official Journal of the European Union L 251, 03.10.2003, p. 12-18

Official Journal of the European Union L 016, 23.01.2004, p. 0044 – 0053.

Official Journal of the European Union L 321, 06.12.2003, p. 0026.

Official Journal of the European Union L 80, 18.03.2004, p. 0001.

Official Journal of the European Union L 229, 29.06.2004, p. 35-48 [20].

Official Journal of the European Union L 261, 06.08.2004, p. 0019-0023.

Official Journal of the European Union L 304, 30.09.2004, p. 12-23.

Official Journal of the European Union L 375, 23.12.2004, p. 0012-0018.

Official Journal of the European Union L 83, 01.04.2005, p. 0048.

Official Journal of the European Union L 255, 30.09.2005, p. 23-142.

Official Journal of the European Union L 289, 03.11.2005, p. 0015

Official Journal of the European Union L 283, 14.10.2006, p. 40-43.

Official Journal of the European Union L 144, 06.06.2007, p. 45-65.

Official Journal of the European Union L 168, 28.06.2007, p. 18-36.

Official Journal of the European Union L 199, 31.07.2007, p. 23-29.

Official Journal of the European Union L 348, 24.12.2008, p. 98-2107.

Official Journal of the European Union L 155, 18.06.2009, p. 17-29.

Official Journal of the European Union L 168, 30.6.2009, p. 24-32.

von Waldenberg, W. (2004). Electronic government and development. *European Journal of Development Research*, 16, 417-432.

Καρασαββόγλου Α. Γ., 2001, «Μετανάστευση και Περιφερειακές Αγορές Εργασίας – Η περίπτωση της εγκατάστασης γυναικείου εργατικού δυναμικού στο Νομό Ξάνθης», στο Πάκος Θ. (επιμ.), «Κοινωνία των 2/3» Διαστάσεις του Σύγχρονου Κοινωνικού Προβλήματος, Αθήνα, Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Κοιλιάρη Α., 1997, Ξένος στην Ελλάδα. Μετανάστες, γλώσσα και κοινωνική ένταξη. Στάσεις της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στους μετανάστες ομιλητές, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Παρατηρητής.

Τριανταφυλλίδου Α. (2005), Ελληνική Μεταναστευτική Πολιτική: Προβλήματα και Κατευθύνσεις“ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΛΙΑΜΕΠ), Αθήνα.